

1. **ON** (177043) *pron*

on (175251), **jen** (59) [*w znacz. III*], **hon** (12), **un** (7); *on* : *hon* : *un ZapWar* (42:12:7).

on (520), *ón* (215) (*cf N sg m*). $\diamond$ *on-* (501), *ón-* (59) (*cf N sg f, n oraz N pl m pers, subst*).

sg m N on (8511), *hon* (11), *un* (7), *jen* (59) [*w znacz III*]; *on* : *hon* : *un ZapWar* (38:11:7);
~ *on* (520), *ón* (215) (*o*)*n* (7776); *on OpecŻyw* (146), *OpecŻywList*, *OpecŻywSandR*, *ForCnR*
(12), *KlerPow*, *MurzHistSekl*, *MurzNT* (111), *KochFr* (12), *KochDz* (2), *KochMRot* (2), *KochCn*,
KochCz, *KochPij* (2), *OstrEpit*, *JanNKar*, *GoslCast* (24); *ón OrzQuin* (19), *BiałKat* (41), *Strum*
(12), *Oczko* (3), *KochBr*, *KochEpitCat* (2), *KochMarsz*, *KochMuza* (2), *KochPhaen* (2), *KochPam*
(2), *KochSob* (2), *KochTarn* (2), *PudlFr* (12), *KochProp*, *ZawJeft* (9), *KochAp* (5), *OrzJan* (13);
on : *ón MurzHist* (93:1), *Mącz* (19:29), *SienLek* (2:4), *KochPs* (45:7), *KochPieś* (1:3), *KochWr*
(2:4), *GórnTroas* (6:5), *KochFrag* (1:6), *WyprPl* (1:3), *SarnStat* (24:13), *SiebRozmyśl* (7:11). $\diamond$ *G*
(*poss*) *jego* (30618), *j(e)ho* (21), *j(e)ko* (1), *j(a)go* (7), *skrót* (3580); *jego* : *j(e)ho* : *j(a)go LibLeg*
(295:21), *ZapWar* (425:1:7); ~ *-ego* (2879), *-égo* (10), *-(e)go* (27718) oraz błędnie *-ęgo* (11); -
ego : *-égo OpecŻyw* (430:3), *MurzHist* (80:2), *MurzNT* (117:1), *BiałKat* (164:1), *KochMRot* (12:1),
SarnStat (644:1), *też RejKup* (1). (*dopełnieniowe*) *go* (4333), *jego* (296); *jego PatKaz I*, *PatKaz III*
(4), *KlerPow*; *go* : *jego LibLeg* (50:5), *ZapWar* (95:3), *MetrKor* (4:1), *OpecŻyw* (78:28), *TarDuch*
(3:1), *FalZioł* (57:5), *BielŻyw* (58:5), *GlabGad* (12:2), *WróbŻołt* (4:16), *WróbŻołtGlab* (1:1), *RejPs*
(24:5), *LibMal* (17:4), *RejJóz* (28:1), *SeklKat* (33:1), *RejKup* (49:2), *MurzHist* (41:4), *MurzNT*
(36:2), *KromRozm II* (10:1), *KromRozm III* (20:4), *GliczKsiqż* (36:5), *LubPs* (48:11), *KrowObr* (25:5),
Leop (97:4), *RejZwierz* (50:1), *BibRadz* (134:5), *OrzRozm* (15:1), *BielKron* (407:5), *KwiatKsiqż*
(3:1), *Mącz* (54:4), *OrzQuin* (8:2), *SarnUzn* (5:1), *SienLek* (45:2), *RejAp* (55:4), *GórnDworz* (85:3),
HistRzym (49:25), *RejPos* (465:15), *RejPosWiecz*² (6:1), *BiałKat* (16:3), *KuczbKat* (13:4), *BielSpr*
(19:1), *WujJud* (31:1), *WujJudConf* (2:3), *RejPosRozpr* (2:1), *BubBib* (74:1), *BiałKaz* (16:1), *BudNT*
(54:3), *StryjWjaz* (3:1), *CzechRozm* (80:4), *ModrzBaz* (40:3), *SkarJedn* (24:2), *KochOdpr* (2:3),
KochPs (23:4), *SkarŻyw* (249:11), *ZapKościer* (2:2), *MWilKHist* (9:1), *StryjKron* (21:2), *CzechEp*
(109:7), *NiemObr* (23:4), *ReszPrz* (9:2), *PudlFr* (3:5), *ArtKanc* (20:6), *ActReg* (32:7), *GórnTroas*
(8:1), *LatHar* (33:6), *KolakSzczęśl* (3:1), *WujNT* (267:5), *SarnStat* (29:5), *KmitaSpit* (3:1), *SkarKaz*
(63:3), *CiekPotr* (15:1), *PaxLiz* (2:2), *SkarKazSej* (17:3); ~ *-ego* (60), *-(e)go* (236). (*cum praep*)
niego (5610), *jego* (65); *jego OstrEpit*; *niego* : *jego OpecŻyw* (59:2), *PatKaz I* (2:1), *PatKaz III*
(2:1), *HistJóz* (6:2), *TarDuch* (3:1), *BielŻyw* (15:1), *GlabGad* (11:1), *March*³ (1:1), *WróbŻołt* (8:1),
SeklKat (15:1), *RejKup* (46:1), *KromRozm I* (6:2), *KromRozm III* (23:1), *LubPs* (54:2), *KrowObr*
(58:1), *Leop* (208:3), *BibRadz* (234:3); *BielKron* (458:17), *Kwiat Ksiqż* (2:1), *HistRzym* (46:5), *RejPos*
(933:2), *BielSpr* (18:1), *BudBib* (146:5), *BiałKaz* (13:1), *CzechRozm* (141:3), *SkarŻyw* (307:2),
StryjKron (26:1), *WysKaz* (6:1). ~ *-ego* (677), *-égo* (4), *-(e)go* (4994); *-ego* : *-égo MurzNT*
(22:3), *BiałKat* (27:1). $\diamond$ *D mu* (14701), *jemu* (3417); *jemu OpecŻywList*, *PatKaz I* (3), *TarDuch*,
WróbŻołtGlab, *KochZg*, *RejPosWiecz*², *RejPosWiecz*³ (4), *KochSob* (2); *mu* : *jemu LibLeg* (121:82)
ZapWar (143:128), *ZapMaz* (3:2), *MetrKor* (8:15), *ListRzeż* (1:4), *PowUrb* (2:4), *BierEz* (291:11),
OpecŻyw (150:137), *ForCnR* (30:3), *PatKaz II* (7:5), *PatKaz III* (3:16), *HistJóz* (47:3), *FalZioł*
(119:16), *BielŻyw* (75:59), *GlabGad* (14:22), *MiechGlab* (10:5), *KłosAlg* (3:1), *WróbŻołt* (5:38),

RejPs (59:70), *ComCrac* (4:2), *LibMal* (204:58), *RejRozpr* (35:1), *SeklWyzn* (18:4), *RejJóz* (94:7), *SeklKat* (46:7), *RejKup* (197:31), *HistAl* (70:35), *KromRozm I* (16:4), *MurzHist* (90:12), *MurzNT* (112:12), *KromRozm II* (27:3), *KromRozm III* (41:18), *MrowPieś* (1:2), *BielKom* (26:4), *GliczKsiąż* (120:21), *LubPs* (78:76), *GroicPorz* (74:12), *GroicPorzRej* (1:1), *KrowObr* (74:41), *RejWiz* (389:20), *Leop* (418:41), *OrzList* (3:9), *UstPraw* (69:8), *RejFig* (108:3), *RejZwierc* (239:6), *BibRadz* (474:101), *OrzRozm* (35:31), *BielKron* (1820:114), *GrzegRóżn* (11:5), *KochSat* (9:2), *KwiatKsiąż* (6:2), *Mącz* (225:24), *OrzQuin* (9:24), *Prot* (8:8), *SarnUzn* (16:3), *SienLek* (464: 15), *LeovPrzep* (4:1), *RejAp* (173:78), *GórnDworz* (319:38), *GrzepGeom* (1:1), *HistRzym* (129:360), *RejPos* (1028:539), *BiałKat* (22:17), *GrzegŚm* (11:5), *HistLan* (41:1), *KuczbKat* (25:11), *RejZwierc* (775:54), *BielSpr* (40:3), *KochMon* (3:1), *WujJud* (47:12), *WujJudConf* (11:5), *RejPosRozpr* (5:1), *RejPosWstaw* (7:2), *BudBib* (298:32), *BudBibKaw* (1:1), *HistHel* (21:2), *MycPrz* (16:7), *Strum* (12:2), *WierKróc* (8:2), *BiałKaz* (28:10), *BudNT* (123:36), *StryjWjaz* (14:3), *CzechRozm* (234:80), *PaprPan* (157:17), *KarnNap* (11:3), *ModrzBaz* (107:19), *SkarJedn* (65:24), *Oczko* (30:2), *KochPs* (36:20), *SkarŻyw* (927:103), *ZapKościer* (41:58), *KochTr* (3:1), *StryjKron* (127:9), *CzechEp* (229:49), *CzechEpPOrz* (2:1), *KochJez* (6:1), *NiemObr* (76:36), *KochFr* (26:3), *KlonŻal* (2:1), *KochPhaen* (3:1), *KochSz* (12:1), *KochMRot* (6:4), *ReszPrz* (23:6), *WerKaz* (8:1), *KochPam* (3:1), *KochPieś* (20:2), *KochTarn* (5:1), *PudłFr* (25:1), *ArtKanc* (57:29), *BielRozm* (15:1), *GórnRozm* (75:5), *KmitaPs* (7:3), *KochProp* (2:2), *PaprUp* (39:2), *ZawJeft* (18:4), *ActReg* (149:20), *GostGosp* (58:3), *Phil* (36:8), *GórnTroas* (21:4), *GrabowSet* (11:17), *KochFrag* (8:1), *OrzJan* (38:2), *OstrEpit* (2:1), *WyprPl* (9:1), *LatHar* (83:11), *KołakCath* (7:1), *KołakSzczęśl* (3:1), *WujNT* (748:60), *WysKaz* (17:7), *SarnStat* (194:97), *SiebRozmyśl* (31:4), *WitosłLut* (3:2), *KlonKr* (7:4), *PowodPr* (29:13), *SkarKaz* (126:24), *VotSzl* (1:1), *CzahTr* (39:4), *GosłCast* (26:7), *PaxLiz* (9:3), *SkarKazSej* (52:7), *KlonWor* (71:3); ~ -emu (374), -emu (27), -ému (4), -(e)mu (3014); -emu : -emu : -ému *MurzHist* (5:6:1), *MurzNT* (2:9:-), *BiałKat* (16:-:1), *SarnStat* (96:-:1), *GosłCast* (6:-:1); -emu : -(e)mu *SeklKat* (7:-), *BibRadz* (1:100), *RejZwierc* (1:53), *BiałKaz* (1:9), *ZapKościer* (1:57), *ActReg* (1:19). (*cum praep*) niemu (1201), jemu (281); jemu *HistJóz*, *TarDuch*, *MiechGlab* (2), *SeklKat* (2), *Diar*, *RejPosWiecz*² (2), *BielSpr* (4), *StryjKron* (9), *KochPhaen*; niemu : jemu *LibLeg* (16:4), *OpecŻyw* (65:4), *ForCnR* (9:1), *BielŻyw* (16:3), *RejPs* (19:2), *LibMal* (17:4), *RejJóz* (9:1), *RejKup* (25:2), *HistAl* (3:11), *MurzHist* (16:1), *KromRozm III* (5:2), *MrowPieś* (1:1), *GroicPorz* (13:5), *Leop* (46:5), *BibRadz* (79:16), *BielKron* (204:141), *HistRzym* (54:4), *RejPos* (68:13), *KochPs* (5:4), *SkarŻyw* (17:11), *LatHar* (3:2), *WujNT* (43:18), *PowodPr* (5:3); ~ -emu (138), -emu (25), -ému (3), -(e)mu (1316); -emu : -emu : -emu *MurzHist* (6:10:1), *MurzNT* (-:13:-), *PudłFr* (1:-:1), *GosłCast* (2:-:1); -emu : -(e)mu *SeklKat* (1:10), *RejKup* (1:26).
♦ *A go* (13585), *jego* (315), *ji* (1519), *j(e)* (1), *skrót* (28); *jego PowUrb*, *PatKaz I* (8), *PatKaz III* (10), *WróbŻoltGlab*; *ji BierRaj*, *MączLub*; *go* : *jego* : *ji* : *j(e)* *LibLeg* (91:22:14), *ZapWar* (11:1:13), *MetrKor* (14:5:2), *BierEz* (254:1:16), *OpecŻyw* (427:15), *PatKaz II* (4:1), *HistJóz* (51:1:3), *TarDuch* (4:2), *FalZioł* (147:2:321), *BielŻyw* (70:7), *GlabGad* (6:1), *MiechGlab* (27:1), *BierRozm* (4:-:2), *WróbŻolt* (19:33:18), *RejŁas* (2:-:3), *RejPs* (60:7:17), *ComCrac* (5:-:7), *LibMal* (83:6:56), *RejRozpr* (16:-:8), *LudWieś* (2:-:1), *SeklWyzn* (18:1:3), *RejJóz* (62:1:39), *SeklKat* (63:9:6), *RejKup* (128:2:23), *HistAl* (98:2:17), *KromRozm I* (11:1), *MurzHist* (77:1:7), *MurzNT* (93:-:21), *MurzOrt* (1:-:4),

KromRozm II (21:4), *KromRozm III* (34:3), *GliczKsiąż* (95:1:4), *LubPs* (166:6:1), *KrowObr* (125:3), *RejWiz* (195:1:41), *Leop* (485:6:44), *UstPraw* (51:–:13), *RejFig* (71:–:8), *RejZwierz* (168:1:24), *BibRadz* (478:–:59), *OrzRozm* (38:1), *BielKron* (1547:2:3), *GrzegRóżn* (13:–:1), *KochSat* (2:–:1), *Mqcz* (202:4:2), *SarnUzn* (28:4:1), *SienLek* (262:–:41), *RejAp* (130:2:21), *GórnDworz* (175:2), *HistRzym* (249:55:10), *RejPos* (832:19:141), *BiałKaz* (65:2:1), *KwiatOpis* (4:–:4), *HistLan* (26:–:1), *KuczbKat* (27:–:6), *RejZwierc* (424:–:94), *KochMon* (11:–:3), *WujJud* (28:1:17), *WujJudConf* (3:–:3), *RejPosWstaw* (10:–:6), *BudBib* (277:–:130), *HistHel* (23:1), *MycPrz* (21:2:2), *WierKróc* (8:2:1), *BiałKaz* (46:2), *BudNT* (62:1:61), *CzechRozm* (367:17:57), *PaprPan* (173:2), *KarnNap* (11:–:12), *ModrzBaz* (82:–:38), *SkarJedn* (61:5:3), *KochPs* (61:–:1), *SkarŻyw* (1008:12:9), *ZapKościer* (7:1:1:1), *MWilKHist* (41:–:3), *StryjKron* (110:3), *CzechEp* (202:6:29), *NiemObr* (84:1:1), *KochSz* (11:–:1), *KochWz* (3:–:1), *ReszHoz* (3:2), *ReszList* (6:–:1), *WerGość* (46:–:1), *BielSjem* (8:–:3), *PudlFr* (22:1:1), *ArtKanc* (99:3:4), *ActReg* (83:1), *Phil* (34:–:1), *GórnTroas* (27:3), *LatHar* (177:1:1), *RybGęśli* (5:1), *WujNT* (776:2:7), *SarnStat* (128:3:1), *SiebRozmyśl* (48:2:2), *KmitaSpit* (16:1), *PowodPr* (25:1), *SkarKaz* (152:1), *CzahTr* (29:–:1); ~ -ego (37), -(e)go (278). (*cum praep*) -ń (3151), niego (47), jego (2); niego *KwiatKsiąż*, *KołakSzczęśl* (2); -ń : niego : jego *LibLeg* (25:5), *OpecŻyw* (71:2), *LubPs* (39:2), *Leop* (81:1), *BibRadz* (109:1), *GrzegRóżn* (13:1), *HistRzym* (35:9:1), *RejPos* (189:1), *BudBib* (60:1), *CzechRozm* (138:1), *PaprPan* (27:2), *KochPs* (13:–:1), *SkarŻyw* (236:2), *StryjKron* (8:1), *WerKaz* (2:1), *PudlFr* (70:1), *ArtKanc* (46:1), *ZawJeft* (1:1), *ActReg* (18:1), *SarnStat* (65:5), *SkarKaz* (54:2), *PaxLiz* (6:7), *SkarKazSej* (7:1), *ZbylPrzyg* (2:1); ~ -ego (10), -(e)go (39). ♦ I nim (168), im (161), jem (10), niem (9); nim *MrowPieś*, *GroicPorz*, *GórnDworz* (9), *MycPrz* (2), *Strum*, *StryjWjaz* (5), *PaprPan* (2), *ModrzBaz* (3), *Calag*, *StryjKron*, *ReszPrz*, *ReszList*, *PudlFr*, *ArtKanc*, *GórnRozm*, *ActReg* (3), *GrabowSet* (2), *OrzJan* (2), *WyprPl*, *PowodPr* (2), *CiekPotr*, *GosłCast* (2), *KlonFlis*, *KlonWor*; im *OpecŻyw* (2), *PatKaz III*, *BielŻywGlab*, *GlabGad* (2), *LibMal* (2), *SeklKat* (2), *RejRozm*, *KromRozm I*, *MurzNT* (2), *LubPs* (3), *RejWiz* (13), *RejFig* (2), *RejZwierz* (4), *GrzegRóżn*, *KochSat*, *KwiatKsiąż*, *OrzQuin*, *RejAp* (3), *HistRzym*, *RejPos* (18), *BiałKat*, *BielSat*, *GrzegŚm* (2), *HistLan*, *KuczbKat*, *WujJud* (2), *RejPosWstaw*, *KarnNap* (3), *SkarJedn* (3), *SkarŻyw* (8), *KochFr*, *BielRozm*, *GostGospPon*, *LatHar* (2), *WujNT* (3), *SarnStat* (6), *SkarKaz* (7), *SkarKazSej*; jem *RejRozpr*, *MurzHist*, *MurzNT*, *Diar*; niem *RejPs*; nim : im : jem : niem *BierEz* (1:3), *FalZioł* (31: 1:–:5), *BielŻyw* (1:2:–:1), *WrobŻołt* (1:2), *RejJóz* (–:1:1), *RejKup* (–:5:1), *Leop* (6:3), *UstPraw* (–:1:1), *BibRadz* (1:6:2), *BielKron* (2:10), *Mqcz* (5:2:–:2), *SienLek* (19:1), *RejZwierc* (–:14:1), *BudBib* (4:1), *BudNT* (1:1), *CzechRozm* (23:1), *CzechEp* (27:1), *NiemObr* (2:1); ~ -em (4), -(e)m (15). (*cum praep*) nim (3912), niem (194), im (9); niem *ComCrac*, *ConPiotr*, *GwicPorzRej*, *ZawJeft*, *KołakSzczęśl*; nim : niem : im *LibLeg* (38:8), *ZapWar* (13:14), *FalZioł* (21:1), *BielŻyw* (14:2), *RejPs* (9:25), *LibMal* (89:1:1), *RejKup* (32:37), *MurzHist* (19:10), *MurzNT* (21:16), *GliczKsiąż* (17:2), *LubPs* (40:2), *KrowObr* (40:2), *Leop* (149:4), *UstPraw* (12:2), *RejFig* (29:1), *BibRadz* (198:33), *OrzRozm* (10:2), *BielKron* (384:–:7), *Mqcz* (46:10:1), *OrzQuin* (7:1), *SarnUzn* (7:1), *KochMon* (5:1), *BudBib* (143:1), *BudNT* (27:3), *ModrzBaz* (23:1), *Oczko* (2:1), *KochPs* (12:1), *KochMRot* (4:1), *GórnRozm* (3:5), *CiekPotr* (7:1); ~ -em (23), -ëm (11), -ém (6), -(e)m (154); -em *MurzHist* (10), *OrzQuin*; -ém *Oczko*, *KochPs*, *ZawJeft*; -em: -ém *Męcz* (7:3); -em: ëm *MurzNT* (5:11). ♦ L nim (4207), niem (256); niem *ZapMaz*, *March*¹, *GroicPorzRej*,

ModrzBazBud (2), *GórnRozm* (6), *KołakSzczęśl* (2), *GrabPospR*; *nim* : *niem LibLeg* (14:10), *ZapWar* (5:3), *OpecŻyw* (48:7), *FalZioł* (79:5), *RejPs* (3:27), *RejRozpr* (3:2), *SeklWyzn* (5:2), *RejKup* (37:23), *MurzHist* (7:10), *MurzNT* (9:15), *Diar* (4:4), *LubPs* (73:4), *Leop* (149:2), *UstPraw* (5:2), *WyprKr* (24:6), *BibRadz* (102:17), *BielKron* (324:1), *Mącz*, (33:10), *OrzQuin* (13:1), *RejAp* (91:1), *RejZwierc* (153:1), *BubBib* (58:20), *BudNT* (9:36), *ModrzBaz* (6:17), *Oczko* (6:11), *KochPieś* (4:1), *KmitaSpit* (4:1), *CiekPotr* (6:2), *SzarcRyt* (2:1); ~ -em (28), -ém (16), -ęm (11), -(e)m (201); -em *OrzQuin*, *KochPieś*; -em : -ém *OpecŻyw* (3:4), *Mącz* (9:1), *Oczko* (1:10); -em : -ém : -ęm *MurzHist* (8:1:1), *MurzNT* (5:-:10). ♦ *f N ona* (138), *óna* (5) *BiałKat* (4), *Oczko*, (o)na (1215). ♦ *G (poss) jéj* (3975), *j(e)* (3), *ji* (13), *skróty* (15); *jéj* : *j(e)* *ZapWar* (35:3), *jéj* : *ji* *ZapKościer* (11:13); ~ -éj (315), -ej (101), (e)j (3559); -ej *OpecŻywSandR*, *ForCnR*, *OstrEpit*; -éj : -ej *OpecŻyw* (81:87), *OrzQuin* (7:1), *SienLek* (1:1), *BiałKat* (4:1), *KochEpit* (1:2), *KochPieś* (5:1), *PudłFr* (13:1), *ZawJeft* (9:1), *SarnStat* (86:1), *SiebRozmyśl* (13:1), *GosłCast* (13:1). (dopełnieniowe) *jéj* (1761), *je* (6), *ji* (1); *jéj* : *jé* *LibLeg* (12:1), *ZapWar* (26:2), *OpecŻyw* (17:3); *jéj* : *ji* *ZapKościer* (1:1); ~ -éj (194), -ej (36), -(e)j (1531); -ej *ForCnR* (2), *JanNKarGórn*; -éj : -ej *OpecŻyw* (6:11), *MurzHist* (11:1), *SienLek* (5:11), *BiałKat* (7:4) *Oczko* (27:4), *KochPieś* (3:2); -e (2), -é (1) *OpecŻyw* (2:1), -(e) (3). (cum praep) *niéj* (1396), *j(e)j* (24), *ni* (4), *nié* (1); *j(e)j* *BierRaj*, *WróbŻółt* (2), *SeklKat*; *ni* *MetrKor*; *niéj* : *j(e)j* *ZapWar* (4:1), *KromRozm III* (7:1), *Leop* (34:1), *BibRadz* (82:5), *BielKron* (108:6), *GrzegRożn* (3:1), *Mącz* (13:1), *RejPos* (74:1), *CzechRozm* (43:1), *LatHar* (18:1), *WujNT* (30:1); *niéj* : *ni* *LibMal* (24:1), *RejKup* (11:1), *CzahTr* (3:1); *niéj* : *nie* *OpecŻyw* (16:1); ~ -éj (114), -ej (13), -(e)j (1293); -ej *ForCnR*; -éj : -ej *OpecŻyw* (11:5), *SienLek* (5:6), *Oczko* (15:1). ♦ *D jéj* (2148), *jé* (10), *ji* (9); *je* : *je* : *ji* *ZapWar* (50:1:1), *OpecŻyw* (76:7), *OpecŻywSandR* (1:1), *BielŻyw* (8:-:1), *Leop* (67:-:1), *HistRzym* (109:1), *SkarŻyw* (209:-:1), *ZapKościer* (7:-:5); ~ *jéj* (138), *jej* (64), *j(e)j* (1946); *jéj* *OpecŻywSandR*, *MurzNT* (11), *KochZg*, *OrzQuin* (2), *Strum* (2), *Oczko* (6), *KochTr* (2), *KochFr* (5), *KochBr* (2), *KochDz*, *KochWz* (5), *KochMRot*, *KochPam*, *KochPieś* (2), *KochSob* (2), *PudłFr* (7), *KochWrJan*, *ZawJeft* (4), *GórnTroas* (2), *KochFrag* (4), *OrzJan*, *OstrEpit*, *JanNKar*, *SarnStat* (38), *SiebRozmyśl* (5), *GosłCast* (9); -éj : -ej *OpecŻyw* (17:59), *SienLek* (3:4), *BiałKat* (1:1); *jé* (6), *je* (2), *j(e)* (2); *jé* *OpecŻywSandR*; *jé* : *je* *OpecŻyw* (5:2). (cum praep) *niéj* (252), *j(e)j* (16), *nié* (1); *niéj* : *nié* *OpecŻyw* (22:1); *niéj*: *jéj* *PatKaz II* (2:1), *BielŻyw* (1:1), *BibRadz* (14:1), *BielKron* (33:8), *Mącz* (4:1), *HistRzym* (15:2), *ArtKanc* (4:1), *WujNT* (3:1); ~ -éj (26), -ej (9), -(e)j (233); -éj *MurzNT* (2), *BiałKat*, *KochPhaen*, *KochSob*, *GórnTroas*, *SarnStat* (4), *SiebRozmyśl*, *GosłCast* (2); -éj : -ej *OpecŻyw* (13:9). ♦ *A ją* (4608), *ję* (5) [w tym: -e (3), -em (1)]; *ją* : *ję* *Diar* (11:1), *BudBib* (123:1), *ModrzBaz* (65:2), *ZapKościer* (9:1). (cum praep) *nię* (654) [w tym: -e (55), -em (1)], *nią* (1), *nię* a. *nią* (33); *nię* : *nią* *SienLek* (32:1). ♦ *I ją* (123), *nią* (73); *ją* *Murm* (2), *LibMal*, *RejRozpr*, *RejKup* (5), *KromRozm II*, *KrowObr* (2), *RejWiz* (5), *UstPraw*, *RejFig* (2), *RejZwierc*, *BibRadz* (5), *OrzRozm* (2), *KwiatKsiąż*, *OrzQuin*, *RejAp* (3), *GrzepGeom*, *HistRzym*, *GrzegŚm*, *RejZwierc* (10), *WyprPl*, *SiebRozmyśl*, *SkarKazSej* (4), *PudłDydo*; *nią* *BierEz*, *Mącz*, *GórnDworz* (5), *Strum* (2), *WierKróc*, *CzechRozm* (10) *PaprPan*, *CzechEp* (11), *GórnRozm* (2), *PaprUp* (2), *Phil*, *GórnTroas*, *RybGęśli* (2), *PowodPr*, *KlonFlis* (2); *ją* : *nią* *GliczKsiąż* (2:2), *Leop* (23:7), *BielKron* (7:3), *SienLek* (2:5), *RejPos* (11:1), *BudBib* (1:3), *ModrzBaz* (1:1), *Oczko* (3:1), *SkarŻyw* (7:1), *ArtKanc* (1:1), *GrabowSet* (1:1), *WujNT* (4:1), *SarnStat* (3:2), *SkarKaz* (4:1).

(*cum praep*) nią (785) [w tym: -am]. ♦ *L* niéj (1424), ni (8), j(e)j (1); ni(e)j : j(e)j *SkarŻyw* (91:1); niéj : ni *LibMal* (12:2), *RejKup* (11:1), *CzechEp* (37:1), *CzahTr* (6:3), *KlonFlis* (2:1); ~ -éj (116), -ej (14), -(e)j (1295); -ej *OpecŻywPrzedm*, *ForCnR*, *JanNKarOrz*; -éj : -ej *OpecŻyw* (9:2), *MurzHist* (4:1), *SienLek* (4:3), *GrzepGeom* (5:1), *BiałKat* (7:3), *SarnStat* (19:1). ♦ *N* n ono (5), óno (1) *BiałKat*, (o)no (149). ♦ *G* (*poss*) jego (401); -ego (11), -(e)go (390). (*dopełnieniowe*) go (532), jego (37), j(e) (6); jego *WróbŻółt* (2); go : jego *LibLeg* (1:1), *FalZioł* (53:1), *GlabGad* (9:5), *MiechGlab* (1:1), *KromRozm II* (1:1), *LubPs* (1:1), *RejWiz* (11:2), *Mącz* (4:1), *OrzQuin* (6:1), *SienLek* (18:2), *BiałKat* (1:1), *KuczbKat* (2:1), *RejZwierc* (28:1), *CzechRozm* (14:1), *CzechEp* (40:8), *ReszPrz* (2:1), *ArtKanc* (3:1), *LatHar* (10:2), *WujNT* (21:2), *SarnStat* (6:1); go : je *BielSat* (3:6); ~ -ego (2), -(e)go (35). (*cum praep*) niego (364), jego (5); jego *SeklWyzn*, *SeklKat*, *PudłDydo*; niego : jego *GlabGad* (9:1), *BudBib* (11:1); ~ -ego (20), -(e)go (349). ♦ *D* mu (101), jemu (34); jemu *ListRzeż*, *PatKaz I*, *MurzNT*, *OrzQuin* (2), *HistRzym* (3), *WujJudConf*, *NiemObr*, *WitosłLut*, *SkarKazSej* mu : jemu *OpecŻyw* (1:1), *FalZioł* (14:5), *GlabGad* (1:7), *GliczKsiqż* (5:2), *RejWiz* (8:1), *Leop* (1:1), *BielKron* (2:1), *RejPos* (7:1), *RejPosRozpr* (3:1), *PudłFr* (2:1), *SarnStat* (1:1); ~ -emu (5), -emu (1) *MurzNT*, -(e)mu (28). (*cum praep*) niemu (24), jemu (6); jemu *BibRadz* (3); niemu : jemu *SienLek* (3:1), *CzechRozm* (1:1), *WujNT* (1:1); -emu (2), *PudłFr*, *SarnStat*, -emu (1) *MurzNT*, -(e)mu (27). ♦ *A* je (1802), go (100), ji (2); go *OrzRozm*, *OrzQuin*, *HistLan*, *WysKaz* (4); je : go : ji *OpecŻyw* (14:2), *FalZioł* (175:7), *RejPs* (18:-:1), *MurzNT* (11:1), *GliczKsiqż* (5:1), *Leop* (75:7:1), *BibRadz* (103:4), *BielKron* (149:4), *Mącz* (9:1), *SienLek* (63:20), *GrzepGeom* (4:1), *RejPos* (125:2); *BiałKat* (7:1), *KuczbKat* (20:1), *RejZwierc* (36:5), *WujJud* (15:3), *CzechRozm* (41:3), *KarnNap* (9:2), *ModrzBaz* (18:5), *SkarJedn* (5:1), *Oczko* (6:1), *SkarŻyw* (55:6), *CzechEp* (80:2), *ArtKanc* (17:2), *GórnRozm* (8:2), *ActReg* (6:1), *GostGosp* (13:3), *WujNT* (93:1), *SarnStat* (20:2), *SkarKaz* (34:2); ~ je (67), jé (53), j(e) (1682); je *KlerPow*, *Strum*, *KochDryas*, *KochMRot*, *PudłFr* (4), *ZawJeft*, *GórnTroas*, *KochCz*, *KochPij*, *OrzJan* (3), *WyprPl* (4), *JanNKar* (9), *JanNKarKoch*, *GosłCast*; jé *MurzHist*, *GrzepGeom* (4), *SiebRozmyśl*; je : jé *OpecŻyw* (5:9), *MurzNT* (1:10), *SienLek* (2:21), *BiałKat* (3:4), *Oczko* (5:1), *KochPs* (2:1), *SarnStat* (19:1). (*cum praep*) nie (231), -ń (2); -ń *SapEpit*; nie : -ń *RejWiz* (6:1); ~ -e (18), -é (10), -(e) (203); -e *OpecŻyw* (2) *MurzHist*, *KochPs*, *KochFr* (2), *KochPieś*, *PudłFr* (2); -é *GrzepGeom*. *Oczko*, *ZawJeft*, *KochAp*, *GosłCast*; -e : -é *SienLek* (3:3), *WyprPl* (1:1), *SarnStat* (5:1). ♦ *I* nim (63), im (34), niem (4), jem (3); nim *BierEz*, *FalZioł* (5), *GliczKsiqż*, *SarnUzn*, *SienLek* (7), *RejZwierc* (3), *CzechRozm* (9), *ModrzBaz*, *StryjKron*, *GórnRozm* (2), *GostGosp* (2), *GrabowSet*, *SiebRozmyśl*, *CzahTr*, *PaxLiz*; im *GlabGad* *RejKup*, *RejWiz* (2), *UstPraw*, *RejAp* (2), *RejPos* (7), *RejPosRozpr*, *KarnNap*, *SkarJedn* (2), *SkarŻyw* (5), *LatHar*, *SarnStat* (4), *PudłDydo*; niem *KochSob*; jem *MurzNT*, *Oczko*; nim : im *Leop* (1:1), *BibRadz* (1:2), *CzechEp* (18:1); nim : niem *Mącz* (2:1), *GórnDworz* (1:1), *BudBib* (3:1); im : jem *SkarKaz* (1:1); ~ niém (1) *KochSob*, ni(e)m (3); jem (1) *Oczko*, jëm (1) *MurzNT*, j(e)m (1). (*cum praep*) nim (91), ni(e)m (7); ni(e)m *ComCrac*, *OrzRozm*, *KlonFlis*; nim : ni(e)m *FalZioł* (7:2), *GliczKsiqż* (2:1), *BibRadz* (4:1). ♦ *L* nim (505), niém (38); niém *ZapWar*, *MurzNT* (2), *BudNT* (2), *Oczko*; nim : niém *OpecŻyw* (3:2), *FalZioł* (23:1), *RejPs* (1:7), *RejRozpr* (2:1), *MurzHist* (1:1), *GliczKsiqż* (1:1), *LubPs* (3:1), *Leop* (14:3), *BibRadz* (21:5), *Mącz* (5:1), *BubBib* (12:6), *ModrzBaz* (1:2), *KołakSzczęśl* (1:1); ~ -ém (4) *OpecŻyw* (2), *MurzHist*, *Oczko*, -ëm *MurzNT* (2), -(e)m (32).

♦ *pl N m pers* oni (3784), honi (1) *ZapWar* (4:1); ~ oni (337), óni (49), (o)ni (3398); óni *Strum* (12); oni : óni *OrzQuin* (27:1), *BiałKat* (1:25), *Oczko* (1:6), *KochPs* (7:5). *m an* (o)ni (18), (o)ny (173), (o)n(e) (1) *KmitaSpit* (6:1:1). *subst* ony (173), oné (105), oni (1) [w *rymie*]; ony *BierEz* (6), *OpecŻyw* (6), *PatKaz II*, *PatKaz III*, *FalZioł* (2), *KlerWes* (2), *WróbŻółt*, *WróbŻółtGlab*, *RejJóz*, *RejKup*, *HistAl* (4), *MurzNT* (4), *KromRozm II*, *KromRozm III*, *BielKom* (2), *GliczKsiqż*, *LubPs*, *GroicPorz* (2), *RejWiz* (5), *RejZwierz*, *BibRadz* (13), *BielKron* (16), *OrzQuin* (2), *SienLek* (3), *RejAp* (3), *HistRzym*, *RejPos* (15), *BielSat*, *GrzegŚm*, *HistLan* (4), *KuczbKat* (3), *RejZwierc* (3), *Strum* (4), *BiałKaz*, *StryjWjaz*, *CzechRozm* (14), *ZapKościer*, *MWilKHist* (2), *CzechEp* (5), *NiemObr*, *KochEpit*, *KochFr* (3), *KochEpitCat*, *KochMRot*, *PudłFr*, *BielRozm*, *Phil KmitaSpit*; oné *MiechGlab*, *WujJud* (3), *GórnTroas*, *GrabowSet*, *LatHar*, *WysKaz* (3), *SarnStat* (4), *CiekPotr*, *GosłCast*, *ZbylPrzyg*; ony : oné *LibLeg* (1:1), *BielŻyw* (1:1), *GlabGad* (5:33), *Leop* (1:3), *GórnDworz* (2:26), *BudBib* (3:2), *ModrzBaz* (2:8), *SkarŻyw* (6:4), *WujNT* (4:10); ~ on- (21), ón- *Strun* (4), (o)n- (254); -é (6), -(e) (99). ♦ *G* (poss) ich (11909), jich (206), j(e)jich (15), *skrót* (1); jich *ModrzBazStryj*, *JanNKarGórn* (2); jejich *WitosłLut*; ich : jich *BudBib* (462:143), *BudNT* (19:33), *ModrzBaz* (190:25), *SkarŻyw* (573:2); ich : jejich *ZapKościer* (48:2), *CzahTr* (10:12). (dopełnieniowe) ich (5162), jich (15), j(e)jich (2); jejich *WitosłLut*; ich : jich *ModrzBaz* (150: 15); ich : jejich *CzahTr* (12:1). (*cum praep*) nich (4520), ich (85), jich (4); jich *BubBibKaw*; nich : ich : jich *BierEz* (24:2), *OpecŻyw* (26:4), *TarDuch* (2:3), *GlabGad* (22:1), *MiechGlab* (13:1), *HistAl* (34:1), *KromRozm I* (7:1), *MurzNT* (28:1), *Diar* (20:2), *LubPs* (49:3), *Leop* (157:10), *BibRadz* (193:6), *BielKron* (566:13), *GrzegRóżn* (22:2), *SienLek* (54:2), *GrzepGeom* (6:2), *HistRzym* (19:1), *RejPos* (237:3), *GrzegŚm* (1:1), *HistLan* (10:1), *WujJudConf* (10:1), *BudBib* (118:4:3), *BudNT* (43:2), *CzechRozm* (138:1), *KochPs* (12:1), *SkarŻyw* (149:1), *CzechEp* (145:1), *NiemObr* (35:1), *WujNT* (277:12), *SarnStat* (221:1). ♦ *D* im (9196), jem (295), jim (209), ni(e)m (1); jim *BierRaj* (7); jem *RejKupSekl* (3), *ModrzBazBud*, *KlonŻal*, *JanNKarGórn*; im : jem : jim : niem *LibLeg* (84:23:-:1), *ZapWar* (13:4:3), *MetrKor* (19:1:1), *PatKaz II* (11:1), *HistJóz* (24:1), *TarDuch* (8:2), *FalZioł* (9:-:49), *MiechGlab* (16:-:1), *RejPs* (6:98), *ComCrac* (2:9), *LibMal* (36:1:7), *RejRozpr* (10:1), *ConPiotr* (1:1), *LudWieś* (1:-:1), *RejKup* (30:21:5), *MurzHist* (26:5), *MurzNT* (77:39), *Diar* (65:8), *DiarDop* (5:4), *MrowPieś* (1:1), *Leop* (323:-:2), *BibRadz* (404:27), *OrzRozm* (16:2), *Mącz* (57:3), *BudBib* (161:2:51), *Strum* (15:1), *BudNT* (107:-:28), *ModrzBaz* (140:2:53), *Oczko* (10:14), *KochPs* (19:1), *ZapKościer* (21:6), *GórnRozm* (16:7:1), *SarnStat* (333:4). ~ -em (33), -ém (8), -ęm (24), -(e)m (230); -em *Strum*; -ém *KochPs*; -em : -ém *Oczko* (10:4), *SarnStat* (1:3); -ęm *JanNKarGórn*; -em : -ęm *MurzHist* (4:1), *MurzNT* (17:22); (*cum praep*) nim (570), im (72), niem (20), j(e)m (6); im *SeklWyzn*, *SeklKat*, *KromRozm II* (2), *KromRozm III* (4), *OrzRozm*, *LeovPrzep*, *SkarJedn*; niem *ComCrac*, *MurzNT*; nim : im : niem : jem *LibLeg* (6:1:-:1), *BierEz* (13:1), *OpecŻyw* (32:2:1), *FalZioł* (48:-:1), *BielŻyw* (4:1), *RejPs* (1:1:6:2), *HistAl* (4:6), *MurzHist* (1:-:2), *Diar* (3:-:2:1), *GliczKsiqż* (2:1:1), *Leop* (11:21), *BibRadz* (22:4:2:1), *Mącz* (4:2:3:1), *SarnUzn* (1:1), *GórnDworz* (3:3), *HistRzym* (3:1), *RejPos* (15:3), *RejPosWstaw* (1:1), *StryjKron* (1:2), *WujNT* (19:10); ~ -em (3) *OpecŻyw*, *MurzHist* (2), -ęm (1) *MurzNT*, -(e)m (16). ♦ *A m pers* je (5061), ich (677); ich *March*³, *LudWieś*, *KochOdpr*, *StryjKron* (79), *KołakCath* (2); *KołakSzczęśl*, *GrabPospR*, *KlonKr*, *PowodPr* (18), *KlonFlis* (4), *SapEpit*; je : ich *LibLeg* (26:46), *BielŻyw* (14:1), *MiechGlab* (15:2), *RejPs*

(63:3), *SeklWyzn* (13:1), *SeklKat* (28:2), *RejKup* (36:3), *MurzHist* (17:1), *MurzNT* (26:1), *DiarDop* (1:1), *GliczKsiąż* (22:2), *LubPs* (182:2), *RejWiz* (64:4), *Leop* (266:4), *OrzList* (4:1), *RejZwierz* (49:1), *BibRadz* (387:3), *OrzRozm* (8:2), *BielKron* (836:9), *GrzegRóżn* (4:1), *KwiatKsiąż* (8:2), *Mącz* (29:3), *OrzQuin* (3:1), *SarnUzn* (3:13), *SienLek* (9:1), *RejAp* (148:3), *GórnDworz* (43:8), *HistRzym* (40:2), *RejPos* (317:10), *RejZwierc* (123:1), *BielSpr* (85:4), *WujJud* (23:4), *WujJudConf* (9:2), *BudBib* (264:1), *HistHel* (7:3), *MycPrz* (1:1), *WierKróc* (1:1), *BiałKaz* (8:4), *CzechRozm* (60:44), *PaprPan* (27:37), *ModrzBaz* (90:6), *SkarJedn* (41:3), *KochPs* (41:4), *SkarŻyw* (246:60), *ZapKościer* (2:2), *CzechEp* (58:25), *NiemObr* (22:24), *ReszPrz* (4:2), *ReszList* (15:12), *WerGość* (3:3), *WisznTr* (1:1), *BielSen* (2:1), *ArtKanc* (35:9), *GórnRozm* (11:5), *KochProp* (2:1), *KochWr* (1:1), *PaprUp* (14:6), *ZawJeft* (1:2), *ActReg* (32:6), *WujNT* (304:71), *SarnStat* (59:31), *SiebRozmyśl* (15:1), *KmitaSpit* (8:13), *SkarKaz* (74:12), *VotSzl* (2:1), *CiekPotr* (1:1), *CzahTr* (2:1), *GosłCast* (1:1), *SkarKazSej* (28:7), *KlonWor* (40:20); ~ je (203), jé (127), j(e) (4731); je *ForCnR* (2), *KochTr*, *KochMuza*, *PudłFr* (2), *KochProp* (2), *KochWr*, *ZawJeft*, *GórnTroas* (5), *KochCz* (3), *KochPij*, *KochAp*, *KochFrag*, *OrzJan* (17), *JanNKar*, *GosłCast*; jé *KochZg*, *OrzQuin* (3), *SienLek* (5), *GrzepGeom*, *JanNKarGórn*, *CiekPotr*; je : jé *OpecŻyw* (32:49), *MurzHist* (5:12), *MurzNT* (2:24), *BiałKat* (11:16), *KochPs* (35:6), *KochFr* (11:1), *SarnStat* (58:1), *SiebRozmyśl* (9:6). (cum praep) nie (1324), nich (18), j(e) (5); nich *StryjKron* (7), *KołakCath*, *KołakSzczęśl*; nie : nich *LibLeg* (7:1), *BudBib* (50:3), *StryjWjaz* (31:1), *CzechEp* (31:1), *Phil* (1:1), *SarnStat* (48:1), *SkarKaz* (40:1); nie : je *OpecŻyw* (8:1), *BielKron* (244:4); ~ -e (85), -é (25), -(e) (1214); -é *KochJez*, *PudłFr*, *GosłCast*; -e : -é *BiałKat* (3:11), *KochPs* (13:1), *OrzJan* (2:1), *SarnStat* (42:6), *SiebRozmyśl* (2:3). m an jé (131), ich (9); ich *CzahTr* (6); je : ich *LibLeg* (5:1), *KmitaSpit* (2:2); ~ -é (15), -e (12), -(e) (104); -é *Strum* (7); -e *Oczko*, *WyprPl* (2), *SarnStat* (7); -é : -e *SienLek* (8:2). (cum praep) nie (23); -e (2), -(e) (21). subst jé (3320), ich (22); ich *SarnStat* (4), *CzahTr* (4); jé : ich *RejWiz* (57:1), *RejZwierz* (21:1), *SarnUzn* (4:1), *SkarŻyw* (93:3), *StryjKron* (4:1), *WerKaz* (1:3), *GórnTroas* (2:1), *LatHar* (36:1), *KlonWor* (6:2); ~ -e (243), -é (222), -(e) (2855); -e *KochTr* (2), *KochPhaen* (2), *KochMRot* (2), *KochPam*, *PudłFr* (7), *ZawJeft* (2), *KochAp* (3), *KochFragJan*, *OrzJan* (3), *WyprPl* (3), *JanNKar* (2), *GosłCast* (3); -é *MurzNT* (20), *KochZg*, *SienLekAndr*, *GrzepGeom* (13), *KochWr* (2), *JanNKarGórn* (2); -e : -é *OpecŻyw* (5:16), *MurzHist* (2:16), *OrzQuin* (1:10), *SienLek* (3:73), *BiałKat* (9:8), *Strum* (1:50), *Oczko* (35:1), *KochPs* (6:2), *SarnStat* (137:1), *SiebRozmyśl* (3:1), *CiekPotr* (10:5). (cum praep) nie (615); -e (80), -é (33), -(e) (502); -e *OpecŻyw* (5), *MurzHist* (5), *MurzNT* (5), *OrzQuin* (4), *KochPs* (3), *ZawJeft* (2), *WyprPl*, *JanNKarKoch*, *SiebRozmyśl* (2), *CiekPotr*; -é *BiałKat* (8), *Strum* (7), *KochPhaen* (2), *KochPropKoch*, *KochAp*; -e : -é *SienLek* (5:1), *Oczko* (5:2), *SarnStat* (39:10), *GosłCast* (2:1). ♦ I m imi (130), nimi (74), jémi (42), niemi (11); imi *OpecŻyw*, *HistJóz*, *BielŻyw*, *GlabGad* (3), *HistAl*, *KromRozm II*, *Diar* (2), *LubPs* (7), *RejWiz* (7), *BibRadz* (9), *OrzRozm*, *BielKron* (14), *SarnUzn*, *RejAp* (8), *RejPos* (23), *BiałKat* (2), *HistLan* (2), *WujJud*, *WujJudConf*, *ArtKanc*, *BielRozm* (3), *CiekPotr*, nimi *LibMal*, *BielSpr* (2), *PaprPan* (2), *ModrzBaz* (7), *CzechEp* (10), *WerKaz* (2), *PaprUp* (2), *Phil*, *GrabowSet*, *OrzJan*, *PowodPr* (2), *PaxLiz*, *KlonWor*, jemi *SeklWyzn* (2), *RejKup* (4), *KromRozm I*, *MurzHist*, *MurzNT UstPraw*, *OrzQuin*, *KochPs* (2), *ZawJeft*, *GostGosp* (3), *SarnStat* (8), *SkarKaz* (4), *GosłCast*, *SkarKazSej*; niemi *RejPs*, *GórnRozm*, *KmitaPs*; imi : nimi : jemi : niemi *FalZioł* (-:5:-:2), *WróbŻolt* (1:1), *Leop* (1:3:-:1), *RejZwierz* (3:-:2), *Mącz*

(-:1:-:1), *GórnDworz* (-:2:1), *RejZwierc* (8:-:1), *BudBib* (4:11:-:3), *BudNT* (1:1), *CzechRozm* (1:13), *SkarJedn* (1:1), *SkarŻyw* (4:-:6), *NiemObr* (3:1), *LatHar* (1:1), *WujNT* (11:-:1), *KlonKr* (-:1:-:1); ~ *jémi* (8), *jemi* (5), *jęmi* (2), *j(e)mi* (27); *jémi ZawJeft*, *GosłCast*; *jemi OrzQuin*, *KochPs* (2); *jémi MurzHist*, *MurzNT*; *jémi* : *jemi SarnStat* (6:2); *niemi* (1), *ni(e)mi* (10); (*cum praep*) *nimi* (2689), *niémi* (234), *imi* (99), *j(e)mi* (3); *niémi ComCrac*, *RejKupSekl*, *GroicPorzRej*, *Mącz* (11), *KuczbKat*, *KarnNap*, *Oczko*, *KochFr*, *GrochKal*, *KochCz*, *KochCzJan*, *SzarzRytJSzarz*; *nimi* : *niemi* : *imi* : *jemi LibLeg* (29:4:1), *ZapWar* (9:6:1:3), *MetrKor* (4:2:1), *OpecŻyw* (71:1:5), *FałZioł* (5:1), *RejPs* (3:35:1), *LibMal* (23:-:1), *RejJóz* (11:1), *SeklKat* (3:2), *RejKup* (11:13), *KromRozm I* (5:7), *MurzHist* (6:2), *MurzNT* (8:7), *KromRozm II* (4:1), *KromRozm III* (20:3), *Diar* (3:6), *LubPs* (58:3), *GroicPorz* (4:1), *KrowObr* (41:1), *Leop* (91:7), *UstPraw* (1:2), *RejFig* (4:1), *WyprKr* (1:6), *BibRadz* (131:37), *BielKron* (422:3:86), *HistRzym* (10:1:1), *RejPos* (190:-:1), *RejZwierc* (61:1), *KochMon* (1:2), *BudBib* (70:12), *BudNT* (14:1), *SkarJedn* (28:1), *KochPs* (8:10), *StrykKron* (38:2), *NiemObr* (40:-:1), *KochPhaen* (3:1), *PudłFr* (3:1), *GórnRozm* (5:2), *KochProp* (3:1), *ActReg* (27:2), *GostGosp* (2:3), *LatHar* (14:1), *WujNT* (160:1), *SarnStat* (46:16), *GrabPospR* (1:2); ~ *niémi* (29), *niemi* (7), *nięmi* (7), *ni(e)mi* (191); *niemi KochCzJan*; *niémi* : *niemi KochPs* (6:4), *SarnStat* (14:2); *niémi* : *nięmi MurzHist* (1:1), *MurzNT* (1:6). *f imi* (42), *nimi* (30), *jemi* (20), *ni(e)mi* (6); *imi PatKaz III*, *GlabGad*, *RejJóz*, *RejWiz* (2), *UstPraw*, *BielKron* (6), *RejAp* (2), *GrzepGeom*, *HistRzym*, *RejPos* (7), *BiałKat*, *KuczbKat*, *WujJudConf*, *WujNT* (3); *nimi HistAIHung*, *SienLek*, *BielSpr*, *Strum*, *CzechRozm* (4), *PaprPan* (2), *ModrzBaz* (3), *MWilKHist*, *CzechEp* (3), *NiemObr*, *KochMROt*, *BielSjem*, *PowodPr* (2), *KlonFlis*; *jemi RejPs*, *RejRozpr*, *RejKup* (4), *MurzNT*, *KwiatKsiąż*, *Oczko*, *SarnStat* (3); *ni(e)mi FałZioł*, *SienLek*; *imi* : *nimi* : *jemi* : *niemi BierEz* (2:3), *Leop* (1:1), *BibRadz* (3:-:1), *GórnDworz* (-:1:1:3), *GrzegŚm* (1:-:1), *RejZwierc* (3:-:3), *WujJud* (1:1), *KarnNap* (-:-:1:1), *WysKaz* (1:1), *SkarKazSej* (1:-:1); ~ *jemi* (2), *jémi* (2), *jęmi* (1), *j(e)mi* (15); *jémi Oczko*; *jęmi MurzNT*; *jemi* : *jémi SarnStat* (2:1). (*cum praep*) *nimi* (98), *niemi* (31), *imi* (1); *niemi RejPs* (3), *Goski*, *Mącz*, *KochList*, *Oczko*, *ZawJeft*, *GostGospSieb*, *WysKaz*, *JanNKar*, *JanNKarGórn*, *SarnStat* (8); *nimi* : *niemi WyprKr* (2:5), *BibRadz* (3:1), *GórnDworz* (4:4), *RejZwierc* (5:1), *nimi* : *imi BielKron* (3:1); ~ *-emi* (6), *-émi* (5), *-ęmi* (1) *JanNKarGórn*, *-(e)mi* (19); *-emi ZawJeft.*; *-émi Oczko*, *JanNKar*; *-emi*: *-émi SarnStat* (5:3). *n imi* (20), *nimi* (20), *jémi* (13), *ni(e)mi* (2); *imi ZapWar*, *BielŻyw*, *RejWiz*, *BibRadz*, *BielKron*, *RejAp* (3), *RejPos* (6), *RejPosWstaw*, *CzechRozm*; *nimi BielSpr*, *BudBib* (3), *BiałKaz*, *ModrzBaz* (3), *CzechEp* (7), *CzechEpPORz*, *GrabowSet*, *RybGęśli*, *PowodPr*, *jémi SeklKat*, *RejKup* (3), *MurzNT*, *KochPs*, *SarnStat* (2), *SkarKazSej*; *ni(e)mi FałZioł imi* : *nimi* : *jemi BierEz* (1:1), *RejZwierc* (2:-:2), *SkarKaz* (1:-:1); *jemi* : *niemi RejPs* (1:1); ~ *jémi* (2), *jemi* (1), *jęmi* (1) *MurzNT*, *j(e)mi* (9); *jémi KochPs*; *jémi* : *jemi SarnStat* (1:1). (*cum praep*) *nimi* (30), *niémi* (3); *niémi Oczko*; *nimi* : *niémi GliczKsiąż* (5:1), *SarnStat* (1:1); ~ *-émi* (2), *-(e)mi* (1). ♦ *L nich* (2177).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

Zaimek rzeczowny (177043) :

I. *We wszystkich formach sg i pl; ille, ipse HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat, Cn; is HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat (126867)* :

1. W funkcji wskazującej: ten który jest znany z konsytuacji, ale nie nazwany (w mowie wprost, zwłaszcza w dialogach); *hic PolAnt* (1598) : Iakoszmy gye vyednyaly owszyszhky rzeczy gy oszkrzynya okthorą onyego [*lege*: on jego] poszwal *ZapWar* 1513 nr 2135; Iakom ya wdomw iego na wielkiem sokolowie czasszw nocznego nyevkradlem pol pyatha polczia myassza [...] Iako my othem dobrze wiemy ys hon nyewkrathl. *ZapWar* 1545 nr 2630 (191); Owaćiem rátay przybieżał [...] Y hnet począł bić iednego/ Niewolniká páná śwego. Ezop gdy to bićie widział/ Krzywdy bitego żałował: Smiele ná Rátaiá powítał/ Tákimi go łowy karał: Przecz go bijeśz bez przyczyny? Niemafz do niego żadney winy *BierEz* A3v; Ezopá Zenáłowi dał/ A tak mu iefczce przykazał: Iuż á iuż go łobie miey/ A gdzie bédzieśz chciał tu ij dziey *BierEz* A4; Myłlił iáko miód miał przedać: Wezmę zań fześcdzieśiat grofzy *BierEz* Q3 (26); *OpecŻyw* 46v (98); *ForCnR* Bv (3); *PatKaz* III 123v (3); *HistJóz* A2 (5); aby kiedy nierzekł nieprziiacił moy wziąłem zwicięfthwo przeciw iemu. *TarDuch* E3 (3); *BielŻyw* 73 (5); *Dicentes deus dereliquit eum persequemini et comprehendite eum: quia non est qui eripiat*. Mowiąc pan bog ci iego opuścił prześladuycie iego [...] á vchwycie iego/ boć niemafz ktoby go wyrwał. *WróbŻołt* 70/11 (6); *LibLeg* 6/115v (4); *RejPs* 128 (7); Więc fie tu z chrościelem goni Pádłá fíáchu/ pádłá ftrulie Wieręc mu być tu w tym profie *RejRozpr* H2 (4); *RejJóz* A8v (46); *SeklKat* 12 (5); Czo pani flifchącz chłopyą precz zanyefzcz rofkazala. Naczo on odpowyadayącz rzeki czo gi zanořzicz lyepyey zlego ducha zatraczicz *LibMal* 1551/166v (11); *RejRozm* 403; A pořtawcze na Lewiczy Iż razem nawłfyczkj nanie Wynidze yedno fkazanie *RejKup* Cc; (*did*) Pořel narzeka jż był Mnich czężky. (–) Bog wie żem łedwie odethnał Niżlim go na wage wepchnął To tak czężky tento brzuch był *RejKup* cc6 (103); *HistAl* A8v (9); Mnichu/ mnichu. (–) Ozwę mu fye/ włfák mye nie zye. *KromRozm* I A3; *MurzHist* H2 (4); *MurzNT Matth* 17/12 (10); *KromRozm* II a4; *KromRozm* III G6v; *BielKom* C8; *GliczKsiąż* G4 (3); *LubPs* A3 (28); *GroicPorz* c4 (3); *KrowObr* 74 (22); Więc wnet fzkápye fuchoty/ więc mu ząbrze zdzyera/ A málztálerzá tłucze iż go nie wyciera. A tho widzifz że w nim proch gध्ये go iedno ruřzy/ Azař nie wiefz plugáwość bárzo koniá fuřzy. *RejWiz* 72 (8); że nie málz iuż narodu áni kroleřtwo [!]/ gdzieby nie fłał Pan moy ciebie fukáiąc: Aże wřzyřcy powiádáli: Niemálz go v nas *Leop* 3.Reg 18/10 (56); *UřPraw* F; ORzech Włofki przy drodze kiymi otłuczono/ Ogrodnik pánu rádził/ by gi ogrodzono. Ten rzekł/ dayże mu pokoy *RejFig* Cc7 (11); *RejŻwierz* 20v (14); *BibRadz* Gen 2/23 (70); *BibRadzBaz* ktv; *OrzRozm* H2v; mąż ieden przywiódł do mnie/ więźniá rzekąc/ ftrzeż mi go/ ále iefliby mi go wypuścił/ twoiá duřzá zá iego bध्ये BielKron 85v; Pytał też Micheałzá. Ktory rzekł/ iedź á da ie Bog w moc krolowi/ á nie powiedzyał ktoremu/ y ktore ludzi. *BielKron* [85²]; Skánderbegá to nic nieruřzyło/ iż o wielkim ludu fłyřzał/ częřzył fwoie mowiąc: ząwždy lud wielgi od máłego vtrapion bywa/ bo my mamy kogo bić/ á oni niemáią/ bo nas trochá á onych wiele *BielKron* 247; gdy theż wielkiego kfiędzá prořzą áby zwięźenia wykupił kogo/ álbo też śwego wypuścił rzecze wnet: Bog go tak chce mieć przeto nań dopuścił *BielKron* 429 (128); Plaut. Quiesce tumultum qui est ante hostium, Nie day fie wáđzić przed domem/ Vřpokóy ye. *Mqcz* 341c; Stat per me, per te, per illum quo minus id fiat, Yam w tym/ tyř w tym/ ón w tym/ yřz fie to niedzieye. *Mqcz* 417b (6); *LeovPrzep* G3v; *RejAp* 35 (8); *Górndworz* C3 (10); *HistRzym* 12v (23); A odpowiedzyawřzy Pan Iezus/ mowil: Azař nie dzyefięć ich iefť oczýřcionych? gध्ये fie ich dzyewięć podzyáło? *RejPos* 212v (37); *Grzegřm* 27 (3); *HistLan* D (9); (*nagł*) Gretá z Netą.

(–) Dobry wieczor páni Neto/ Nie byłci by go zábito/ Iákoś była obiecála/ Iżeś go tu przywieść miała. *RejZwierc* 236 (28); *BielSpr* 15v (4); *KochMon* 24; *WujJud* 108; *RejPosRozpr* b3v; *BudBib Num* 22/12 (54); *MycPrz* II A3 (2); *Strum M*; *BiałKaz* G2; *BudNT przedm* b7v (20); *CzechRozm* 79v (3); *PaprPan* Hh2v; *SkarJedn* 250; *KochOdpr* B4 (2); Ná mię włytki fortéle fwoie obracáią/ Serce łobie tym czyniąc: iuż go y bog (práwi) Opuścił: gónćie/ wiąźćie: nikt go nie wybáwi. *KochPs* 103 (8); *SkarŻyw* A5v (37); *MWilKHist* H3 (4); Widzenie Krolá y Mnichá walczących/ ktorých gdy łam Krol łágieło widział/ wołał ná S. Stánisláwá/ o nufz ich miły fwięty Stálku. *StryjKron* 532 *marg*; *CzechEp* 34 (15); *CzechEpPORz* **v; *NiemObr* 48 (14); *KochFr* 13 (5); *WerGośc* 252; *BielSen* 7 (3); *BielSjem* 37; *PudłFr* 50 (3); *ArtKanc* D10 (5); *GórnRozm* L; *ActReg* 109; *GrabowSet* F2v (2); *KochFrag* 25; *WyprPl* B (9); *LatHar* 28 (42); *WujNT Matth* 14/4 (99); *SarnStat* 1265 (2); A Oyćiec mu z ręki fwyé ón kielich podawał: Weź ij fynu namilfzy/ ielt to wola moiá *SiebRozmyśl* H2 (9); *KmitaSpit* B4v (4); *PowodPr* 19 (2); *SkarKaz* 6b (11); *CiekPotr* 5 (14); *CzahTr* D3v (3); *GosłCast* 39 (4); *SkarKazSej* 665b (5); *KlonFlis* H3v *marg* (2); *ZbylPrzyg* A2v (5).

W połączeniu z dopowiedzeniem (6): Iako yestly mv syą czo dostało slachathnemv dzerskovy szcayk dostalo mv syą tedy gdy semną wrzadze w karczmye syedzyl y pyvo pyl *ZapWar* 1521 nr 2262 (3); *RejJóz* O5v; (*did*) Kupiec wąpty o Plebanowey íprawie. (–) Po Dyablec fię fnać nauczę Choc cy tego wieprza tucze. Bych wzdy co zrozumiał fniego Stego oycza wielebnego. Vífrał y pieff iuż mam dofyć *RejKup* h8v; poday łam they fwiece/ á fnađz mu fie nieborakowi co w oczy sftháło. *GórnDworz* T2v.

W opozycji do „ten” (2): W ten čás Xantus kupcá żądał Aby mnief niż wzięł powiádał: [...] Ezop ná nie palcem fkazał/ A z Celniki táko gadał. On mię przedał/ á ten mię ma *BierEz* B3; ná kftałt owych náłzich gier/ iáko bywaią/ ábo o fłomie/ ná co dobra [...] ábo owá druga/ Nie będzie iey ten pił/ niechay ią on pije *GórnDworz* C3.

Połączenie: »onci« (1): Nie powieday/ ođstałem zá przymufzeniem Páńfkim/ bo nie małz czynić tego czego on nienawidzi. Nie powieday onci mię przypędził ku błędu/ gdyfz mu nie potrzebá człowieká grzełzającego. *BudBib Eccli* 15/12.

Fraza: »otoż go (a. ji) macie, owoż go (a. ji) masz, onoż go mamy, otoż go« (2:2:1:1): (*did*) Bracia oddaia łozepha kupczowi (–) Owofz gi małz alecz fie/ teraz skažil w nędzy *RejJóz* Bv; Y rofpukł fie fmok/ Y rzekł Dániel: otoż go maćie ktoregoście chwalili [*Ecce quem colebatis.*]. *Leop Dan* 14/26; *Eccum ipsum*, Onófz go mamy. Oności ydzie. *Mącz* 99a; *Ellum*, Adverbium demonstrantis apud *Comicos pro Ecce illum*/ Owóz go małz. *Mącz* 101d; *RejPos* 12; *Eccum eccam, eccos, eccas* – *Otozgo*. *Calep* 347b.

a. *Wskazuje na osobę lub rzecz wcześniej wskazaną zaimkiem „ten” lub „2.on” albo partykułą „(o)to” (bliskie funkcji anaforycznej)* (158) : *BierEz* B (2); Katowie fie s tego náłmiéwali rzękątz: Heliaffa wolá ten/ patrzáymy przydzieli tu Heliafs feymowatz go. *OpecŻyw* 149 (3); Nadto żeć czałą noc [żona] odpoczynać nieda wymawiając, tato piękniey chodzi niżli ia, the to czczą wfzitci kłaniając fie iey, ia lepak zewfzech nanędzniefza *BielŻyw* 108 (6); *RejPs* 31v (2); *RejJóz* C6v (4); Iako my dobrze vimy [!] ess vn onego nye vbil y nye zadał iemu rany krwawej *ZapWar* 1549 nr 2677 (10); *RejKup* b7v (18); *HistAl* L8v; dżiwowaliśię mówiąc ieden ku drugiemu/ Któfz to wždy ielt? że i wiatrum rofkazuie/ i wodzie a fłuchaia go? *MurzNT Luc* 8/25 (8); *BielKom* G6; *GroicPorz* h2v (4);

KrowObr 51v; *RejWiz* 96; *Leop* 1.Reg 30/22 (8); *RejZwierz* 5 (3); Ale robotnicy wyzrawły fyna/ rzekli fami w łobie/ Tenći ieft dziedzic/ podźcie/ zábiymy go/ y pofiądzmy dziedzictwo iego. *BibRadz Matth* 21/38 (7); Nálazły go poštáwili w pośrzodku ludu [...] rzekł Sámuel: Oto kogo Pan Bog wybrał/ nie ieft mu rowien żądny miedzy wżytkim ludem. *BielKron* 64 (11); *Mącz* 247a; *OrzQuin* Ev; *GórnDworz* M (3); A ona vkázawły ná Appolloná rzekłá krolowi: Dokąd onego żywego widzę/ wefoła być nie mogę. A chćeżli mię iefzćze [!] wefoła widzieć/ łwoy flub ktorys mi flubił nápełń á kaž iemu głowę ściąć. *HistRzym* 13 (4); *RejPos* 265v; *RejZwierc* 31v (3); *BielSpr* c2; nátychmiał fám podał ięzyk [...] y śmieie ręce wyciągnął. Beśpiecznie mówiąc/ Tomći wziął z niebá/ y toż wzgardzam dla wltaw onego od ktorego fię ich wziąć záfię nádziemam. *BudBib* 2.Mach 7/11 (2); *BudNT Matth* 8/27 (2); *KochPs* 30 (3); *SkarŻyw* 171 (2); *ArtKanc* D13; *GórnRozm* Iv; *LatHar* 724 (5); *WujNT Matth* 8/27 (25); *SiebRozmyśl* H3; *SkarKaz* 6b (7); *CiekPotr* 59 (2); *PaxLiz* E2v; Pátrzayże oneyw kácie co też ma ná fzyi/ W iáki fię ona kołnierz miałto krezów łtroi. *ZbylPrzyg* A2 (2).

2. W funkcji anaforycznej: ten, który był wymieniony wcześniej (124097) :

A. Zastępuje rzeczownik (przymiotnik lub zaimek w funkcji rzeczownika) (114737) :

a. W zdaniu pojedynczym (1167) : *MetrKor* 37/1v (3); Zgodá w Rzeczypospolitey/ Wielki czyni pożytek w niey. *BierEz* S4 (4); *OpecŻyw* [27] (5); *ForCnR* A2 (4); *PatKaz* I 6 (2); *PatKaz* II 33 (3); *PatKaz* III 146; *ZapWar* 1532 nr 2414 (2); *TarDuch* A7v; *FalZioł* ‡ 2b (126); *BielŻyw* 65; *GlabGad* A2v (9); *MiechGlab* 51; *KłosAlg* Av; *WróbŻółt* ff8v; *WróbŻółtGlab* A5 (2); *LibLeg* 9/52v (12); *RejPs* 46v (6); *SeklWyzn* d2v (5); *RejJóz* K3; *LibMal* 1547/133 (2); *SeklKat* F2 (6); *RejKup* o7 (5); *HistAl* C7v (3); *KromRozm* I D4 (4); *MurzHist* B4v (5); *MurzNT* 93v (6); *KromRozm* III C2 (11); *Diar* 43 (8); *DiarDop* 110; Iáko Noach Abráám/ Iákob y Izaák/ Káždy tu z nich po łobie/ zołtáwił dobry znák *BielKom* B3 (2); *GliczKsiąż* B (17); *LubPs* Bv (10); *GroicPorz* C2v; A oni (cołz Aaronowego wrzędu kápłani) wiele fie ich łtawáli kápłany *KrowObr* 181 (3); *RejWiz* 27 (3); Y wżedł Noe z łyny łwemi/ żoná iego y żony łynow iego łnim do Korabiá przed wodámi potopu. *Leop* Gen 7/7; Y padł pierwłły łos łozeffowi który był z łynow Asáff. Wtóry Godoliałłowi/ iemu y łynom iego/ y bráćiey iego dwunáście. *Leop* 1.Par 25/9 (21); *UstPraw* E4v (4); *RejZwierz* 2; Synowie Muły byli/ Moholi/ Eder/ y Ierymoth/ trzey ich [tres]. *BibRadz* 1.Par 23/23 (23); ábowiem iedná perłoná nie może ták wiele obáczyć iáko kilko ich *BielKron* 116; W tey Vlmie kościół y wieżá przy nim známieniće á kołztownie nie dáwnego czáfu zbudowan iefth *BielKron* 278v; Połłał thedy Prułki Miłtrż Theodoryká y Ottoná Márfzáłká/ á Wincentego przerzeczonego łnimi *BielKron* 371v (36); Memoriae alicuius dare operam, W niebytności cziyey częłto nań łpomináć. *Mącz* 215b (14); *OrzQuin* F4v; *SarnUzn* E2v (3); Mocz mętny á w nim iákoby Náśienie męłkie ná dnie/ známienue iż they nocy z mężem łpálá. *SienLek* 27v; *LeovPrzep* F3; *RejAp* BB7v (6); *GórnDworz* F4v (4); *HistRzym* 20v; *RejPos* A2v (43); *BiałKat* 58v (3); *ZapMaz* VII Z 17/366v; *GrzegŚm* 3; *RejZwierc* A6v (6); *WujJud* B6v; *WujJudConf* 219v (2); *BudBib* Num 30/9 (6); *BiałKaz* H3; *BudNT* przedm b4v (7); *StryjWjaz* Cv; gdyż on Anioł Abráháámá/ á on też ie^{go} widział. *CzechRozm* 43v (57); *PaprpPan* Nv (3); áby pámiętał kármić tych ktorych rzádzić ábo im pánowáć chce. *ModrzBaz* 18v (15); *SkarJedn* 9 (20); *Oczko* A3v (7); *KochPs* 2; *SkarŻyw* A4 (39); *MWilkHist* F4 (2); *ZapKościer* 1580/10v (4); *StryjKron* 46 (15); *CzechEp* 7 (48); *CzechEpPorz* **; *NiemObr* 3 (12); *KochFr* 110 [2 r.]; *KochMuza* 26; *KochPhaen* 20; *KochSz* A3;

ReszPrz 32 (3); *ReszList* 144 (2); *WerKaz* 293; *WisznTr* 11; *BielSjem* 37; *KochPieś* 32 (2); *ArtKanc* C13v (11); *GórnRozm* Ev (7); *KmitaPsal* Av; *KochProp* 9 (2); *KochWr* 39; *Paprup* A2v; Czerwoni też oni Knechci część się ich rozeszło, część pozdychało *ActReg* 27 (10); *Calep* 222b (4); *GostGosp* 1 (5); *GostGospPon* 170 (2); *GostGospSieb* +2 (3); *Phil* C3 (4); *GórnTroas* 21 (2); *GrabowSet* G2 (6); *KochFrag* 49; *OrzJan* 133; *OstrEpit* A2v; *WyprPl* Cv (2); *LatHar* [+12]v (77); Abowiem wŹyŹcy mię poznáią od namnieyŹzego z nich áŹ do nawieŹtŹzego *WujNT Hebr* 8/11 (95); *WysKaz* 34; *JanNKar* A3v (2); *SarnStat* 12 (135); *KlonKr* E3v; *PowodPr* 14 (9); *SkarKaz* 5b (29); *VotSzl* A2v (3); *CiekPotr* 46; *CiekPotrŚredz*)?(4; *CzahTr* D3v (5); *GoslCast* 34 (2); *PaxLiz* A3; *SkarKazSej* 659a (22); *KlonFlis* C4 (6); *KlonWor* 33; *SzarzRyt* D2v.

Wyrażenie: »im równy, podobny« (5:2): ZboŹni ludŹie przeciwko Zydom/ Máchometom/ y im podobnym Źpor dŹierzą *GrzegRóŹn* M3v; Caseale, Stáynia końska/ y też ynŹich zwierząd ym równych. *Mqcz* 39d (5); *WujNT* 139.

b. *W zdaniu złożonym (63014)* : yakom ya nyeprzyszethk [!] samotrzecz na laka slachathnego marczyna a nym go slayal a nym go kurwem synem naswal a nym mv srobothy zegnal anym mv dw kosv wzyal gwalthem *ZapWar* 1510 nr 2076 (507); Item Aby kaŹdy proporzecznik czo ych kolwyek bandzye byŹ godny pacholek *MetrKor* 38/287 (91); *ListRzeŹ* w. 19 (6); *BierRaj* 17 (21); *PowUrb* + (8); Rad zŹy vcyeka choĉ go nikt niegoni. *March*¹ A3 (14); OrzeŹ zá záiącem lataŹ/ A on przed nim chutnie ŹkakaŹ *BierEz* H2v (719); Patrzenie na tego zŹego czŹlowieka wŹŹyŹcy ludzie botz/ on ieŹt ŹkaŹtza zákonu boŹego *OpecŹyw* [123] (905); *OpecŹywList* C2v [2 r.]; *OpecŹywPrzedm* C3 (5); *OpecŹywSandP* ktv; *OpecŹywSandR* nlb 2 (10); *ForCnR* A2 (56); *PatKaz I* 1 (51); yŹŹ chczyl oczyecz bog Źyna zeŹlacz naŹzwyyath aby gy odkupyl *PatKaz II* 39 (205); *PatKaz III* 87 (120); *Murm* 73; *HistŹóz* Av (112); *KlerPow* 2 (3); *TarDuch* A2v (22); *FalZioŹ* +2 (1886); cemu Źie zawŹdzi me[dr]czy do bogatich garna, ale nie bogaci knim *BielŹyw* 57; Domem v tego kupiŹ á Źkarbĉm iego zakopany naŹaŹ, y proŹieŹmgo by y wziąŹ á on niechce. *BielŹyw* 161 (347); *BielŹywGlab* nlb 9 (5); Aby picie rozŹtworzywŹy pokarm vczyniŹo y ŹprawnieyŹy ku Źtrawieniu *GlabGad* G5 (378); *March*² D3 (3); *MiechGlab* ktv (120); *BierRozm* 4 (20); *KŹosAlg* A2 (43); *KlerWes* A (12); *March*³ T7 (18); y powiaday ye^{go} vyeŹkiey k.m. abi temv Turczinv nie wierziŹ bo niemasz gorŹchego naden *LibLeg* 11/58v (728); a wŹzakoŹ lepieyby miedzy Źobą niemiec tego ludu Źidowskie^{go}, niŹli tak gi miec iako ieŹt v nas *WróbŹoŹt* S6v (177); *WróbŹoŹtGlab* A2 (6); *RejLas* w. 20 (2); RAcz miŹy panie: zálozic kres ięzykowi y Źercu naŹŹemu: aby ono niemyŹliŹo: a on niemowiŹ to co by byŹo nad woŹą Źwiĉtą twoię *RejPs* 60 (487); *ComCrac* 11v (33); Na poznanyu Źtoy, Źtoll na nym myla panna czŹiŹta Źwego syna rozwyŹa *LibMal* 1544/89 (483); Amen ten robi iáko chŹop Bo Źie kniemu ma káŹdy pop *RejRozpr* B4v (93); *ConPiotr* 31v (7); *LudWieŹ* A2 (15); *SeklWyzn* ktv (119); Patrzyĉ iáŹno wŹzem w oczy choĉ ich wiele Źtoi *RejŹóz* E2v; Ale gdyŹ nie w naŹzey moci Źzczĉcie poŹozono MuŹim przyáĉ z dobrą woŹą czo przynieŹie ono *RejŹóz* I7v (222); *SeklKat* A3 (272); Y baran bi wilka vbodl Bi mu go zwiáŹawŹŹi przywioldl *RejRozm* 393 (17); IudaŹ takyes iako y to Lotr byŹ boday gi zabyto. *RejKup* i7; I porwano wŹzemu zlemu to Źumnienie niĉwierz iemu. *RejKup* K; Curuatore weŹmie wrĉkę A mam nani BoŹa meĉkę *RejKup* t8 (417); *RejKupSekl* a3v (19); *HistAl* A5v (361); *HistAlHUNG* A2v (4); *KromRozm I* A4 (79); *MurzHist* A2 (219); *MurzHistSekl* ktv (3); ŹiedŹ a ŹiáŹĉ czem Źą roŹne Źatwie obáczyĉ/

ále gdy z nich które połączynie przydźcie mowić/ iednem to słowem odprawuią *MurzNT* 101 *marg*;
Przynieście mi grofz abych j virzał *MurzNT* *Mar* 12/15; A Iefuła powiedli fą do Biskupa (*marg*) a
znim (–) fktorymto zyidą się pospołu wŷyŷcy Biskupi *MurzNT* *Mar* 14/53 (321); *MurzOrt* B (3);
KromRozm II a3v (190); *KromRozm III* A2 (298); panowie posłow pytali, jeŷliŷe co namowionego
mają około obrony, aby jem powiedzieli, gdyż juŷ zdania panow o tej obronie ŷłyszeli i z tym się
z niemi rozeszli, ŷe mieli oni o tym spisku, a oni teŷ o obronie namawiać. *Diar* 31 (211); *DiarDop*
98 (23); *MrowPieŷ* A2 (5); *BielKom kt* (102); *GliczKsiąŷ* A2v (472); *LubPs* A3v (925); *GroicPorz* A4
(355); *GroicPorzRej* C3v (5); *SeklPieŷ* 6v (10); *KrowObr* A2v (726); Y przyŷzli do iedney wŷi á w
niey dwa pánowie *RejWiz* 131v; Iŷ iáwnie wŷyŷcy widŷą/ co im frodze ŷzkodzi *RejWiz* 175v (863); A
ieŷli obaczą ŷe on winny godzien karánia: połoŷywfŷy^{go} [!] náŷiemu tuŷ przed ŷobą kaŷą go vbić. *Leop*
Deut 25/2; Y mieŷŷkał Dawid ná zamku Syon/ á náŷwał gy miáŷtem Dawidowym: y obtoczył ij w
koło przykopą we wnátrŷ. *Leop 2.Reg* 5/9; Pomordowali tedy ŷydowie nieprŷciáŷoły ŷwoie poráŷką
wieŷką/ y pozábijali ie/ oddawáiąc im to/ co oni byli ná nie zgotowali *Leop Esth* 9/5 (1274); *OrzList*
b (72); *UstPraw* A2 (278); *KochZuz* A4 (5); *LeszczRzecz* A2v (5); Bo gdzie chudy vbogą zá ŷobą
pociágnie/ Prętko ŷie miedzy nimi wnet ŷzpital záłágnie. *RejFig* Dd2v (252); Zoŷtał Krolem/ y był
im/ bo był godzien tego. *RejZwierz* 39; A wy ŷie teŷ ŷtáraycie/ o fiáno o owies/ Niech chłop láie
iáko chce/ wierę go oŷrał pies. *RejZwierz* 103v; WIáre ták málowáli/ oná nágo ŷtała/ A Cnotá iá
nadobnie/ vbrána/ witała. *RejZwierz* 113v; SIędzyeŷ zá ŷtoł áno gi/ ŷtrŷęŷiono ŷiołki *RejZwierz* 142v
(533); *WyprKr* 3v (102); Pan Bog tedy wziął człowieká á poŷádził go w fádu Eden/ aby ij ŷpráwował/
y dogládał go. *BibRadz Gen* 2/15; A thak onych dni ludŷie ŷmierci ŷzukác będą/ ale nie naydą iey/
y będą ŷádać vmrzeć/ ále vćiecie ŷmierć od nich. *BibRadz Apoc* 9/6 (2109); *BibRadz Baz ktv*; *Goski*
A3 (9); gdzie o Bogu ludŷie niewiedŷą/ támu y o Káplanie oni niewiedŷą/ á gdzie niemáŷz Káplaná/
tám teŷ ludŷie ani Krolá znáią. *OrzRozm* M2 (313); Podroŷny czołowiek [!] gdyby nádfzedł kogo
áno gi biją álbo zabito á nie obronił go ieŷli mogli/ winien gárdło dáć zá zábitego *BielKron* 9v; á
kfiáŷę ich będzie chćiało vciec/ ále gi włápią *BielKron* 136; Piŷŷą o tym Leonie iŷ ŷobie rękę dáł
vciać/ gdy mu iá niewiáŷtá cáłowála z naboŷeńŷtŷwá *BielKron* 161; Po iego ŷmierci Iáncŷárowie/ Zydy/
Greki/ Krzeŷciány łupili y infŷe bo ŷie ták v nich záchowuie. *BielKron* 251; Támu mieŷŷka w tym
mieŷcie Kfiáŷę Sárácenow/ ktorego oni Káliphem zowá *BielKron* 267v; Z Opatowá wygnał zakonniki
Templáry á oŷadził ŷwemi przywiodŷy ie z Lubuŷá *BielKron* 360; áni Monárchiey ŷpuŷcił Helenie
álbo iey fynom/ mowiać iŷ iey nie od niey ma iedno od Woiewody Krákowŷkiego. *BielKron* 357v;
iŷ Irzyk Podebránŷki Krol Cŷeŷki odŷŷczepieńcem będąc wiáry Krzeŷcijánŷkiej/ nie ŷłuŷno ieŷt áby
on nam roŷkáŷowác miał. *BielKron* 392 (6606); *GrzegRóŷn* K3v (4); *KochSat* A4 (2); *KwiatKsiąŷ* Bv
(5); *Mqcz* 14a (396); *MqczKoch nlb* 12 (3); *MqczLub nlb* 14; Cieŷla Koŷciół buduie/ chłop proŷty: ále
Káplán poŷwiáca/ to co ón buduie. *OrzQuin* M2 (275); Prawdá ŷe co kto kupił/ moŷe rzec/ To moie/
Iemu nie wezmą tego ni práwá ni zbroie. *Prot* D (49); *ProtStoj* Ev (2); Bo ieden ieŷt ŷtworŷciel piŷmo
mowi/ á tuby ich iuŷ było dwa. *SarnUzn* E6v (107); Oley z cegły wyćiağa bol z zębu dŷiuráwego
gdy go weń náleie. *SienLek* 77 (1369); *SienLekAndr* a2 (4); *LeovPrzep* a4v (36); *LeovPrzep Samb* b4;
RejAp AA2v (1079); ániŷy go miłowáli/ by im dáł wŷyŷthko złoto/ Czo go ná ŷwiecie. *Górndworz*
Cc8 (1347); *Triangulus* tedy álbo Klin/ nie káŷdy ieŷt iednáki. Abowiém ieden ieŷt co ma wŷyŷtki trzy

łtrony równé: á taki zową po Grécku *Hifopleuros*. Drugi iełt/ co dwie łtronie tylko ma równé: á ten zową *Hifoskeles*. A trzeći iełt/ co włytki trzy łtrony ma nie równé: á zową ij *Skalenos*. *GrzepGeom* Dv (82); bowiem że ná łwiećie nimáľz ták bogátego/ bychmy z nim w bogáctwie niezrownáli: áni ták vbogiego/ bychmy iego nieubogáćili. *HistRzym* 14; Y miała iednego służebniká w łwey wśi imieniem Teofilá/ iegoż była włodárzem wczýniłá/ y posławłzy po tego rzekłá iemu. *HistRzym* 19 (702); á nie iełt ten żaden ná łwiećie/ áby łie tym łłufźnie pochłubić mogł/ áby go thá márna pokułá nigdy ruľżać nie miała. *RejPos* 72 (4478); *RejPosWiecz*² 90v (41); *RejPosWiecz*³ 96v (29); *BiałKat* a4 (344); *BielSat* B3 (86); *KwiatOpis* A4 (7); *GrzegŚm* Av (99); *HistLan* ktv (141); *KuczbKat* a2 (293); Co komu przyłtoi to mamy przeń czynić. *RejZwierc* Bv; Ano to czyłty groľż czo ich kilko z niego vroć może. *RejZwierc* 107v; Ale tu wiele ná thym wieku zależy/ poki go poty go/ ábychmy w nim ząwżdy záchowáli poćciwe powinności łwoie *RejZwierc* 136v; Szalony łobie włytko dobrze tuľży/ Moť mu thy co cheľż iemu mimo wľzy. *RejZwierc* 215 (2151); *RejZwiercPodw* 183v (2); *BielSpr* b2v (437); *KochMon* 19 (16); *WujJud* kt (476); *WujJudConf* 3 (114); *KochList* nlb 2 (3); *RejPosRozpr* b3 (71); *RejPosWstaw* 21 v (137); Kiedy łię ieden modli/ á drugi przeklina/ y ktoregoľż z nich głofu [*cuus vocem*] Pan wyłłucha? *BudBib Eccli* 34/26 (1310); *BudBibKaw* A2 (5); *HistHel* ktv (43); *MycPrz* I A4v (78); *Strum* A2v (184); *WierKróc* A2 (25); *BiałKaz* ktv (98); *BudNT przedm* a2v (344); *StryjWjaz* A2 (42); Item okazanie iż iuż przyłzedł Meľyáľz á iż nim iełt Iezus. *CzechRozm* Av; gdyż on Anioł Abrahámá/ á on też ie^{go} widziaľ. *CzechRozm* 43v; y z łtapili obádwá w wodę y Filip y Ewnuch/ y ponurzył go. *CzechRozm* 258 (2015); *PaprpPan* kt (369); *KarnNap* ktv (103); Ieden gdy mu żádano złodźieľstwo/ powiedziaľ/ że mu to źle żádano: á ten ktory przećiwko niemu mowiał/ daľ mu pięćciá zá łzyię. *ModrzBaz* 61 (1035); *ModrzBazBud* π5 (4); *ModrzBazStryj* π2v (2); *SkarJedn* A2v (565); *KochDryas* A2v; *KochOdpr* B (22) *Oczko* A2v (304); Nieprzyiaćielem głównym zły dobremu/ Ale go ząwżdy pan wyrwie z rąk iemu *KochPs* 54 (162); *SkarŻyw* A2 (2536); *ZapKościer* 1579/1v (155); *KochTr* 5 (10); *MWilkHist* A4v (64); *StryjKron* 1 (600); *CzechEp* ktv (1785); *CzechEpPORz* *2 (25); *KochJez* A3 (12); *NiemObr* ktv (623); *KochEpit* A3 (4); Śćiśni wilgotné chmury świętą ręką łwoią/ A ony łuchą ziemię/ y drzewá nápoią Ogniem zyćté *KochFr* 125 (89); *KlonŻal* A2 (17); *KochBr* 151 [3 r.]; *KochDz* 104 (10); *KochEpitCat* 109 (3); *KochMarsz* 153 (2); *KochPhaen* 1 (24); *KochSz* A2v (31); *KochWz* 135 (19); *KochMROt* A2 (33); *ReszPrz* Av (104); *ReszHoz* 114 (47); *ReszList* 142 (95); *WerGość* 203 (109); *WerKaz* 276 (50); *WisznTr* 2 (24); *BielSen* 6 (14); *BielSenJoach* 3; *BielSjem* 3 (77); *KochPam* 82 (2); *KochPieś* 2 (39); *KochSob* 60 (8); *KochTarn* 76 (2); Ześ łwą pićkną vrodą włytki cćłowála/ Co ich iedno tá ziemiá kiedy przechowála. *PudłFr* 73 (112); *ArtKanc* A3v (390); *BielRozm* 5 (37); *GórnRozm* A (291); *KmitaPsal* ktv (11); *KochProp* 6 (17); *KochPropKKoch* 3 (5); *KochWr* 16 (45); *KochWrJan* 18 [2 r.]; *Paprup* A3 (192); *ZawJeť* 5 (54); *ActReg* 1 (410); *Calep* 202a (8); *GostGosp* 1 (241); *GostGospGroch* kt; *GostGospPon* 169 (8); *GostGospSieb* +2 (13); *GrochKal* 3 (18); *Phil* B (159); *GórnTroas* 4 (78); *KochCn* B3 (4); *KochCz* A4v (3); *KochPij* Cv (11); *GrabowSet* A2 (142); *KochAp* 5 (33); *KochFrag* 16 (32); *OrzJan* 8 (122); *OstrEpit* A3; *WyprPl* A2v (17); *LatHar* +2 (460); *KołakCath* A4v (16); *KołakSzczęśł* kt (23); *RybGęśli* B (32); iáko to rzecz można/ żeby ieden zakonnik włytkie co ich ná łwiećie kśięgi Graećkie/ Łaćińskie y Syryiľskie zľáľżowáć miaľ *WujNT* 555 (2107); *WysKaz*)(2 (116); *JanNKar* A3v (40); *JanNKarGórn* D4 (7); *JanNKarKoch* D4v (11); *JanNKarOrz*

F3v; *SarnStat* *3 (1723); *SiebRozmyśl* [A2] (111); *WitosłLut* A2 (14); *ZapMaz II G* 97/89v (2); *GrabPospR* K2 (29); *KlonKr* A2 (29); *KlonKrGum* Av (2); Kártádulowie lámí/ cí fię mężnie bili/ Iednák z wielu do niebá duřz z nich wyřtráľzyli. *KmitaSpit* C5 (60); *PowodPr* 2 (217); Mařz řyny/ ćwiczże ie/ á náchylay ich od dziećinřtwá ich. *SkarKaz* 420a; Nie iednegoćcie w tym/ krolá/ y vrzędý/ y żołnierze: ále y wřzytki co fię ich w tey Rzeczypořpolitey zámyka/ vkrzywdźili. *SkarKaz* 457b (906); *VotSzl* A2 (49); *CiekPotr* 1 (115); *CiekPotrHerb*)?(3; *CiekPotrOstr*)?(3; *CiekPotrSzym*)?(4; Bog ieřt moy obrońcá/ Przy tym mi zořtać vřam mu do końcá. *CzahTr* B2; byř miał nayliřřzego/ Nieprzyiaćielá/ tedy nie wřpominay iego. *CzahTr* I3v (112); *CzahTrPapř* ktv; Ták ten winen [!] gdy kogo wiedzác niewybáwi/ Iák ów/ co włáfná ręká gárdłá go pozbáwi. *GosłCast* 70; Gdźie iedná fałeřzna řzá/ może więcý řpráwić Niř řto przyřiąg/ ktoby ie przećiw nięý řmiał řádzic. *GosłCast* 72 (80); *PaxLiz* A2 (39); Nikt nie mowi/ dořýc mam: káźdy przyczynic chce/ choć mu zbywa. *SkarKazSej* 704b (330); *KlonFlis kt* (106); ZAden nie zna boleřci iedno co iá cźuie *SkorWinsz* A2v (2); *SapEpit* A2 (20); *KlonWor* 1v (138); *PudłDydo* A2 (9); *RybWit* A3 (6); *ZbyłPrzyg* ktv (25); *SzarzRyt* A3 (21); *SzarzRytJSzarz nlb* 2v (2); *SzarzRytLeřn* ktv.

Brak zgody gramatycznej (324); *PatKaz II* 33 (5); *TarDuch* C2v; Dębowe Iemioło ieřt naleřřze á mořeřz iá w zielonořci dľugo zachować *FalZioł* III 11d; á Cocodrilla gimaiá na grzbiethy gim wřiadłřzy *FalZioł* IV 32d; Ieřcźe řá ryby ktore łupem żywy/ á iako łup leřřzy/ tako ona ieřt leřřza *FalZioł* IV 45d (25); *GlabGad* D4v; *LibLeg* 10/57v (4); *ComCrac* 19; *RejRozpr* A4 (4); *ConPiotř* 32; *Rejřóz* F7; *SeklKat* G3 (3); *RejKup* d7 (7); *MurzNT Luc* 5/14 (2); *BielKom* D3; *GliczKsiqź* E3 (6); *LubPs* I2 (4); *GroicPorz* t4v (5); *KrowObr* 93; *RejWiz* 6; Y przeydá vřřháwicznie á řthale áź do Bábilonu/ y zetrá iá/ zeydá řie do niego/ y obeydá ie/ á wyleiá gwiazdę/ y wřřýřtek gniew ná nie *Leop* 4.*Esdr* 15/44 (10); Iákomy tył mařz/ otoć zye kořzulę/ Ale chceřzli iey dáć w łeb/ dam ia tobie kulę. *RejFig* Aa4 (2); *RejZwierz* 100 (3); *BibRadz Gen* 1/27 (12); *OrzRozm* H2 (2); Teź oni po żonach nie biorá řadnych pořágow/ ieřcźe iey on muři dáć ná řzáty/ ktore ony nořzą prořte/ dľugie/ nie kořztowne/ bo nigdziey nie idzie. *BielKron* 261 (42); Ureteres, Cedzące żyłki które wodę odnerek wyciągáya/ á przeř řie ye do pęcherza wodnego przecedzáya. *Mącz* 508c (3); *SienLek* 4 (6); *RejAp* 92 (8); *GórnDworz* B3 (6); *RejPos* 20 (6); *BielSat* C3v; *HistLan* C2 (2); Iuź řie gornik grzebie pod cięřřką ziemię/ chociay wie iź ich táł niemáło przed tym poginęło. *RejZwierc* 65v (21); *BielSpr* 50v (18); *WujJud* 195v; *BudBib Ex* 34/15 (9); To vyrzyřz v Podolan gdy przydzyeřz do niego/ Nie poznařz gdzie pan řiedzi ábo řługá iego. *PapřPan* B3v (3); *ModřzBaz* 102v (3); *Oczko* 11; *KochPs* 5 (2); w iedno iuřz zámarźle iezioro nágo řwięte one wrzućic/ y przeř cáłá noc w niey ie trzymáć kazał. *SkarŻyw* 207 (8); *StryjKron* 155; *CzechEp* 163 (2); *NiemObr* 168; *ReszHoz* 116 (2); *WerGořc* 208 (2); *WerKaz* 290; Tátarzyn Ruřkie źiemie cźęřtokroć plundruie/ A przedřię przećiwko im nikt řie nie gotuie. *BielSen* 19; *BielSjem* 17 (4); *ArtKanc* T9v; *GórnRozm* D (3); *KochWr* 38; *ActReg* 3 (3); *GostGosp* 2 (9); Niewolnikiemeř/ ták cźyń iáko oni *GórnTroas* 49; *KochCzJan* A2v; *OrzJan* 49; *WujNT Matth* 8/4 (8); A ieřli powodowa řtroná będźie miáłá pozew w żáłobę wpiřány/ tedy mu będźie wáźna iáko pozew *SarnStat* 828 (27); *SiebRozmyśl* [A2]v; *WitosłLut* A4v; *PowodPr* 53; *SkarKaz* 2a (6); *SkarKazSej* 659a; Nie ieden řie ćiołářzek ná drodze opierał: Lecź im Cacus, wlokáć ie zá chwořty/ dořkwierał. *KlonWor* 23 (3).

W opozycji do „ten” (13), „ów” (2) (15): *OpecŻyw* 131v; *Spiewa bogacz/ nedznik placze* Ten chramie on przinim łkacze *RejKup* b8v; A yednák nyeprzeto dobre yeft zburzenye morzá/ álbo walká/ iż tá rycerze/ á ono żeglarze ktemu przywodzi/ áby [...] łwego łye naczynya y rzemyoła yeli. *KromRozm I* L2; *OrzRozm* K2v; iż Słońce ieft wzdroy światłości y ciepłá/ á Mieśiąc łzáfarz wilkości: On iáko Oćiec á ten iáko Mátká *SienLek* 31 (2); *Górndworz* Z6v; wlkazáli do Lácedemonow: iż ich połów nie pufzczá/ ázby też oni Krolá ich puścili/ co musieli vczynić Lácedemonowie/ gdy im łzło o wiele perfon zacnych á owym tylko o iednę. *BielSpr* 38; *RejPosWstaw* [21²]; Krol s páníą bierze w połrzodku dwie poli/ On rozná bárwę/ á tá fwoię woli. *KochSz* A3; *GostGosp* 14; A póki Wilá/ póki Nieper popłynie/ Ten ná południé/ oná ná północy: Chwałá trwác będzie iego łpraw *KochFrag* 30; *WujNT Luc* 16/26 (3).

Połączenia: »on sam« [szyk 11:2] (13): Przez imyę Páná łwego łáchmy wlpomożeni/ On nas łam ze włfytkyego łáfkáwy wybáwił *LubPs* cc4v (3); *RejWiz* 80v; *OrzRozm* N3v; iż co on vdziałá nád proroki/ tho też oná chce iemu łámemu vczynić. *BielKron* 85 (2); *Mącz* 339c; Trzecie/ rozmyłay tę łprawę Páná twego/ á wiárę ludzi máło záłłżonych/ iż oni ni do kogo łie inego nie vciekáli/ iedno do łámego iego. *RejPos* 207 (2); Niech łie żaden nie chłubi zacnoścíá narodow łwych/ włzytko to nie ielli łie około niego łámego ty zacnoścí nie okázuią. *RejZwierc* 145; *SarnStat* 648 (2).

»on to« (1): A Całtelan Sandomirłkj profil nas abismi iemu na tho łift náłch zeznanya przerzeczonich dworzan daly, yzbi na pothim kazdi wiedział yz tho nye snyego samego ale spowiełci a poruczenya prethwiczowego vifłlo A on tho iako rada náłcha strzegancz povinnołci y przifiazi swei dáł nam wiedziecz powiełcz y wlkazanye prethwiczowe *MetrKor* 61/224v.

c. W stosunku nawiązania (50556): *MetrKor* 26/62 (61); *ListRzeż w.* 8 (2); *BierRaj* 16 (2); *PowUrb* + (9); *March*¹ A2 (3); *BierEz* A2 (938); *OpecŻyw* 1v (1261); *OpecŻywList* C (9); *OpecŻywPrzedm* C3v; *OpecŻywSandP* ktv; *OpecŻywSandR* 4v (3); *ForCnR* A2v (95); *PatKaz I* 1 (16); *PatKaz II* 24v (88); *PatKaz III* 87 (90); *HistJóz* Av (127); *KlerPow* 2 (12); *TarDuch* A3v (32); *FalZioł* +2v (621); *FalZiołSpicz* V 119v (3); *BielŻyw* 2 (328); *BielŻywGlab* nlb 8 (4); *GlabGad* A2 (170); *MiechGlab* *3v (127); *BierRozm* 3 (51); *KłosAlg* A2 (17); *KlerWes* A (21); *March*³ T7 (2); *ZapWar* 1537 nr 2494 (26); *LibLeg* 6/77v (413); *WróbŻołt* B6 (204); *WróbŻołtGlab* A2v (14); *RejŁas w.* 21 (5); *RejPs* 16v (484); *ZapMaz V S* 2/335 (4); *ComCrac* 11 (12); *LibMal* 1543/67 (808); *RejRozpr* A2v (60); *ConPiotr* 30v (4); *LudWieś* A2 (15); *SeklWyzn* 4 (32); *RejJóz* A3 (202); *SeklKat* B3 (147); *RejRozm* 395 (11); Dziwne to zapamiętanie A zał łię go miły panie. *RejKup* D; Prze bog czo to za niewyáfta Tu ydzie tak placzac zmiafta. Wzdy iey łpytam oczo placze A za czo odniey wybaczę. *RejKup* d4 (397); *HistAl* A (341); *HistAlHUNG* A4 (2); *KromRozm I* B (88); *MurzHist* A2v (384); Potem wylzedł zonąd i przyłzedł do oiczyłzny łwoiiei a vczniowie iego idą zaniem *MurzNT Mar* 6 arg (540); *KromRozm II* b3 (165); *KromRozm III* Av (227); *Diar* 19 (104); *DiarDop* 99 (16); *MrowPieś* A2 (11); *BielKom* nlb 5 (55); Stárzeye łie drugi przez żony wlałney/ á przedłię miłołnicę będzie myał. Vmrzeli mu thá drugá łobyie náłmowi *GliczKsiqż* O8v (199); Pyołneczki s łtárego y znowego Zakonu [...] ku cíi á ku chwale imieniu Pánłkyemu. Ku themu co ich vżywác będzie. *LubPs* gg2 (506); *GroicPorz* A3v (106); *GroicPorzRej* C3v (3); *SeklPieś* 31 (2); *KrowObr* A (297); Máło przed tym łyłzaleł/ iáko tá cna dułzá/ Igra s tym máłnym cíáłem bárzo częłfto rułzá. Ono łie záwłzdy ciágnie ná łwe przyrodzenie/

A ona nieboraczká ná lepšie baczenie. *RejWiz* 129 (1004); Wítał potym Krol gdy poczęło świtać/ y Dániel z nim. Y rzekł Krol: W cále łą pieczęci Dánielu? On odpowiedział/ w cále Krolu. *Leop Dan* 14/16 (1792); *OrzList* b2 (42); *UstPraw* A (42); *KochZuz* A2 (20); *LeszczRzecz* A2v (3); Pan wracając pieniądze/ pytał pierdzi żoná/ Ach panie day ią dyabłu śmierdzi iey z ogoná. *RejFig* Aa5v (262); (*nagł*) Kálper Smolik. (–) IZ brudny więc Smolikiem/ właśnie go przezwał/ Lecz iż mieżka nád wodą/ przedię go kąpáli. Więc chocia mu ná łkorze gláncu vchybili/ Ale mu cnotę przedię/ pięknie wybielili. *RejZwierc* 66v (544); Trzinałti Alspant, w nim ołm wagrubinow. [...] K niemu zawieszienie, w nim tablicza safirowa wielka *WyprKr* 8v; Rzekła tedy Piotrowi służebnicá odźwierna: Zaliś y ty nie iełt z zwolennikow człowieká tego? A on powiedział: Nie iełtem. *BibRadz Ioann* 18/17; Pierwszy liłt Páwła świętego do Theśsalonicenłow. KApitu. 1. Chwali ie iż w pośrzodku vciłkow łtátecznie trwáli w Ewánielei y kthorą im on był przepowiedział. *BibRadz 1.Thess* 1 *arg* (2511); Pánie iuż Gęś ná łtole. (–) A my też powłtawłszy tachniem włzechni ná nię. *OrzRozm* V3v (80); Pánny tez pytano z ołobná ielłi ná to przyzwala/ kthorą przyzwoliłá. Dawłszy iey Eliezer łkárbow dołyc złotá y łrebrá/ iechał z nią y z iey Fraucymerem w pokoju. Ktorą wyrzawłszy Izáák z dáleká wyłzedł przeciwko iey/ ona też słađłá z wielbłáđá *BielKron* 13v; [*Rotmistrze*] iecháli w kozactwo pod Oczałkow (oni to zowá w polá albo w łowy) *BielKron* 420; Po lewey łtronie dwa Kniázowie młodzi iego przyrodzeni/ miał ieden buławę oni zowá łchełtoper/ drugi łiekierę s kości łłoniowej białłá oni zowá Topor *BielKron* 435; gdy kthory z nich vmrze/ włożá mu do grobu łiekierę/ łtráwy y trunku/ y troche pieniędzy/ łpiewájąc z płáczem (tákw nich obyczáy gdy płáczé łpiewa) *BielKron* 438; pytał w rádźie/ kto ma nieprzyiaćielá/ mali go włpomáćć czyli łępić? Rzekli ma go łępić *BielKron* 463v (4559); *BielKronCies* Mmmm3v (3); Wiem co mi vczyniłá łłkolna Teologia/ wiem też co^m iey powinien/ radem temu žem od niey wyrwan/ y dzięki czynię Pánu moiemu. Nie chcę áby mię iey z nowu vczyli/ znamci iá/ áni mi iey niecháy iednáia/ nie chcę iey. *GrzegRóżn* K4 (290); *KochSat* ktv (44); *KochZg* A2v (4); Abowiem częgołz więcej od Woiewody/ to iełt/ nawyłzłżego woyska łprawce/ albo Senatow kthore oni Oyczami zwáli łłuchać mieli? *KwiatKsiąż* N2v (180); *Mącz* 61d (7); *OrzQuin* A4v (45); *Prot* A2 (32); *ProtBaz* E2; *SarnUzn* Bv (114); Gdy tedy niekto ołzáleie od łkážoney krwi/ ty łą známiona: Iż łye táki łmieie/ pokrzyka/ wiele mowi/ táncuie. Tákiemu z nołá krew rułzyc pomaga/ czym ołtrym nozdrze wzdrápawłszy á záciáć mu żyłę połrzod czołá *SienLek* 52 (387); *SienLekAndr* a3 [2 r.]; *LeovPrzep* a2v (12); *RejAp* AA3 (599); Widziłz onę niewiáłtę/ co gárcze przedáie: (y vkazał iá z gory) tá/ gdy ia kilká coniuiráciy zmowie/ potłucze hnet/ te włztyki garki kijem. *GórnDworz* T4v (414); *GrzepGeom* Bv (16); *HistRzym* 2v (1069); ábo co było tey pánnie powiedziano? Oto łłucháy co iey Anyoł mowił *RejPos* 305v (4320) *RejPosWiecz*² 91 (33); *RejPosWiecz*³ [97] (13); *BiałKat* a4 (128); *BielSat* B4v (68); *KwiatOpis* A2v (13); *GrzegŚm* Av (45); *HistLan* A2 (134); *KuczbKat* a2 (79); *RejZwierc* Av (1204); *BielSpr* 3 (205); *KochMon* 19 (28); *WujJud* kt (217); *WujJudConf* 7v (34); *RejPosRozpr* b3 (18); *RejPosWstaw* 21v (38); *BudBib* Bv (1376); *BudBibKaw* A2v; *HistHel* [A2] (94); *MycPrz* I A2v (69); *Strum* A4v (179); *WierKróc* A2v (20); *BiałKaz* B (155); *BudNT* przedm a2v (592); Od Miełzczań przyłięgę wziął/ y dar łrebrny z złotym. Támw też ná Rycerłstwo kilko ich páłłował *StryWjaz* C3v (57); PAn BOG ci niech błogolławi. (–) Y ćiebie niech też on żywi. *CzechRozm* 67; Bo łie nádeń/ y nád inłze wierne/ męđrłzymi y łwięłłzymi czynia. Boże im day

vpamiętanie/ áby w tym błędzie niezginęli. *CzechRozm* 267v (1292); *PaprpPan* A2 (620); *KarnNap* A2v (55); *ModrzBaz* 2v (249); *ModrzBazBud* π6 (8); *ModrzBazStryj* π2v [2 r.]; *SkarJedn* A3 (256); *KochOdpr* A3v (24); *Oczko* 1v (45); *KochPs* 4 (225); *SkarŻyw* A2 (3802); *ZapKościar* 1579/1v (81); *KochTr* 6 (11); Y pieniędzy nie żałujemy. (*did*) Vderzy w wácek ręką/ y podnieśie go wzgorę. (–) Wízák ie chwałá Bogu mamy. *MWilKHist* C (134); gdzie byłá przedtym Miľfia mála/ dźiś Serbią zowiá álbo Seruią (*marg*) Nieľzczęľliwie iá názvano Seruią/ bo wízyľcy ľá in ľeruitute Turcica (–) *StryjKron* 100 (203); *CzechEp kt* (994); *CzechEpPORz* *3 (21); *KochJez* A3 (6); *NiemObr ktv* (207); *KochEpit* A2v (3); *KochFr* 5 (62); *KlonŻal* A2 (6); *KochBr* 151 (9); *KochDz* 105 (3); *KochEpitCat* 1410 (5); *KochMarsz* 154; *KochMuza* 27 (2); *KochPhaen* 1 (41); *KochSz* A2 (49); *KochWz* 136 (42); *KochMRot* A3 (14); *ReszPrz* 6 (50); *ReszHoz* 121 (6); *ReszList* 161 (19); *WerGość* 205 (92); *WerKaz* 282 (4); *WisznTr* 3 (23); *BielSen* 7 (21); *BielSjem* 4 (40); *KochPam* 81 (14); *KochPieś* 12 (22); *KochSob* 59 (16); *KochTarn* 73 (19); *PudľFr* [3] (73); *ArtKanc* A3v (347); *BielRozm* 3 (64); *GórnRozm* Av (87); *KmitaPsal* A4v (12); *KochProp* 6 (8); *KochWr* 26 (10); *PaprpUp* A2 (109); *ZawJeft* 5 (39); *ActReg* 1 (350); *GostGosp* 8 (33); *GostGospGroch kt*; *GostGospPon* 169 (2); *GostGospSieb* +2v (6); *GrochKal* 4 (14); *Phil* B2 (84); *GórnTroas* 6 (43); *KochCn* B4; *KochCz* A4v (9); *KochCzJan* A2v (3); *KochPij* C2 (10); *GrabowSet* B3 (52); *KochAp* 5 (15); *KochFrag* 14 (27); *KochFragJan* 4 (3); *OrzJan* 6 (91); *OstrEpit* Av (7); Bráćie/ drogie to śiodło? (–) Dam ie wam zá złoty. *WyprPl* A4v; Damći dwánaście złotych: więcéy téż [koń] nieľtoi. (–) A niechay go pśi ziedzą. (–) Niewiém o co ľáieľz. (–) Bo mi y połowice Kśięże nie podáieľz: Muśiałbym ći go vkráść *WyprPl* B3v (46); *LatHar* +3 (550); *KołakCath* A3 (15); *KołakCathOkuń* A2; *KołakSzczęśľ* A3 (13); *RybGęśľi* A2v (10); Rzekľ im Iefus: Napeľnicie *te* ľtagwie wodą. Y nápeľnili ie áż do wierzchu. *WujNT Ioann* 2/7; A Agrippá rzekľ do Feľtá: Y ľamem chćiał ľłucháć czľowieká *tego*. A on rzekľ: Iutro go vľľyľzyľz. *WujNT Act* 25/22 (3517); *WysKaz*)? (2 (42); *JanNKar* B3 (5); *JanNKarKoch* G2; *SarnStat* *4 (471); *SiebRozmyśľ* [A3]v (150); *WitośľLut* A2 (19); *GrabPospR* N4v; *KlonKr wstęp* A2v (40); *KmitaSpit* A2 (129); *PowodPr kt* (111); *SkarKaz kt* (595); *VotSzľ* A2 (15); *CiekPotr*)?(2 (145); *CzahTr* A2v (136); *CzahTrPaprp ktv*; *GosľCast* 4 (149); *PaxLiz* A3 (82); *SkarKazSej* 657b (189); *KlonFlis* A2v (45); *SapEpit* A2 (19); *KlonWor* ** (208); *PudľDydo* A2 (35); *RybWit* A3 (5); *ZbyľPrzyg ktv* (40); *SzarzRyt* A3v (25); *SzarzRytLeśn ktv*.

Brak zgody gramatycznej (238); *BierEz* Gv; *PatKaz II* 32v; yako tho są svthkj hy kopcze prawdzive Zaktorymy ya zadzierzal hymyenyve sve hoktorą mya tha strona poziva hy zadzierzalem yą zanyemy vysey trzech hy trzedzisczie [!] lath *ZapWar* 1532 nr 2437; *TarDuch* A4v; RAk ieľt Riba czudna ma nog ofm [...] Są miedzy niemi niewiaľty y mężowie Iako to znać iáľnie *FalZioľ* IV 30d (36); *RejPs* 59; *RejRozpr* F (2); *SekľKat* Fv (2); *RejKup* D (11); *GliczKsiąż* E3v (7); *GroicPorz* t4 (2); *GroicPorzRej* C3v; *KrowObr* 124v (2); *RejWiz* 4v (5); *Leop Ex* 30/30 (4); *RejFig* Bb; *RejZwierz* 21v (6); PAn z źiemie ľtworzyľ czľowieká/ kthorego záľię w nię obroćľ. Zámierzyľ im dni pod liczbą/ y čás pewny/ y daľ im moc nád rzeczámı źiemľkiemi. *BibRadz Eccli* 17/2 (21); *OrzRozm* H (4); przyciągnął do Sámáryey/ obieľł miáľto/ leżaľ okoľo niego trzy ľátá. A gdy iá głodem śćiľnąľ/ ľáćno iá otrzymaľ. *BielKron* 89; ieľt też rodzaj iáľzczorek z ćieľęcemi głowámı/ ktore zowiemy Salomendry. Tych żadny ogień nie może ľtráwić áni żadny żywioľ/ ták iey w wodzie być iáko w ogniu *BielKron* 269 (10); *KochSat* Bv (2); *SienLek* 61v; *RejAp* 18v (9); *GórnDworz* Z8v (4); *RejPos* 150v (2); *RejPosWiecz*²

91v (4); *BielSat* C4 (5); *RejZwierc* 59v (9); *BielSpr* 24 (7); *BudBib Ex* 15/7 (5); *Strum* Qv (7); *CzechRozm* 68 (3); *PapPrPan* Z2v; *KochOdpr* C2 (3); *Oczko* 1v; *KochPs* 73; *SkarŻyw* 142 (2); *KochTr* 6 (2); *CzechEp* 8 (4); *KochFr* 73; *BielSen* 14 (2); *BielSjem* 34 (3); *ArtKanc* K6 (3); *BielRozm* 23 (3); *GórnRozm* Mv (2); *GostGosp* 90; *GrabowSet* Rv (3); *KochFrag* 25 (4); Anim *lie* żołniérzowi iák żyw przypátrował. Bá wiele nas/ cochmy ich przedtym niewidáli/ Aż dopiéro gdy náfzé łnopki wytrząfáli *WyprPl* A2; Chybá Fóрман łól wożíc taką łzkápę kupi. Závróciłciby *lie* łeb/ á iákoby łpadł z niego/ Pewnieby łzyię złómił z łzkápy ták wielkiego. *WyprPl* B3 (3); *WujNT Luc* 11/51 (2); *SarnStat* 435 (10); *KmitaSpit* C2v; *PowodPr* 6 (3); *SkarKaz* 278a (2); *KochFlis* C (2); *KlonWor* 33 (2).

W opozycji do „ten(to)” (9): *OpecŻyw* 174; *MurzNT Luc* 18/14; A*Lexánder* przezwífkiem/ ácz rozny tytułem/ Z onym łwym łtárym družbą/ co był wielkim krolem. Bo ácz on łzyroki łwiát/ możnoścíá políadał/ Lecz y ten poiedzinkiem/ nie zle łzáblá władał. *RejZwierz* 79 (3); *BudNT Luc* 18/14; *CzechRozm* 78; Byłci przed tym y Stephan y Iákub S. w więzieniu: á wždy nie czytamy żeby łię ták zá nie kościół bez przełtánkn [l] modlił/ iáko teraz zá Piotrá. Czemu? iż oni byli członkámí/ á ten głowá. *WujNT* 447 (2).

Połączenia: »on sam« = *ipse solus Vulg* (24); O Krołu wielkim w Afryce/ ktorego zowiemy Pop Ian. P*Reto* Gijan/ ktorego oni łámi zowá Belul/ my go zowiemy Pop Ian [...] ma łwe krolełtwá ná południe w Afryce *BielKron* 462 (3); *GórnDworz* E3 (2); *RejPos* 59v; *CzechEp* 376; *LatHar* 15 (2); *WujNT przedm* 41 (9); *WysKaz* 8; á pozew nań ma byđz kłádzión w párochiiéy gđzie miał ośíádłóść/ álbo gđzie *lie* rodził/ álbo tám gđzie przemiefzkiwa/ álbo też y w ręce iemu łámému może byđz dan. *SarnStat* 514 (5).

»on tam« (1): To tego/ y co lepiéy oni tám vmieią/ Cálá Bożá noc bęđzie *KochPieś* 30.

B. *Zastępuje rzeczownik zbiorowy (w tym: w zdaniu pojedynczym (18), w zdaniu złożonym (1074), w stosunku nawiązania (698)) (1790) :* *BierEz* C2 (4); *OpecŻyw* 2 (15); *ForCnR* D4; *HistJóz* C2 (7); *KlerPow* 2; *FalZioł* I 98c (5); *BielŻyw* 54 (9); *MiechGlab* 2 (5); *WróbŻołt* B6 (7); *LibLeg* 10/56 (5); *MetrKor* 61/224 (2); *RejPs* 106 (13); *ComCrac* 11 (5); *ConPiotr* 34v; *SeklWyzn* a3 (3); *LibMal* 1545/95v; *RejJóz* M7v (6); *ZapWar* 1545 nr 2646; *SeklKat* I2 (5); *RejKup* b7 (4); *HistAl* B4 (10); *KromRozm I* Bv (2); Wtem się obrocił do młodzi którá tam łtała i rzekł im *MurzHist* S2 (4); virzáł wielką rzéfzą i łérdecznie się roślitowál nadniémi *MurzNT Matth* 14/14 (9); *KromRozm II* t4v (2); *KromRozm III* Kv (2); *Diar* 21 (15); *DiarDop* 104 (8); *BielKom* A4v (2); *GliczKsiąż* B5 [2 r.]; Rołpomni ná zły naród ktory bluźnił cyebye/ [...] Pomłci Pánye nád nimi włfetczeńłtwá tego/ Ze chcyeli chwałę zniłfczyć imyenyá twoyego. *LubPs* R3v (60); *GroicPorz* g2; *KrowObr* 194 (2); *RejWiz* 36v (17); *Leop Ex* 19/17 (119); *OrzList* f4 (2); *UstPraw* G2 (2); G*Romádá* dwu do miástá głupich wypráwili/ Aby im bożá mękę ná łwiétá łpráwili. *RejFig* Aa6 (5); *RejZwierz* 8 (10); ábowiem lud twoj ktorys z Egiptu wywiodł popłował *lie*/ á prędko *lie* vchylili zdrogi/ którą iá im rołkazał *BibRadz Deut* 9/12; kthory záłzedłzy przed ono woýłko co ciágnełi do Sámáryey rzekł do nich *BibRadz 2.Par* 28/9; Ty tedy nie modł łię zá tym ludem/ nie wołay zá nimi/ áni łię wkláday zá nie/ áni łię zá niemi przyczyniay *BibRadz Ier* 7/16 (128); *OrzRozm* H4 (2); gđzye potym rzucili *lie* Rycerze ná Senat/ zábili ich wiele miedzy imi *BielKron* 131v; iłz tego łłáchtá nie vczyni iefli łam krol łnimi nie rułzy *BielKron* 403; Hordá Kázáníka thá iefł nabliłfzła Mołkwy nád rzeką Wolhá/ s ktorymi długo czynił

Bázyli tho ięft Waśil Kłiędz Mořkiewłki niźli ich zołdował *BielKron* 439v (313); *GrzegRóżn* G2v (2); *KwiatKsiąż* M3 [2 r.]; *Mącz* 177a (4); *OrzQuin* I3 (6); *Prot* D2; *SienLek* 157v (2); *SienLekAndr* a2v; *LeovPrzep* B2; wyřłá łzářánczá ná ziemię/ á daná im ięft táka moc iáko máią łzkorpionowie ziemiłcy. *RejAp* 76 (21); *GórnDworz* I8 (5); To co vmyřlił/ dał łwey rádzie wiedzieć/ á ráda iego pocźnie iemu odrádzáć/ ále ich on nie pořłuchał *HistRzym* 9 (3); *RejPos* 2 (153); *RejPosWiecz*² 91v; *BiałKat* 13v (5); *BielSat* G3 (6); *HistLan* F2v; *KuczbKat* 260; *RejZwierc* 5 (39); *BielSpr* 6v (37); *WujJud* 159v (6); *WujJudConf* 14 [2 r.]; *RejPosWstaw* [41³] (5); *BudBib Ex* 15/17 (109); *HistHel* B4v; *MycPrz* I Cv (5); *Strum* I4; *WierKróc* Av (3); *BiałKaz* I2v (2); *BudNT Mar* 7/14 (17); *CzechRozm* 7 (22); Gdy obaczył gwałt wielki ludowi Rzymłkiemu/ Zebráwřzy pocźet ludzi dał ráunek iemu. Iáko ich włáfny oyczyc pomogł im życzliwie *PapřPan* Hh3 (14); *ModřBaz* 22v (14); *SkarJedn* A4v (11); *KochDryas* A3; *KochOdpr* C3; *Oczko* 18; *KochPs* 5 (14); y w rzeczách kłářtornych wołáł drugdy ořtrořci zakonney z bráćią vřtápić/ á łáłkáwie fię y pięknie znimi obyřć. *SkarŻyw* 334 (154); *MWilKHist* H3 (2); Tegoź roku Litwá zbudowáli w tey ziēmicy zamek Iunigede/ ktore budowánie Kontor Krolewiecki Bertold chciał im przekázić *StryjKron* 305 (28); *CzechEp* 14 marg (14); *KochJez* Bv; *NiemObr* 16 (4); *KochEpit* A4 [2 r.]; *KochFr* 27; *KochPhaen* 5; *ReszHoz* 128; *WerGořc* 249; *WerKaz* 300 (4); *BielSjem* 5 (8); *ArtKanc* E5v (10); *BielRozm* 5; *GórnRozm* I3v (3); *KochProp* 8; *PapřUp* C3 (8); *ZawJeft* 6 (2); *ActReg* 49 (12); *GostGosp* 16 (3); *GrochKal* 11; *Phil* O (2); *GrabowSet* E4v; *OrzJan* 10 (8); *LatHar* 16 (7); *WujNT Matth* 13/15 (53); *SarnStat* 17 (43); *SiebRozmyřl* H2; *GrabPospř* K2v; *KlonKr* A; *KmitaSpit* B3v (3); *PowodPr* 12 (18); *SkarKaz* 6a (7); *VotSzl* A2 (5); *CiekPotř* 19; *CzahTr* D3v; *GosłCast* 6; *SkarKazSej* 665a (29); *KlonFlis* D3v; *SkorWinsz* A2; *KlonWor* 48; *PudłDydo* A2; *ZbyłPrzyg* A2v (3).

W opozycji do „ów” (1): Miářto iákić będzie w oblęzeniu y we złey nadziei/ obierze fię ktho zacny iź go rátuie álbo nieprzyiacielá odgromi/ álbo ratunku miářtu doda/ Iuź oni chocia y o thym niewiedzieli/ przedfię dobrodzieyřstwo wzięli: á ow teź ná tym przedfię nie řtrácił. *RejZwierc* 95.

C. Zastępuje rzeczownik w G, który w kontekście wyrażony jest przez przymiotnik dzierżawczy (w tym: w zdaniu pojedynczym (75), w zdaniu złożonym (1107), w stosunku nawiązania (439)) (1621) : *BierRaj* 23v; *BierEz* C3v (4); *OpecŻyw* 47 (13); *ForCnř* A4v (2); *PatKaz I* 17v; *PatKaz II* 39v (4); *PatKaz III* 151 (2); *ZapWar* 1527 nr 2380 (3); *HistJóz* A4v (2); *TarDuch* A4 (3); *RDefth* ma liřty podobne brzořkwianemu j łam iey podobny ięft *FalZioł* I 114a (10); *BielŻyw* 106 (3); *GłabGad* B4 (9); *WróbŻołt* I6v (5); *MetrKor* 61/223v; Prorok chwali dobrodzieyřstwo páńřkie iź on y nędznego nieopuřłcza *RejPs* 167v (40); *LibLeg* 11/64 (5); *ComCrac* 11v (3); Co Cefarřkie to dáć iemu A co boże to dáć łámemu *RejRozpr* B2v; *SeklKat* D4v (13); *RejRozm* 396 [2 r.]; *RejKup* h3 (14); *RejKupSekl* a5 [2 r.]; W thym flyřząc Egipczykowie przyřcie Alexandrowe wyřzli przeci w iemu/ y poddali fię mu *HistAl* B7 (25); *KromRozm I* C3v (5); *MurzHist* Gv (6); *MurzHistSekl* ktv [3 r.]; Gdźietěř przyřtápiwřzy řludzy gořpodarřci rzekłimu *MurzNT Matth* 13/27 (8); *KromRozm II* c3v (8); *KromRozm III* Av (8); *MrowPieř* A4v; *GliczKsiąż* B8v (4); *LubPs* C3v (45); *GroicPorz* pp2; *KrowObr* 50v (15); *RejWiz* 4v (17); *Leop Gen* 16/1 (77); *RejFig* Cc6; *RejZwierz* 19v (2); Ale thá winá nie ięft zakonna/ gdyź on ięft dořkonáły/ iedno przyrodzenia nářzego ktore ięft mdłe. *BibRadz* I 53c marg; Vřkarźanie Dáwidowe gdy był vćiřnion vtrápieniem. 7. Modli fię Bogu áby go wřpomagał y wřzytki ludzi vtrápiene. *BibRadz Ps* 69 arg (92); A co řye tycze bogactwa Křięźego/ będzimy go mieć z nimi

nápoły *OrzRozm* I (3); Gdy iuż było imię Zydowſkie po wſzytkich zyemiach łáfiednich rozflawione/ bali ſie ich okoliczni krolowie *BielKron* 31v (117); *GrzegRóżn* C3 (2); *KwiatKsiąż* L2 (3); *Mącz* 65c (6); *SarnUzn* B8 (2); Sliniogorz ieſt wrzód gárdłowy/ kthory ie bárzo łufzy y ſciąga *SienLek* 80v; Náđ tho íáiec kurzych gdy ie kápłunią náłufzyć/ thákże y proſięćich/ kiedy ie kleſnią *SienLek* 112 (14); *LeovPrzep* F3v [3 r.]; *RejAp* AA4v (52); *GórnDworz* Cv (6); Pánie boże [...] kthoryſ ieſt oczekawánie ludzkie y zbáwjenje ich/ przyđż ku wybáwieniu nas. *HistRzym* 76 (15); *RejPos* Bv (186); *BiałKat* 33v (13); *BielSat* H [2 r.]; *GrzegŚm* A3 (2); Krotkoć dziatki oycowſką miłość pámiętáią/ Y dáleko ináczey im ią oddáwáią. *HistLan* A3; *KuczbKat* 95 (13); *RejZwierc* 11v (36); *BielSpr* 21 (10); iednák nas od połłufzeńſtwa Koſcielnego nie wyzwolił/ y owſzem go łłuchác rofkazał *WujJud* 207 (21); *WujJudConf* 67v (6); *RejPosWstaw* [41⁴]v; *BudBib* b3v (58); *HistHel* D2v; *MycPrz* I A2; *Strum* Q3 [2 r.]; *BiałKaz* F4; *BudNT przedm* b6v (11); *StryjWjaz* B4 (2); *CzechRozm* A7 (77); *PaprPan* V2v (7); *KarnNap* B2 (4); *ModrzBaz* 10 (12); *SkarJedn* 35 (12); *KochOdpr* B4v; *KochPs* 6 (24); Nie tyło [!] o fwoie/ ale y obráterſkie grzechy proſząc/ aby im zgłádzone były. *SkarŻyw* 198 (57); *KochTr* 24; *MWilKHist* I3; *StryjKron* 61 (10); *CzechEp* *2 (71); *CzechEpPORz* **3v [2 r.]; Nie pokázowála ſię w Piotrze Papieſká hárdość/ y náđetość/ kthory to o łobie twierdzą/ iż oni wſzytkich ſędzić/ á onych nikt winowác/ [...] nie może. *NiemObr* 41; kthory zá czałow Cyprianowych/ y po nim áż do Niceńſkiego Synodu żyli *NiemObr* 57 (32); *KochDz* 105; *KochPhaen* 22; *ReszPrz* 45 (4); *WerGoſc* 266; *BielSen* 11; *BielSjem* 3 [2 r.]; *ArtKanc* E4 (18); Czełkich my też obyczáiow/ áni porządku ich około pozwow niechcemy. Temi łwemi dobrmi obyczáymi/ y porządkiem około pozwow/ oni łtráćili Wolnoſć fwoię/ á náłzá z łáfki Bożey całá. *GórnRozm* F4v (2); Krolewſkie ferce trzymałz w rękách fwoich/ Dla wiernych twoich. Náucz mu páłcze do łczęłnego boiu/ Aby łwym mieczem dołtał nam pokoju *KmitaPsal* A2v [3 r.]; *PaprUp* B3 (2); *ZawJeft* 11 (2); *ActReg* 3 (3); *GostGosp* 12; *GrochKal* 6 (3); *Phil* B (3); *GrabowSet* D4v (3); *KochFrag* 15; *OrzJan* 23 (7); *LatHar* 2 (5); *KołakSzczęſl* B4v (2); *WujNT przedm* 8 (108); *WysKaz* 22; *SarnStat* 12 (16); *WitoſłLut* A6v [3 r.]; *KmitaSpit* C3v [3 r.]; *PowodPr* 30 (5); *SkarKaz* 40a (35); *VotSzl* Cv; *CiekPotr* 24; *CzahTr* D3v; *GosłCast* 75 [2 r.]; *PaxLiz* Bv (2); *SkarKazSej* 674b (4); *KlonFlis* D2v; *KlonWor* 24 (4); *RybWit* C2v.

Połączenie: »on sam« (2); Iełliż oſłá nieprzyiáćielſkiego ráutowác ſie godzi/ tedy dáleko więcej iego łámeęo. *BibRadz* I 43c marg; *LatHar* 193.

D. *Zastępuje rzeczownik nie wyrażony wprost ale implicite zawarty w kontekście poprzednim (299)* : Łatwiećiem rádzić ięzykiem/ Trudniey ią przewieſć vcżynkiem. Trzebác pracey nie żáłowác/ Kto chce dobrą rádě łkonác. *BierEz* Ov (2); *LibLeg* 6/190v (4); *PatKaz II* 79v; *FalZioł* I 79a (4); *KłosAlg* G4; Ciąęnie ſie rzkomo poziewá Ale boday mu ták pſia máć łákoć mu ſie wten czás chce łpác *RejRozpr* G4v (7); Onos ci on krolewić/ czo go matka piełci Nalepiey by aby tu/ zgináł wnet beż wiełci Bocz oni thak mnimaia/ bychmy im nie dzieci *RejJóz* A7 (3); Niemłcić ſię nadbliznym łwoym/ ale to odkłádać na pana Boga/ gdi ią on łam łobie racził zachowác/ Exodi. xxxij. mowiác Mnie pomłta/ á ia oddam *SeklKat* I2 (5); *RejKup* d2v (7); *MurzHist* Nv (4); *MurzNT Matth* 14/25; *LubPs* G4v (3); *RejWiz* 15v (10); Y przyłfli do domu one^{go} przełožone^{go}/ y vyżrzał tám zgiełk/ áno płáczą y łámentuią. A włfedwłfy rzekł im: Co ſie fráłuiecie álbo płáczećie? *Leop Mar* 5/39 (11); *RejFig* Cc7v (2); SÁturniná Cefárzá gdy obierác mieli/ Rzekł im/ widzę pocżćiwie/ żełćię mię zbyć

chcieli. *RejZwierz* 21; Y podam Egipt w ręce pánów okrutnych/ á frogi Krol im pánować będzie *BibRadz Is* 19/4 (6); Archilochus Poetá był częśu Mánáffen w Lácedemonie/ ále dla grubego á niewłtydliwego pińania od nich wygnan. *BielKron* 101; Skánderbeg íprávion był iż żywności idzie do woýłká Tureckiego dofýć z Mácedonieý/ záłthąpil im y odebrał ią *BielKron* 250v; Obrzezanie Thureckie bywa nie ófmeo dnia iáko v Zydow/ ále fiódmeo álbo ófmeo roku kiedy pocźnie mowić dobrze/ á tho dla thego áby łam odpowíadał kiedy go będą pytać. *BielKron* 260v; przyjechał do Krákowá przyięt zá Monárchę/ láthá 1203. y rządnie łie ná niey zachował *BielKron* 357v; Láthá 1376. Przecłław s Pogorzáley Biskup Wrocławfki/ będąc ná nim trzydziyeści y łześć lath vmarł. *BielKron* 378v; Miáłtho Málbork nie rychło łie poddało/ áż im dotłuczono z zamku. *BielKron* 392; Pleśzkow álbo Pskow/ miáłto naznámienitłze we włzytkieý Mořkwi/ bo to łamo tylko murowáne iełt w Mořkwi/ łiedzi ná czworę/ á káżde łnich łwym murem obtocżone *BielKron* 432v (105); A przeto iako łię Socrates będąc łtarym grać nauczył/ takze też przyrodzoneý cnoty młodzińiałki [!] kazał wnim cwiczyc *KwiatKsiąż* 12v; *Mącz* 403a; *Prot* C; Po tym znáć niemoc wielką/ kiedy padwłzy pieni łye bárzo/ iełli mu otrą pirwą piáne/ á więceýłye niepieni/ może być zdrów *SienLek* 58; Kiedy niemoże mowić/ dáć mu trzydziści żiarn piwowonieý wylúčczonych zwierćiawłzy z winem álbo z piwem. *SienLek* 62v (24); *RejAp* 107v; *GórnDworz* Z6 (2); *HistRzym* 11v (2); *RejPos* 130 (3); *BiałKat* 263v; *BielSat* N (2); Ale gdzie włpaniła myłł á bełpieczne łercze nic go nie zátrwoży/ nic go nie vniefie. *RejZwierc* 87v (7); *BielSpr* 38 (3); *WujJud* 197v (2); *RejPosWstaw* 44; *BudBib* 4.Reg 16/9 (3); *Strum* F4v (3); *WierKróc* B3v; *BudNT Luc* 10/7; *PaprpPan* Nv (3); *ModrzBaz* 64; *Oczko* 7v (5); Iáłmużnikiem y łam był wielkim y innych do niey pilnie wiodł. *SkarŻyw* 292 (6); *StryjKron* 230; Táłke y Papieżá od Antychriřtołtwá wolnym tho vczynić nie może/ żeby on nim przedsię nie miał być. *CzechEp* 384; *KochJez* B; *Paprup* F4 (8); *ActReg* 7; *GostGosp* 70 (2); *GostGospSieb* +3; *LatHar* +8; *WujNT Luc* 14/15 (9); *JanNKar* C4v; *SarnStat* 145 (13); Gdy cię w iednę łtronę twarzy vderzą/ drugieý mu náłtaw. To iełt/ bądź gotow odpuścić mu á nie mścić łię. *SkarKaz* 311b (3); *PaxLiz* D (3); *SkarKazSej* 684b; *KlonFlis* D4; A podobno nie pirwłzą mnieś ták ty óřzukał/ Byłoby ich y więceý kiedyby kto łzukał. *PudłDydo* B3.

E. Odnosi się do osoby lub rzeczy określonej zdaniem względnym (bliskie funkcji odpowiednika w postpozycji) (w tym: w stosunku nawiązania (715)) (3011) : *BierRaj* 19v (3); *MetrKor* 34/134v (6); Komu łye wrzod wgoleni włóży/ záwłłfe łye mu boleść mnoży. *March*¹ A4 (7); Iż kożdy kto się vrodzi/ Włdy ma nieco co mu łzkodzi. *BierEz* O3 (31); a naczyieý by łie łáłce pokázała latorořł ij kwiat/ ten iełt dołtoien/ aby iemu dziewitza Maria dána była ku małżełłtwu. *OpecŻyw* 4 (29); *ForCnR* C4; łzwyáthe a nyepokalone dzyeuyczthwo ktorymy czyą chwalamy mam chwalycz bo ktorego nyeba nołycz nyemogly wtym zyuoczye yegołz [*lege*: jegoł] zamknąła *PatKaz I* 8v (4); *PatKaz III* 89v (2); *TarDuch* A5; *FalZioł I* 100d (33); *BielŻyw* 10 (10); *BielŻywGlab* n1b 10; *GlabGad* G2v (6); *BierRozm* 6 (3); *March*³ V3v (5); Niechay łie załromaiaý y zapłoną łpołem ci którzy łie raduia memu złemu. (*koment*) Załromaiaý [*Ps* 34/26] czułz aby łie łami ółądziłi by ich ty nie łądził. *WróbŻołt* L8v (18); *LibLeg* 6/116v (27); *RejPs* 22v (55); *ComCrac* 17; *RejRozpr* Dv (4); *SeklWyzn kt* (6); *RejJóz* B4 (12); *SeklKat* A3 (25); thego kthori my nyezapłacziel łpolyą [*lege*: spalę] albo mv czo zlego vczyną *LibMal* 1548/138; *RejRozm* 404 (2); *RejKup* Bv (34); *HistAl* A5 (6); *KromRozm I* C3 (9);

MurzHist Bv (14); który miężkǫ wemnie a iǫ wnim/ tenći obfity owoc przynośi *MurzNT Ioann* 15/5 (21); Błogofławiony/ ktorego ty náuczylz Pánye/ á zakon twoy mu obyáwifz. *KromRozm II í* (4); *KromRozm III A3* (11); *Diar* 48 (7); *DiarDop* 111; *BielKom* B2v (14); *GliczKsiąż* D7v (19); *LubPs* C2v (49); *GroicPorz* e2v (28); *GroicPorzRej* C4; *KrowObr* B4 (31); A ten co to wymyfla v was przywileie/ Proflę przeftzrzelz go pilnie/ niechay nie flzáleie. *RejWiz* 183v (89); *Leop Lev* 14/26 (90); *UstPraw* A3 (37); *LeszczRzecz* A2 (2); *RejFig* Cc [2 r.]; TEN gdy był proftem pánem/ grožno flę flpráwował/ Y miał tákich niemálo co im o gárdlo fltał. A gdy zoftál Cefárzem/ przyiál flę flákáwie *RejZwierz* 30v (15); Weźmi flzáte tego kthoryć ręczył zá obcego/ á kthoryć przyrzekał zá obcǫ/ weźmi zakład od niego. *BibRadz Prov* 27/13 (122); Niecnotliwy Człowiek ieft ten/ kthory vmárłego hánbi/ gdyż on iuż flm zá flye odmowić iemu niemoże *OrzRozm* M2v (3); Rzekli potym wflzyfcy do Sámuelǫ/ kto ieft ták co mowi áby Saul nie był krolew/ wydaycie go nam ná zábicie. *BielKron* 64; Tǫm będac mścił flę nád niektolemi co z bitwy vciekǫli. Oni vchodzǫc iego flrogości otruli go *BielKron* 175; Tǫm kǫždy podle ktorey klęczǫl popadł iǫ *BielKron* 185 (79); *BielKronCies* Mmmm3; *KochSat* A2v; *KochZg* A4v; *KwiatKsiąż* A3 (15); *Mqcz* 26c (9); Boday zǫbit kto przeciwko temu/ vtopię Kórd w niem flwóy do iedlec. *OrzQuin* F2v (3); *Prot* A4v (7); *SarnUzn* C2 (4); *SienLek* 14v (43); *LeovPrzep* E (2); A kto zwycięży/ ten ofiǫgnie wflzytko. A iǫ mu będe Bogiem/ á on mnie będzie flynem. *RejAp* 177v (107); *GórnDworz* B5v (93); *GrzepGeom* Dv; Ktożmi Appollonǫ żywego da/ dam iemu pięć flęt funthow złothǫ. *HistRzym* 10v (8); Iż kthory mi te⁸⁰ nie zdzierży/ zǫpali flę gniew moy przeciwko iemu/ á odfltǫpię od niego/ á zǫkryię oblicze flwe od nie⁸⁰/ á dam go ná okrutne zginienie/ á wflzytki złości y wflzytki vdręczenia będa nád nim wypeflnione *RejPos* 102; Iż nigdy żadnego nie widzyǫl nikt opufzczonego/ kto zǫwoǫl do flwiętego imieniǫ iego. A iż ták będzye tłoczyl flmoki/ lwy/ y wflzytki niebefpieczeńftwǫ flwoie/ ktoremi flę nań náflǫdził ten flrogi á mǫrny flwiǫt *RejPos* 174v; iż pewnie to co vrodzilz iż będzye z niego krol ábo iǫki mocarz wielki flwiǫtǫ tego *RejPos* 306v (259); *RejPosWiecz*² 90v (15); *RejPosWiecz*³ [97] (4); *BialKat* 38v (13); *BielSat* L3 (6); *GrzegŚm* 6 (7); *HistLan* D4v (11); *KuczbKat* 85 (21); Bo y ow też nie może mu práwie zdrowia życzyc co wie iż mu on pewnie flmierci życzy. *RejZwierc* 160v; A fltǫrych wiekow był ná wielkiey pieczy/ Ten czo wiernie fltrzegł Pólpoliteyrzeczy. Pater patriae nadobnie go zwano/ Kogo ná flpolnych flprǫwǫch wiernym znano. *RejZwierc* 222v; Kto s flławǫ plynie/ Czǫs mu nie ginie. Kto flławy fltrzeże/ Ten flę nie zrzeże. *RejZwierc* 238v (127); *RejZwiercPodw* 183v [2 r.]; *BielSpr* b3v (11); *KochMon* 26; *WujJud* 39 (21); *WujJudConf* 146v (5); *RejPosRozpr* b4 (3); *RejPosWstaw* [41²]v (13); Wyrwi tego kthory ćierpi krzywdę zǫǫ temu kto mu iǫ czyni. *BudBib Eccli* 4/9 (57); *MycPrz* I [A3]v (3); *Strum* I2; *WierKróc* A4v (2); *BialKaz* B2 (7); *BudNT przedm* a4 (23); *CzechRozm* A4v (68); *PaprPan* Zv (3); *KamNap* G; *ModrzBaz* 2v (121); *ModrzBazBud* π5v; *SkarJedn* 6 (10); *Oczko* 2v (5); *KochPs* 8 (22); *SkarŻyw* A3 (46); *MWilKHist* L [2 r.]; *StryjKron* A3v; Gdyż flwiǫt y miłóść iego/ ieft nieprzyiǫcielem Bożym. Tǫk/ iż ktoby iy miłowǫć chciǫl/ ten Bogǫ miłowǫć nie może: áni też iego Bog miłwie *CzechEp* 407 (43); *NiemObr* 5 (18); *KochFr* 36 (6); *KochMarsz* 154; *KochMuza* 25 (3); *KochSz* A3v; *KochWz* 142; *KochMRot* A3 (4); *ReszPrz* 9 (8); *ReszHoz* 122 (3); *ReszList* 150 (9); *WerGość* 223 [2 r.]; *WerKaz* 288; *WisznTr* 23; *BielSjem* 21 (4); *KochPam* 83; Ale kogo gryżie mól zǫkryty/ Nie idzie mu w flmǫk obiad obfity *KochPieś* 3 (9); *PudlFr* 6 (15); *ArtKanc* A13 (40); *BielRozm* 4 (2); *GórnRozm* H3 (29);

KochWr 22 (4); *Paprup* Cv (7); *ZawJeft* 9 (3); *ActReg* 2 (9); *GostGosp* 4 (12); *GostGospGroch kt*; A ktorzy thego chcą aby fie ich bano/ ci fie też łami bać mułzą tychże ktorzy fie ich boią. *Phil* P3 (5); *GórnTroas* 7 (8); *KochCn* B4 (2); *KochCz* B; *GrabowSet* D2 (2); *KochFrag* 18 (3); *OrzJan* 33 (6); *OstrEpit* A4; *LatHar* 106 (22); *KołakSzczęśl* B2 (6); *RybGęśli* B2 (6); *WujNT* 5 (225); *WysKaz* 3 (6); *JanNKarGórn* H; *SarnStat* 5 (108); *SiebRozmyśl* [A4] (7); *WitosłLut* A4v (2); *GrabPospR* K3 (6); *KlonKr* Bv; *KmitaSpit* C6; *PowodPr* 29 (3); A kto kiedy czyniący rofkazanie Bożé [!] opułzczony ieft? ábo kto go wzywał aby im gárdzić miał? *SkarKaz* 551a (39); *CiekPotr* 14 (11); *CiekPotrSzym*)?(3v; *CzahTr* [D2] (10); *GoslCast* 30 (13); *SkarKazSej* 662a (14); *KlonFlis* A4v (4); *SapEpit* B3v; *KlonWor* *2v (15); *ZbylPrzyg* B3v (2); *SzarzRyt* A3.

Brak zgody gramatycznej (34): BOragowa wodkha/ Sercze pořila [...] Kto ma grubą krew ieft gim wzyteczna *FalZioł* II 3d; *RejPs* 186; *SeklKat* F2v (6); *RejKup* b5v (4); *GliczKsiqż* O8v (2); Nád ktorými Plánetá s fwoim przyrođeniem Stánie/ też go řprawuie wnet fwoim ćwiczeniem. *RejWiz* 148 (2); *BibRadz Ps* 35/8 (3); *BielKron* 44 (3); *SienLek* 152v; iż ktorým odpuścicie grzechy ich/ będą im odpułzczone: á komu zádzierżycie/ będą im zádzyerżáne. *RejPos* 234v (4); *WujJud* 169v; *MycPrz* II B; że ten Ciepłowski czyfcie fie zágrzewa/ Nie z iednym ktorý hárdzye háłá háłá řpiewa. Nie ráchuie ich namniey gdy czáfu przygody *Paprupan* Aa4v (2); *WujNT* 164; *SarnStat* 982; *SkarKazSej* 665a.

Połączenia: »on ci« = *ipse PolAnt* (3); *MurzNT Ioann* 1/27; Kthoryby chodźił w rofkazaniu moim/ á řtrzegłby řadow moich/ aby czynił prawdę/ Onći ieřth řprawiedliwy/ on zápewne żyć będzie/ mowi Pan Bog. *BibRadz Ez* 18/9 (2).

»on sam« = *ipse Modrz*; *ipsemet JanStat* (16); *KromRozm I* D3v; *MurzHist* V; *LubPs* O3; *BibRadz 3.Esdr* 9/4; y ktorzy też wierne Boże řromocą y pothąpiąią/ y wyrzućią/ żeć oni łami nie znáią (iáko Kryřtus mowi) áni Oycá áni Syná *GrzegRóżn* K3v; *GórnDworz* G6v (2); ále temu ktorýby miał bráćią/ tákże y tym řpořobem y z tychże rodzicow vrodzoną iáko on řam. *CzechRozm* 61 (4); *ModrzBaz* 9 (2); *SkarŻyw* 26; *SarnStat* 237; *SkarKaz* 381a.

a. *Nawiązuje do odpowiednika zdania względnego (w pozycji między odpowiednikiem a zdaniem)* (20) : *PatKaz I* 13; ten bouyem chce aby y odarto złupyono kto yawnye nyekryye řkarbu *PatKaz III* 134v; *SeklWyzn* Dv; Strzeżono řye pirwey tákich/ y karano ye ktorzy chćyeli wřřetecznye wyárą řřermować. *KromRozm I* Nv; Iźbyřmy s takimi áni towarzyřtwá/ áni żadnych řpraw nie mieli/ áni ich pozdrawiáli/ kthorzy fie przą Páná nářzego Iezulá Kriřtułá *RejAp* 116; gdyź tákich wiele ieř/ á řnadź im y lićžby nie mářz/ ktorzy znáią to iářnie/ iż im pochlebuią/ á wdy ná pochlebcze řą łářkáwi *GórnDworz* G6v; iż fie on záwždy o ty řtára/ á nigdy ich nie opułzcza/ kthorzy chodzą zá nim. *RejPos* 83 (5); A tego nie mářz áni go řlychác ktoby fie řtárał o plácź á o vpadek wćiřnionego *RejZwierc* [193]; Bogáćtwo wćeey temu rofkázuie/ Niź on bogáćtwo kogo opánuie. *RejZwierc* 226v; ták zářię ieř rzecz nieprzyřtoyna ony ważyć/ áłbo iym iáką zwierzchność przywłářzczác/ w ktorých tégo wřzytkiego niemářz. *ModrzBaz* 19; Niegodźien też ten/ žeby go zwierzchnym Pánem ábo Krolem zwano/ ktorý krzywdy czyni řwoim ludźiom *ModrzBaz* 21 v (3); *SkarJedn* 247; *SkarŻyw* 571; Tácy byli zá Máchábeuřzow oni / iáko ie piřmo zowie/ *Viri iniqui*: ktorzy do obcych pánów biegiąią/ woýřká ich ná oyczyznę przywodźili *SkarKazSej* 659a (2).

F. *W kontekstach niepełnych* (969) :

a. W cytatach (273) : *PatKaz III* 111v (2); *TarDuch* [C4]v; Iż by to była prawda napisać w łtarim zakonie. Numeri 12. Przez łen (mowi pan Bog) będę mowił znimi. *GlabGad* L4v; *SeklKat* P2; *RejKup* dd4v (2); O mnie też i Piotr mowi/ gdy powiedą Lepiej im było niepoznać drogi łprawiedliwości *MurzHist* R3v (6); *KromRozm III* G8; *LubPs* Z4 (2); *GroicPorz* pp2 (2); *KrowObr* A3 (6); *Leop 2.Car* 6/16 (6); *BibRadz Hebr* 1/5 (2); *GrzegRóżn* I2v; Z owocow ich poznać ie/ Pan łam powiada y nas vpomina. *SarnUzn* H5v (3); *RejAp* 28 (10); Iakoż to łam powieł przez Proroká: Iż im zówždy będę dawał krole wedle łercá ich/ á ludzye źli będą pánować nád nimi. *RejPos* 130 (25); O włyłtkiego łwiátá łtworzeniu czyłá: On rzekł/ á łtáło łye: ón rołkazał/ á łtworzóno iełt. *BialKat* 283v (3); A Dawid w pláłmie thák ofobliwie mowił: On zna łczego nas łtworzył *GrzegŚm* 2 (8); *KuczbKat* 55 (3); *RejZwierz* 257 (2); *WujJud* 7v (6); *RejPosWstaw* 21v (2); włzakże nas łam Bog tak owey Superłtycyi vczy/ gdzie ták mowi/ nieprzyczyniłz knie^{mu} áni vbáwiłz od niego. *BudBib* b3v (3); *BudNT przedm* b5v (2); A v Ezechielá káp: 20. v 11. Mowi ták BOg: Dałem im vłtawy moie/ y łady moię pokazałem im *CzechRozm* 207 (11); *SkarJedn* 247 (2); Teraz łię łłuzłnie mowić ma: przyniełcie nakółztownieyłzá łzátę/ á iego oblećcie: dayćiełz mu pierłcień *SkarŻyw* 173 (8); A Páweł ł. rołkázuię Tytułowi mowiąc o Kreteńczykach (Tit. 1. v 13.) Ołtrze ie łtrofuy/ áby zdrowi byli w wierze *CzechEp* 117 (27); *NiemObr* 12 (5); *LatHar* 8 (5); *WujNT przedm* 13 (72); *WysKaz* 25 (2); *JanNKar* E3 (3); *SarnStat* 1246 (2); *PowodPr* 16 (9); Iako gdy mowi piłmo: z grobu od łmierći wzbudził go Oćiec. *SkarKaz* 242a (8); *SkarKazSej* 706a (2).

a. Z dodanym do cytatu wyjaśnieniem (17) ; A Páweł do żydow też okrzczonych: A przeto przezeń (rozumey páná Kryłtułá) ofyáruymy zówłfe Bogu ofyárę chwały *KromRozm II* 13 (2); *KromRozm III* I6 (2); ták łwiattzy mowiąc: A oni (cołz Aaronowego vrzędu káplani) wiele łie ich łtawáli káplany/ dla tego iż [...] *KrowObr* 181; *BibRadz Ier* 33/2 (2); *RejPos* 132v; Piłmo też nas vpomina. Bo ták mowi: Włzakże łłuzć mu będą/ (to iełt Pogánłkiemu Krolowi) áby poználi iako wielka rozność iełt miedzy łłuzbą moią á łłuzbą Krolełtwá ziemłkiego. *KuczbKat* 270; *BudBib* b2v; *SkarJedn* 281; *CzechEp* 248 (2); *LatHar* 197; Y w Pláłmie piłano: (Krolowie/ práwi/ z Thárfu y z wylpy dáry ofiáruią/ krolowie z Arábiey y Sáby vpominki przyniełá/ y pokłonią mu łię włyłscy krolowie/ y narody łłuzć mu będą). To iełt Mełłyalzowi. *SkarKaz* 516b (3).

b. W przykładach słownikowych (696) :

a. Jako odpowiednik łacińskiego „ille” „is”, „hic”, „se (a. suus)”, „ipse”, „iste” (392) : De łama et capite suo agitur. O czełł y o głowę mu idzie. *Mqcz* 6a; Frequens est cum eo, Vłtawicłnie yełł v niego. *Mqcz* 136c; Scio hanc meritam esse ut memor esses sui, Zeć to zászłyłá ábyłł ná nie pámięłł. *Mqcz* 217d; Minatur illi mortem, Odpowieda mu ná głowę/ Odpowieda mu że go chce zábic. *Mqcz* 222a; Nec opinata res eos percutit, Nienadźiána rzecz ná nie przilłłá. *Mqcz* 243c; Inter illos connumeratur Bywa policłzon miedzy onemi/ k niem należy. *Mqcz* 253c; Mors continuo ipsam occupat łmierć yá hnet ogárnęłá. *Mqcz* 258c; Aurum huic olet, Pachłnie mu złoto/ to yełł łákomy/ ná zysł. *Mqcz* 261c; Quid cum illa tibi rei est, Co małłz [!] s nią łpráwować. *Mqcz* 341a; Taedet eum vitae, łierzi go łwiát/ łtesłnił łie nád żywołtem/ Przikro mu że żywie. *Mqcz* 438c; Ignoscere his te convenit. Godzi łie ym odpułłć. *Mqcz* 482a; Ventulum huic sic facito, Wiey ták ná nie z leklá czyłł yey wiátrek *Mqcz* 483d; Volo me istis excusatum, Chće łie ym wymówic. *Mqcz* 506b (392);

β. *W tekście łacińskim brak odpowiadającego zaimka (246)* : Cum primis mihi carus est Wielmim nań łaskaw *Mącz* 71d; Cursant huc atque illuc, Y tám y łam biegáyą/ Włzędzie ych pełno. *Mącz* 73d; Foris est, Nie maź go domá. *Mącz* 133d; Perfunctus a feбри, Opuľzczony od febry. Ominęła go Febrá. *Mącz* 140c; Cum haesitaret addi animum, Gdy wąpił dodałem mu łercá. *Mącz* 152a; Sudore manat, Poći łie/ Ciecze po nim pot. *Mącz* 208b; Coopertus ulceribus, Peľny wrzodów by go oblepił. *Mącz* 279b; Positus extra omnem ingenii aleam, Cic. Włziłtki przeľzedł rozumem/ Nikt s nim nie może być porownan. *Mącz* 309c; Quemadmodum est asservatus, Iáko go chowano/ Którym łpofobém yełt chowan. *Mącz* 340a; In quiete vidit, W łnie widział/ łniło mu łie. *Mącz* 494a (246).

γ. *W anaforze do rzeczownika łacińskiego (58)* : Crepae, a principio caprae sunt appellatae quod cruribus crepent, Festus, Bo łuská ym w nogach gdy niemi łępáyą. *Mącz* 68a; Funesta arbor vocatur Cypressus, Dla tego yże yą przed dóm wyłtáwiano gdy kto w domu vmarł. *Mącz* 140d; Magis delabor ad Clodiam, Skłonniefyzym k niey. *Mącz* 180c; Mediam mulierem complectitur, Oblápił yą w pás. *Mącz* 213b; Praecarium gerit imperium, Yełt pánem, ále łie w nie wmodlił/ wprołił. *Mącz* 320b; Omnes pro P. Quinto pugnant, Włzyłcy go łronią/ omawiáyą/ Są zá nim. *Mącz* 330a; De Parto silentium est, Niefłycháć nic o nim. *Mącz* 393a; Vacant agri Pułto leżą/ nie łprawuyą ych. *Mącz* 472a (58).

G. *W specjalnych konstrukcjach anaforycznych (1670)* :

a. *W połączeniu z dopowiedzeniem (52)* : Sęp dla tego łupi ptaka/ iżby go ziađł nieboraká. *March*¹ A3v; A między młodzińce cudne/ Połtáwił łtworzenie łzpátne. Y przyłtápił ku iednemu z nich/ Dwu onych młodzińców cudnych *BierEz* Bv (2); *OpecŻyw* 82; *ZapWar* 1529 nr 2474; A potim dayem znacz v.m. zełmi połłaly łlugę naschego Bvrlę pyłłarza do v.m. znałchimy rzeczamy A tak v.m. czo bedzie on łlowem mowyl pan Bvrla dacie yemv wyare *LibLeg* 11/96 (4); Toć łeras łłyłe złołniczę Day ią Dyablu czarowłniczę. *RejKup* i3 (2); *MurzHist* I; *KromRozm* III E6; Máło przed łym łłyłzałeł/ iáko tá cna dułzá/ Igra s łym márnym ciálem bárzo częłto rułzá. Ono łie záwždy ciágnie ná łwe przyrođzenie/ A ona nieboraczká ná łepłze łaczenie. *RejWiz* 129 (2); Ołiec každy zá żywota łwego może dziełiom do łat y łenie opiekuná dáć/ po łtorego łmierci/ ładen nablížły [!] od opieki ođciłnać go niemoże opiekuná łres oycá dánego. *UstPraw* B3; *BibRadz* Gen 24/48; á tám wielki łud z obu łtron poráżon/ to ielł/ s łtrony Izráłłkiey czterdzyełci łyliác/ á s łtrony Beniámin pięć á dwádzyełci łyliác/ dopułcił im Pan Bog piwłłzego wygránia Beniáminowym łudzyom. *BielKron* 52v (5); *GrzegRóżn* E2v; *GórnDworz* M5v; *HistRzym* 42v; *RejPos* 61 (4); *RejZwierc* 58v (2); y wziął Laię corkę łwoię/ y w wiođł do niego/ y włzedł do niey (Iáákob). Y dał iey Łaban Zylpę niewolłnicę łwoię/ Lei corce łwey niewolłnicą. *BudBib* Gen 29/24; *CzechRozm* 69v; *PaprPan* Bb4; *SkarŻyw* 87 (2); gdy Chriłtus pytał Apołłtołow łwoich (nie Piotrá łámego) Kimby go łyná człowiece⁸⁰ być rozumieli *NiemObr* 32; Ieden łię łrzyema Coⁿfełłłey piwłłłzey Aułłzpurłłkiey; drugi w Wittemberku przedrukowáney: [...] drugi drugiego łuku. A ielł ich iuż łnadź łrez łrzydzyełci łych łrukow *ReszPrz* 70; *ZapKościel* 1586/65 (2); *ArtKanc* O17; *GórnRozm* Iv; iż go y Pánem/ y Chriłtułem (*marg*) kroleł. Hebr. (–) vczynił Bog/ łego to Iełufá/ łtoregołcie wy vkrzyżowáli. *WujNT* Act 2/36; *SarnStat* 1250 (4); *KlonFlis* D4v (2); *KlonWor* 65.

Połączenie: »on sam« (2): *BudNT przedm d3v*; IZ ty ręczyłeś za szlachetnego N. z N. zapłacić dwadzieścia grzywien pieniędzy/ na czas już przeszły: których dwadzieścia grzywien ani on sam N. [*nec ipse N. JanStat 535*] iako dłużnik/ ani ty zań iako rękoymia niezapłacił. *SarnStat 1244*.

b. *W szeregu włacznym z rzeczownikiem pełniącym rolę komentarza (12)* : Człouyek wšelky fprzyrodzenia uelęly fyą gdy floncze wzeydzye yze czmy noczne ofzwyeczy a ono czuż floncze ofzwyeczy fwem uelzczyem wżytek fzyyath *PatKaz II 82v*; *WróbŻołt C5v*; *KromRozm III Ev*; *Leop Os 10/5*; Zálówał fie theż Krol Francufki ná Cefárzá/ iż iego bliskość trzymał za życżliwością przodkow iego/ ftaráiąc fie oto/ iako by ich záię dořtał/ to iest Flándriey y Artezyey *BielKron 215v*; *Mącz 428a*; Y któryż pářterz owcóm fwoim człónki fwé dawał ku pokármu? á my iednéy iftoty z nim/ to iest/ z Chryřtuřem pářterzem nářzym ftawamy fyę *BiałKat 281*; A mowimy ode złęgo/ nie ode złych/ dla tego iż ty złę przygody ktore nam czynią bliźni nářzy/ iemu (to iest Szátánowi) przypifuiemy/ iako wodzowi y temu ktory nas do tego przypycha. *KuczbKat 435*; *LatHar 400 marg*; á ná teyże opoce zbuduię kořcioł moy: á brany piekielne nie zwyciężą go (*marg*) ábo iey. to iest opoki. (–) *WujNT Matth 16/18 (2)*; *SarnStat 1068*.

c. *Desygnat z kontekstu wcześniejszego, do którego nawiązuje zaimek, oznaczony jest w następnym zdaniu ponownie przez rzeczownik (czasem ten sam) (27)* : On hn[e]t po Ezopá pořłał/ Kupcowi go oględać dał. [...] A kiedy go niechćiał kupić/ A w drogę fie począł kwápić: Rzekł Ezop/ máło poczekay *BierEz A4 (2)*; Patrz téż iako fwą ręką apoftolom chleb rozdává rořkazuiątz iřż by rozdáváli wflytkim řřczodrze ij iako w ręku iřch ij w tych tzo gij od nich brali/ chleb fie rozmnáżał. *OpecŻyw 53*; *RejKup b2v (2)*; *HistAl A3 (2)*; *LubPs Q4v*; *RejWiz 54*; *Leop Num 21/23*; Potkawřzy fie/ zábit Bucefal pod Alexándrem/ á by go řludzy nie rátowáli/ byłby Alexándér zábit od Porruřá. *BielKron 126 (4)*; *GrzegRóżn H2v*; *SarnUzn C6v*; Tedy on rycerz to wřzytko vczynił iako mu pánná kazała. A vbrawřzy fie w zbroię wřzedł do ogrodá. Tedy on Lew gdyż go vyřzał wřzytką mocą rzućił fie nań/ á rycerz bronił fie mężnie. *HistRzym 103v (2)*; *RejPos 5v*; Stamtąd fię obroćił ku Masfie/ ktorą wziawřzy zborzył zámordowawřzy w niey kářdego Męřczyznę/ á zábrawřzy z niego řupy zápalił miáło ogniem. *BudBib 1.Mach 5/35 (2)*; (*nagł*) Ian Mniřzek Stárořtá Krařnořtáwřki (–) [...] Bo te fiędm pior iák widziřł przeto im náđano/ Ze y mořne y mężne záwřze Mniřzki znano. *PapřPan S*; *SkarŻyw 535*; *StryjKron 567*; ále biádá onemu człowiekowi/ przez ktorego řyn człowieczy będzie wydań, dobrze mu było/ áby fię był nie nářodził ten człowiek. *WujNT Matth 26/24 (3)*.

d. *W konstrukcjach z podwojonym podmiotem lub dopełnieniem (492)* :

a. *Zaimek można opuścić nie zmieniając formy pozostałych wyrazów (379)* : *PowUrb +4*; *MetrKor 34/135 (2)*; *March¹ A4v*; pieniądze ktorem miał/ Ná winnicym ie zákopał *BierEz Iv*; Pies przed domem niekiedy řpał/ Ták řpiące⁸⁰ wilk go zdybał *BierEz K3*; Owaćiem czáfu iednego/ On wáż řyná kmiećiwego: Gdy z nim igrał on go vkářł/ Iż od iádu vmrzeć muřł. *BierEz L3*; Miłości tylko iey do řmierć. *BierEz P2v (9)*; *OpecŻyw 19v (8)*; a wařřyliv řRowna ziemianynv wzieřto yemv dwa człowieky *LibLeg 10/59*; a thim czo tam bily, y czo tho działaly thedi yvsch syę ym Zapłatha řtala *LibLeg 10/93v (10)*; *PatKaz II 50 (3)*; řřlubyly panu bogu yřř ten plod który by myęly bogu by y ofyaroualy *PatKaz III 104v*; Tęgo mięřa kto fie go napije z winem, iędnym pořknieniem tedy nie moře być nařyczon vczynku z niewiařtą *FałZioł IV 39d (18)*; Daru iakiř kolwiek iest gdy bywa niewdzięczny

niepoczytay go za dobrodzieystwo, ale za łup. *BielŻyw* 128 (7); *MiechGlab* *4v; *BierRozm* 8; *WróbŻołt* 40/2; *RejPs* 82; *LibMal* 1544/90 (2); *RejJóz* M6v (2); *SeklKat* M2v; *RejKup* b8 (10); *HistAl* B7v; *MurzHist* T4; *MurzNT* 48v; *Diar* 22 (2); *GliczKsiąż* G (5); *LubPs* Bv (21); *GroicPorz* Bv (3); *SeklPieś* 32; *KrowObr* 59v (2); A zamek ow ná gorze zową gi Tumultus *RejWiz* 74; A namnieyfzey godziny którą tu zgubimy/ Iuż iey nie vgonimy *RejWiz* 190v (9); á od tego który niema/ y to co ma odiyetho będzie od niego. *Leop Luc* 19/26 (12); *OrzList* f; Swinie tak ie ma gnąć do lálá drogą/ iákoby nikomu łzkody nieuczyniły. *UstPraw* F (3); *RejFig* Cc7v; *RejZwierz* 9v (5); Tedy Adam rzekł/ Niewiálta którąś mi dał/ áby była ze mną/ oná mi podálá z tego drzewá/ y iadłem. *BibRadz Gen* 3/12 (10); y zaż też niefltychaćie Wálenty Herbolt Bifikup Przemyłki/ iákim Bifikupem on dżisia ná *Concilium*^m w Trydenćie ielt *OrzRozm* S (5); *BielKron* 17v (20); *KochZg* A4; *KwiatKsiąż* K4v (3); *Mqcz* 332a (2); Kácérz téz/ gdy nań piłmem prawdziwie iedźielz/ wyrwie ón piłmo/ ácz fáłfzywie rozumiané *OrzQuin* Aa2; Ziárna ktore bywáią w rożkach małżowych gdy ie ná ząb przyłoży/ wnet bol przełtanie. *SienLek* 77v; Włzyłtkich tych opifánych lekarłtw ná piegi/ możelz ich też vżywać ná trąd/ liłzáie/ y węgry *SienLek* 79v (8); *LeovPrzep* a2v (2); *RejAp* 31 (4); bo przeciwnych przyczyn łkutki/ ony theż łą miedzy łobą przeciwné. *GórńDworz* Gg3 (9); *GrzepGeom* D3v (2); *HistRzym* 35v (2); *RejPos* 15 (9); *BiałKat* 351 (2); *BielSat* L3; *GrzegŚm* 3 (3); *KuczbKat* 155 (2); Abowiem záchorzáłemu ciálu byś mu y czukier dał/ tedy mu fie włzytko gorzko widzi. *RejZwierz* 87 (26); *WujJud* 135v (2); Tákże theż Dawida gdy go na krolełtwo wywylfłzyc miał/ chciał go pirwey wygnáncem mieć. *RejPosWstaw* 44 (3); A (ták) tym cżterem pácholétam dał iym Bog vmieiętność y dowćip w káżdym piśmie y (w) mądrości. *BudBib Dan* 1/17 (3); *HistHel* C4; W Piłmiech Pogáńłkich To naydżiemy w nich. *MycPrz* I C3 (5); *Strum* G3v (2); *WierKróc* A2 (2); *BudNT przedm* b4v (6); *CzechRozm* 4v (4); Pány łobie nie kmyłne wiefz iáko tráćili/ A dobre y to czytałz iáko ie wielbili. *PaprPan* B2v (8); *ModrzBaz* 115v; W pokuśie/ ktorey fię kto łtárlżemu niezwerzy/ prętko w niey zginie. *SkarŻyw* 261 (7); *CzechEp* 117 (6); *KochPieś* 37; *PudłFr* 77 (2); Anioły duchy czyłtemi/ ofádżileś niebo imi *ArtKanc* I3 (10); *BielRozm* 9; *GórńRozm* C3 (3); *PaprUp* A3; *ActReg* 110; Łąki ktore fie dwákroć sieć nie dawáią/ tedy ie łprzétáć o ś. Wáwrzyńcu/ á przed ś. Bártłomieiem. *GostGosp* 104; *Phil* E4; *OrzJan* 49; *LatHar* 195 (2); *WujNT Matth* 4/16 (17); *WysKaz* 6; bo tak nábyté imienié/ połsełsorowie onégo imienia łpokoyne ie dżierżć máią *SarnStat* 1165 (17); *KmitaSpit* C3 (2); *SkarKaz* 387a; *CzahTr* Bv (2); Od łczęścia więcý małz/ więc chudorodnémi/ Chcelzli tak długo trwáć/ niepogardzay iémi. *GostCast* 54 (2); *SkarKazSej* 697b; *SapEpit* A3v; *KlonWor* 57.

Połączenie: »onci« (1): Iż Ian ktoregom ia ściáł/ onći włtał z martwych. *WujNT Mar* 6/16.

β. *Usunięcie zaimka wymaga zmiany formy niektórych z pozostałych składników* (113) : Lew kiedy mu siedm lat było/ Scześnie mu fie powodziło. *BierEz* M4 (5); *PatKaz II* 55; *FalZioł* I 46d (9); Ale twoy łkarb gdigo komu vdzielifz, á wnet w nim vmniejłżenie wezmiefz *BielŻyw* 8; Infze zwierzéta iż cżtyrzy nogi maia, nie wadzą im cicze na brzuchu. *GlabGad* D6v; A z swo[im] nieprzyjacielem, Gdy sie stoczy stępnym bojem, Porazi ji bez wszej szkody *BierRozm* 10; A łlwzebnyka yego Pyotra oko mv wiklotho. *LibLeg* 11/156v (4); *RejRozpr* A4; Wierzmy twoy przełozoni Iuż fię iem łnac welbie łomy. *RejKup* o5 (2); *GliczKsiąż* Ev (2); Tedy ia was záfię łáłkáwie zgromádzę/ A mieyłce com obrał ná nim was połádzę *LubPs* hh3 (5); *GroicPorz* y4 (2); Prefácye iedni powiedáią y piłzá iż ie

Gelazyus papież Przydał *KrowObr* 196; *RejWiz* 107v (8); *Leop* *B4v (2); *RejFig* Aa7v (2); *RejZwierz* 20 (5); Koždy Człowiek czego vżywa/ á czym łtoi/ á czym z nim ieft/ przyłtoi łye iemu o to łtárác/ áby to cáło iemu było. *OrzRozm* Vv (2); Kápłani ktorzy łie poożeniáli/ áby im iuż theraz beneficia pobrano á innym dano. *BielKron* 209; pomiełzkawłzy w Węgrzech Wándálitowie lat czterdzieści/ wywiódł łe Stilliko do Włoch *BielKron* 337; Látá 1513. Krol Zygmunt w Poznaniu będąc/ vrodziłá łie mu pirwłza corá z Bárbáry krolowey *BielKron* 410; Óciec kiedy łie łtárzeie ziedzą go łynowie *BielKron* 445 (17); *Mqcz* 232d; *SienLek* 77v; *RejAp* 18v (2); bo człowiek kiedy zbytnie miłue/ síłá mu łie kroć threfi/ bárzo głupie począc łobie. *Górndworz* Dd (4); *RejPos* 22 (2); Z miłości żoná kto iá poymie. *RejZwierc* 31v *marg*; Phocion on zacny pan gdy łiedział nł łádzie/ przyłzedł do niego Anthipater iego wielki przyiáciel *RejZwierc* 43v (9); *WierKróc* A3; *BudNT Ioann* 14/10; *Paprpán* Dv (2); *SkarJedn* 138; *SkarŻyw* 161; *ArtKanc* P3v; bo niebełpieczeńłwá te/ ktore łá od nas opodal/ máło łię ich boimy ábo nic *Górnrózm* D4; Aleć wálze práwá nie widzę dla czego by ich/ gdy ná nie łmierć przyłdzie żáłowác trzebá *Górnrózm* D4v; Bo vbogi Szłáchćić/ widząc że mu nie łpráwiedliwie máiętność wzięto/ nie łzá mu ináczey/ zá wielkim łwym żálem/ iedno zábić tego kto mu niespráwiedliwie máiętność wydarł. *Górnrózm* Fv; *Paprup* 13; *GostGosp* 34 (2); ábowiem Moyzeł on (*marg*) Moyzełowi onemu. (—) ktory nas wywiódł z łiemie Egipłłkiey/ niewiemy co mu łię słtáło. *WujNT Act* 7/40 (2); *SarnStat* 262 (7); BOESLAVV CHABRY, gdy częłł Cefarzá Ottoná W Gnieźnie/ iemu/ y POLłzce/ daná ieft KORoná. *KlonKr wstęp* A3.

e. W połączeniu z „co” (i wyjątkowo z „kto” lub „że”) w funkcji zaimka względnego (831) :

α. W połączeniu z „co” (829) : Auriscapium. eyn orleffel Łyżetzká co yá vłłsy dłubyá. *Murm* 148 (4); Warz kołmaczek [...] włzytko dobrze z zielem co łe zowá wołowy ięzyk/ z zielem czo łe zowá grulzczyczka/ z zielem ktore zowá łtarczek *FalZioł* I 113d (13); *BielŻyw* 60 (2); *GlabGad* C4 (2); *MiechGlab* 27; *BierRozm* 16 (2); *RejRozpr* D3v (4); *LudWieł* A2v; Otom iá ieft Iozeph brat wálz czołcie gi topili *RejJóz* O7v (12); *LibLeg* 11/155v (3); *RejKup* b3v (44); *BielKom* E8; Szczęłłiwy to częłk co mu Pan grzechu nie poczyta *LubPs* H3v (25); *GroicPorz* nv (2); Włzák wiemy iż ná łwiece łá drugie kráiny/ Co tám w nich záwždy ciepłó *RejWiz* 151; Szum okrutny po łkálach/ kędy wody bieżą/ [...] A potym łie ná czworo ná łwiát rozdzyláią. Iedná co nád nią przyłzedł to tę Nylus zwano *RejWiz* 177; By s ciebie głucha płonká nie rołłá przy drodze/ Co włzyłcy kijem tłuká/ y kozá iá głodze. *RejWiz* 194v (49); *Leop* *B2 (5); *UstPraw* B3v; Ale ogyeł co go dułłfz/ to łie bárzyey żarzy *KochZuz* A2v; Niemięc co mu łie trzy dziewczki vrodziły. *RejFig* Cc6v; Co go Rarodzy bili. *RejFig* Cc6v (11); *RejZwierz* kt (25); nie będzie węgla przy kthorymby łię zágrzac/ áni łwiátłá będzie coby przy nim połiedzić. *BibRadz Is* 47/14 (15); Strzáłki iádem mázáne co go [*elefanta*] imi łtrzeláią *BielKron* 452 (12); Calamaristheca, Pennal/ co piórá w nim chowáya do piłania. *Mqcz* 31a (4); *SienLek* 6v (16); *RejAp* 55 (6); *Górndworz* K (3); O Liniéy/ co iá zowá Perpendykularem. *GrzepGeom* C4 (3); *RejPos* [36] (15); *HistLan* B4v; *KuczbKat* 275; Ano to czyłty grołz czo ich kilka z niego vroć moze. *RejZwierc* 107v (49); Miewali też drábiny przypráwne co ná mury po nich łełli. *BielSpr* 61v (4); *WujJudConf* 42; *BudBib* I 465a *marg* (2); *MycPrz* I C (2); *WierKróc* A4 (2); *CzechRozm* 81v; *Paprpán* B4 (8); Wiele ich ieft co im chlebá ledwie do pułroczá dołława *ModrzBaz* 124 (5); *Oczko* 22 (5); *Calag* 345a; *MWilkhist* A4v (2); *KochFr* 31 (2); *KlonŻal* B (2); *KochMRot* A4; *WerGołc* 220; *BielSen*

7; A winem/ co fye ty fráuiefz o nie/ Będzie zamaczał potomek twój konie *KochPieś* 6; Dokąd cię zaś nie vyźrzę/ pání włzech pięknieyfza/ Co ich kolwiek przynioflá chwilá terážnieyfza. *KochPieś* 8 (4); *PudłFr* 8 (5); ábyś nam dziś miłościwym Bogiem był/ przezeń coś go wkrześli. *ArtKanc* E20 (3); *GórnRozm* D (2); *KochPropKKoch* 4; *ActReg* 73 (3); *GostGosp* 54 (5); *GórnTroas* 14 (5); Mam rośkořz w grzechu/ com zań miał żáłowác. *GrabowSet* N2v (5); *KochAp* 12; *WyprPl* B (2); *RybGęśli* D3; *WujNT Mar* 15/7 (3); *JanNKarGórn* Hv; *CiekPotr* 41 (2); *CzahTr* [D]v; Drzewa/ ktore fię iuż rozřtało z Łądem Iuż drzewem nie zow/ ále ie zow Prądem. Co ie iuż trudno Wiśle wyiác z garlá/ Gdy ie požárłá. *KlonFlis* F2v (6); *KlonWor* 19 (5); *PudłDydo* A2.

Z odpowiednikiem w zdaniu nadrzędnym „ten(że)” (208), „on(że)” (123), „ow” (51), „taki” (17), „tamten” (1) (400): *OpecŻyw* 117v; *PatKaz II* 51v; *LibLeg* 6/191 (6); *HistJóz* A2; *MetrKor* 46/118; á włoż tam ty rzeczy cztyrzy: ktorem pierwey wymienił czo ie z apteki wezmiefz *FalZioł* V 97; wřtaw ten garniecz czo w nim zaiączek: na ten garniecz wkopany *FalZioł* V 110 (8); *RejRozpr* Dv; Onos ci on krolewić/ czo go matka piefci *RejJóz* A7 (14); *RejRozm* 406; Szukaiczie Łafki vtęgo Czo wřzyřtko wmozcy vniego. *RejKup* d3v; Gdym do Adama pořłana. Po vpadku onem ięgo Czo pyrwřy grzech vřořł [!] řniego. *RejKup* m4v (33); *HistAl* F; *ZapWar* 1550 nr 2665; *LubPs* L3 (11); *GroicPorzRej* C3v; Z miřymi przyiaciół z ludřmi pocřciwemi/ Niř z onymi zuchwálcý coś přý gonil z nimi. *RejWiz* 45 (38); *Leop* 3.Esdr 2/25 (4); *OrzList* i2v; *UstPraw* A4v (23); *RejFig* Bb3 (2); *RejZwierz* A6v (10); *BibRadz Gen* 19/29 (4); *BielKron* 20 (4); Albo wierciány czořnek z octem pić ma ten co go gliřty trapią. *SienLek* 103 (10); *RejAp* AA4 (17); *GórnDworz* E (6); *GrzepGeom* D2 (8); *RejPos* B (14); *BielSat* C3; *HistLan* F5; Nie ták iáko ow co gdy mu řie co nietrefnego trefi/ tedy wřzyřtko dyabłom przyczyřtha *RejZwierc* 139v; to onemu co mu pomřtá naleřý miłofierdzie przed oczy przywodzą *RejZwierc* 148v; iáko ow bęben v kofarzow co weń peřno wody nálewaią. *RejZwierc* 157v; Iř řie ci nie řtárią czo im tho naleřý *RejZwierc* 244v; Bo wiele tu dochodow takich w Polřzcze mamy/ Co ie tám gdzie nie trzebá řprořnie obrácamy. *RejZwierc* 251 (74); *BielSpr* 73v; *WujJud* 238v; *BudBib* 2.Mach 12/19; *Strum* K4; *BudNT przedm* c6v; *PapřPan* Y4 (2); *ModřBaz* 39v (4); *Oczko* 3 (8); *KochPs* 35; *SkarŻyw* 101; O one řie dřiády boię Bo nawięcey o nie řtoię. Co ie zowá Prorokámi A drugie Pátriárchámi. *MWilkHist* E; *KochFr* 24; *KlonŻal* B2 (2); *ReszPrz* 13; *BielSjem* 7; *PudłFr* 49 (2); O Błogořłáwiony káždy ten/ ktoremu grzech Pan Bog odpuřzcza ná káždy dzień/ Szcřęřliwy táki cřłowiek bywa/ co mu Pan Bog grzechow ięgo iuż nie pocřyta *ArtKanc* L9v (2); *BielRozm* 20 (2); *GórnRozm* B3v (8); *PapřUp* A3; *ActReg* 11 (3); *GostGosp* 4 (9); *GostGospSieb* +4; *GórnTroas* 5 (4); *OrzJan* 37 (2); *RybGęśli* B (4); *WujNT Rom* 4/17 (2); *SiebRozmyřl* L; *GrabPospř* N4v; *PowodPr* 80; *SkarKaz* 84b (3); *CiekPotr* 33 (4); *CzahTr* [D]v (3); *PaxLiz* B2v; *KlonFlis* C2v (5); Nie tobie ten řliř řłuřý bráćie co go nořiřz: A nie řłuřznie iáłmuřny ná to piřmo prořiřz. *KlonWor* 54 (5); *PudłDydo* B (3).

~ Zdanie wzglęдне w antepozycji (4): czo ich widzyřz tę řzefcz Kazę im na palaczu za řtoł [...] řiefcz *RejJóz* Ov; Ale tu coś ią widzyał tá piekielna rotá/ Táć go práwie przywiořłá do tego kłopotá. *RejWiz* 86 (2); Więc téř bywa/ iř która gładkořć w kim miřuie/ Skoro ią czas ođęymie/ áli wnet żáłuię. Albo co go z bogáćtwá pocřłá miłowác/ Skoro wiořki potráci/ nu řye tu řáłowác. *PudłFr* 76. ~

β. W połączeniu z „*kto*” (1) : która ta Helfbieta dała tę parę wołów: jako Maczyełze Swey na ymyę Katarzynę Kto yą ma darzyć ZapKościer 1583/36.

γ. W połączeniu z „*że*” (1) : Iedno my ydzie otego Zes go załtał tak biednego. *RejKup* h2.

f. W zdaniach typu „*nalazł, ujrzał, usłyszał itp. kogoś, (a) on...*” formy *N sg lub pl zaimka* zwykle w połączeniu ze spójnikiem „*a*” pełnią tę samą funkcję, co spójnik „*ano*” (246) : Ale gdy wżrziała kury/ Oni łobie drą kaptury: Potym iuż ćierpliwża była *BierEz* I; Potkali iego ługę on iedzye od dworá *RejWiz* 131v (4); KSiądz przybieżał do pániey/ oná mleko iádła *RejFig* Cc4v; OSieł gdy Bogá prosił/ o páná inłzego/ [...] Dał go Bog do Rymárzá/ wżrzał on gárbuie/ Oflá łkorę ná wywrot *RejZwierz* 121; *PaprPan* Z4v.

Połączenie: »a on« (238): *BierEz* K (3); *PatKaz II* 55v; *BielŻyw* 32 (4); *MiechGlab* 56; *RejPs* 56 (2); ktori zełnawa gdi ye nadyechał a ony łfy dzielyą kvpyą *LibLeg* 11/94v; *HistAl* I; *MurzHist* Kv (2); Błogołławieni łudzy oni/ ktore przyłzedwży pán/ náidzie a oni czuią *MurzNT Luc* 12/37 (14); *GroicPorz* kk3; *RejWiz* 126 (9); *Leop Ex* 2/5 (29); *UstPraw* E4; *RejFig* Bb7 (3); *RejZwierz* 23 (8); *BibRadz Gen* 6/12 (6); Przeto Alfyryani mowili pátrząc ná nię/ ktoby gárdził ludem Żydowłkim/ á oni máią tak piękne niewiałty? *BielKron* 113v; gdyż to iełt przeciw bogu/ blizniego łwego bić/ á on mi iáko żyw nic złego nie vczynił *BielKron* 201v (28); *KochSat* C; compertus in stupro. Záltańy/ poymány/ á on gwałt czini biały głowie. *Mącz* 279a (2); *RejAp* BB (6); czo powiedział że mu łie (á on od krolá bierze) łniło *GórńDworz* R4 (6); *HistRzym* 11v (3); iż łkoro obaczył ony dwa człowieki á oni idą zá nim/ á oni łie pytaią o nim/ wnet łie do nich obroćć raczył *RejPos* 275 (32); *RejPosWiecz*³ [97]; *BiałKat* 308v (2); Kto czytał łprawę oney łwiętey pániey Zuzánny/ gdy ią dwa łtarcy nalalłży w ogrodzie á oná łie kąpie chcieli mieć po łwey woli. *RejZwierz* 126 (24); *KochMon* 19 (3); *BudBib* 2.Reg 4/5 (3); *HistHel* B2; *Strum* I; *PaprPan* Y2v (2); Zbieżeli się w tem czáśie domownicy y łásiedzi włzytcy/ oględowáli onego ránnego/ á on iuż leżąc kona. *ModrzBaz* 31 (3); vyrżał łmoká wielkiego/ á on go pozrzeć chce: y zawołał: Rátuyćie rátuyćie/ owo mię łmok pochłanąc chce. *SkarŻyw* 252 (21); *WerGość* 219 (3); *KochPieś* 10; *ArtKanc* N17v; Tráfiło mi łię nie dawno żem poścignął Podłtárośćiego á on z woźnem y Szłáchtą iedzie ná rumátią *GórńRozm* G2v; *KochProp* 8; *OrzJan* 24; Y vyrzeli Eliałzá z Moyzełzem: á oni rozmawiałi z Iełufem. *WujNT Mar* 9/4 (4); *SkarKaz* 158b.

g. W bezspójnikowym związku współrzędnym zdań różne formy zaimka „*on*” występujące na początku zdania drugiego mogą być interpretowane jako użyte w funkcji zaimka względnego (10) : Potym zá rychło dziw łie łtał/ Iemu łie káždy dziwował *BierEz* E3v; W ćięłzki gniew v mnie wpádniecie: Y zádam wam nędze dofyć/ Iey nie będziećie moc zność. *BierEz* F; Maturatiua małc/ Pod nią łie zbiera włzelka ropa/ y przepułzcza łie. *FalZioł* V 97v (2); Potym idąc przez on łás widzieli iedno drzewo bárzo wyłokie/ na nim łiedział ptak wielki [et sedebat super eam avis magna] *HistAl* L2v; *LubPs* S6v; Y potrefi pod gorą gaiek Kálztánowy/ Z niego bieży potoczek iáko Kryłtáłowý. *RejWiz* 142v; iużełmy teras wiele łtron ziełdzili łzukáiąc mężá łwięte⁸⁰ imieniem Grzegorzá/ iegobyłmy rádži mieli Papieżem wyzwołić á niemożem iego náleść. *HistRzym* 38; Syn tento iełtci káždy [!] krzełćijanin/ ie⁸⁰ [iegoż *HistRzym* 1543/123] bárzo miłue iáko długo przebywa w czyłtości żywotá *HistRzym* 113; Ktoż nam ten kámięń odłóży? pod nim leży Syn Boży *ArtKanc* F15.

3. W funkcji epiforycznej: ten, który będzie potem nazwany lub bliżej określony (326) : to mi zgadnięcie/ Gdy ie ciągną ná zabićie. Czemu owcá idąc milczy/ A wieprz zaśie śilno kwiczy? *BierEz* C3v; Ci ktorzy ich namniey máią/ Swoie cnoty obmawiáią *BierEz* M2; *BierRozm* 24; *LibLeg* 7/36; *RejKup* t2v (4); Ale kyedy fye ich wyele mądrych y vczonych ná yedną rzecz/ álbo ná yeden wykład zgodzi *KromRozm II* q2; *GroicPorz* hh2; Wieręby gi wyfypał by miał trzos do niebá. *RejWiz* 69; to zá zdrowie twego/ Ktoby mu go nie życzył páná łáfkáwego. *RejWiz* 73 (4); I posłałem przed wámi Sierffenie/ y wyrzuciłem ie z miefc ich/ dwa króle Amoreyfkie *Leop Ios* 24/12; Bowiem ci trzey półpołu/ iedno práwá [!] máią/ Ze nalepfze kiedy ie naczęfciey bijáią. Orzech Włofki a Ofieł/ y trzecia niewiáftá *RejFig* Cc7; Zá tákich ludzi były/ látá złote ony/ Ale dziś z nim przez nogę/ by y brát rodzony. *RejZwierz* 83v; *BibRadz* Gen 14/8 (2); Dwa fie ich náyduie Michealfzow Prorokow *BielKron* 92v; żałował fie ná Luteryány/ iż ludzi przywodzą ku błędu/ ták iż niewiedzieć kto fnich gorzey wiarę trzyma/ iefli Turek czyli Lutrowie. *BielKron* 218 (5); Urit videndo foemina, Páli gdy bywa na nią patrzáno/ niewiáftá. *Mącz* 494b; *OrzQuin* P3; ábyś nie w przymufzeniu/ ále w fkromności/ á będąc im przykładem/ páł owieczki Páná fwoiego. *RejPos* 346 (2); *RejZwierz* 10; *BielSpr* 23 (2); *CzechRozm* 230v; *ModrzBaz* 59 (3); *SkarŻyw* 136; trudną pracą/ y węzłowátłzą nád on Gordyfskiego wozá od Alexandra rościęty (gdy go niepodobna rzecz była rozwiązać) węzeł *StryjKron* 86 (3); wiele zmyśláli: zwłáfczá w tey mierze/ około tych/ iáko ie zowá/ náświętlżych tátuśiow. *CzechEp* 423; *NiemObr* 54; Gdy fie mu przyuczymy/ dobre fukno Polfkie *BielSjem* 20; *KochSob* 61; *WujNT Act* 13/48; *SarnStat* 247; *KmitaSpit* C3; *SkarKazSej* 692b; że wftykie ile ich ná świećie/ nie tylko wyzwolone ábo fzkolne/ ále też ręczne náuki y rzemieřlá vmiał *KlonFlis* A2; A ieflić w nich nie przykro możefz przypiąć krezy *ZbylPrzyg* B2.

a. W funkcji odpowiednika zdania względnego (zaimek „on” w antepozycji) (277) :

Połączenia: »on (...) co« (82): *OpecŻyw* 50v; Item vyelye ich iefth. [...] Czo fłamy nyekradną alye słodzyeye przechowawayv *MetrKor* 40/821; *BielŻyw* 52; Liecz ich mało czo fą żywi Wydę by niebyły krziwi. *RejKup* b5 (2); *GliczKsiąż* F5v; *LubPs* E4; *GroicPorz* c4 (2); Było ich tám pełen ftoł co fie też ciągnęli *RejWiz* 40v (8); *Leop Luc* 7/49; *BibRadz 2.Esdr* 6/18 (3); dał wywołać iáwnym dekretem Luterá/ ále ich mało było co ná ten dekret przyzwáláli *BielKron* 197v (11); *SarnUzn* B; *SienLek* 122 (2); *RejAp* 50v; *GórnDworz* R6v (2); *RejPos* 206 (4); *KuczbKat* 329; Fortuná prętko rádá fie odmieni/ Vřzyłz go w fzarzy czo chodził w zieleni. *RejZwierz* 229v (7); *BielSpr* 51v; *WujJud* 57v; *BudBib I* 8d marg (3); *BudNT Mar* 5/14; *CzechRozm* 26v; *PaprPan* Q4v; *ModrzBaz* 75 (6); *KochPs* 78; *SkarŻyw* 80 (4); *MWilkHist* F; *StryjKron* 26; *CzechEp* 76; IVż mi go niechwal/ co to przy bięsiedzie Z zwycięłtwy ná plác/ y z walkámi iedzie. Tákiego wolę/ co záspiéwác może *KochFr* 24; *ReszPrz* 23; *GórnTroas* 71; *LatHar* 105 (2); *JanNKar* A4; *SarnStat* *5v (2); *CiekPotr* 50; *PudłDydo* B.

»on ... czyj« (1): oni przyidą czyiá Sol iefł *BielKron* 450.

»on (...) kto« (10): Szkodá mu być ná fwiecie/ kto nie ma baczenia *BielKom* B2v; zmiłuię fie nád kim chcę/ a będę nań łáfkaw kto mi fie podoba. *BielKron* 35; kazał też nam wziąć fmycz chártow dla półczzwánia/ áleřmy fie s tego wymowili: dla tego/ iż vnich to iefł rzecz fkáráda y zá nieczyřłtego gi máią/ kto fie Płá dotknie *BielKron* 435; *RejPos* 53v (2); Bo tho fłára przypowieść/ Satis petit qui bene feruit, to iefł. Máło mu trzebá prořić ktho pilnie fłuży *RejZwierz* 25v; A gdzież iefł táki?

Błogofławiony vbogi w duchu/ Vkáżyž mi go ktoby to dobrowolnie vczynił? *RejZwierc* 190; *SarnStat* 514 (2); I mowi/ Włpomagaycie ná nowy dom Boży: Pan Bog mu to zápláci kto w miefzek co włoży. *KlonWor* 48.

»on (...) ktory« (184): Viele ielt tych co fromu niemáią. (–) Viele ich zludźmi mieffkáią/ ktorzy fie pľom prizirownáią. *March*¹ A4; *BierEz* Lv; *OpecŻyw* 37v; *BielŻyw* 58 (2); Bo the nadzyeye mamy yľz yako czy wľzyľczy łtalolczy fwey tako ony łľmyalolczy, ktorzy sye od koľczyola odrywayu zaplathe przyľtoynv rychľo weľmv *LibLeg* 8/133v; *WróbŻoľt* 4/6; *RejPs* 100 (2); *SekľKat* R3v; *RejKup* d3; *KromRozm I* A2 (2); Zwązióná droga którą do żywota prowadzi a maľoich ielt którzy ią náiduią *MurzNT* 29v (2); *KromRozm II* a3v (2); *KromRozm III* C8 (2); Bo uchowaj Boże na nas przygody jakiej niedobrej jakobych go ja mogľ za brata mieć, ktory mogąc nie tylko mię sam nie ratuje, ale i drugie przy sobie zabawi, aby mię iny nie ratował? *Diar* 77 (2); *GliczKsiąż* B8v; *LubPs* dd5v (3); *GroicPorz* ii3v (2); *KrowObr* 55v (4); *RejWiz* 76v; *Leop* *B4v (3); *BibRadz* *3v (7); Vpádek ludzki nápráwi/ Bo fie zá wľzytki záľtáwi. Święty to čás przydzye ná nie/ Ktore ná ľwiecie záľtánie. *BielKron* 132v (7); *KwiatKsiąż* A4v (7); Quo ore redibo ad eam quam contempserim, Iáko mam śmieć ku niey yść ktorąm zgárdziľ. *Mącz* 270c (2); *OrzQuin* C2; *SarnUzn* F4; *RejAp* 116v (2); *GórńDworz* Cc8 (3); *HistRzym* 50v (2); ábyś fie nie baľ nic tych wilkow ktorzy tylko ciáľo tve zdrápác mogą/ ále ábyś fie iego więcey baľ/ ktory zdrápawľzy ciáľo/ może poľľác ná zátrácenie duľżę twoię. *RejPos* 123 (10); *RejPosWiecz*² 94; *BiaľKat* 93v (2); *KuczbKat* 170 (5); *RejZwierc* 258v (3); *WujJud* 3v (7); *WujJudConf* 240; *RejPosRozpr* b3 (2); *RejPosWstaw* [41²] (4); *BudBib* 2.*Mach* 12/22; wiem teľz/ że ich siľá byľo/ y ielt/ ktorzy to w nim gániam/ y gánili *BiaľKaz* K2 (3); *BudNT przedm* a5 (2); *CzechRozm* 36v (5); *ModrzBaz* 1 (29); *KochOdpr* B2; *Oczko* [40]v; *SkarŻyw* 29 (9); *CzechEp* 10 (6); *NiemObr* 132 (2); *KochWz* 142; Byś roľtárgnáľ niebo, tego ľą żádali/ A tu się k nim ľpuściľ, ktorzy w cię duľáli *ArtKanc* A15 (4); *PaprUp* E4v; *Phil* O (2); *GrabowSet* E3; *KochFragJan* 3; Biedá im/ ktorzy fie drogą Kaimową vdáli *WujNT Iudae* 11 (5); *SkarKaz* 7b; *VotSzl* A2; *CzahTr* H3; *GosľCast* 32 (3).

4. W funkcji zaimka nieokreślonego: ktoś, coś; homo *Mącz*, Cn; aliquis *Mącz* (782) : Rozdárli przeciľwko mnie páľľczeki ľwoie iáko ľwi gľodni/ gdy fie pilnie náľádzą áby go wľápiwľľy poźárli. *RejPs* 31v; I tam nato cy ľprawieny I naten rzad wyľtawieny Iż ye rozwiąza na Zemi Iuż fie wnich nie od mięni *RejKup* z5; *RejWiz* 162v; *OrzRozm* I4 (2); Przeto iáko ia znam/ iż lepiej wżywác z weľelim prace ľwey przez wľzytek čás żywotá ľwoiego zá czáľu ktory mu Bog daľ/ bo to ielt iego čásć. *BielKron* 80v; nie máľz tak czárta gľupiego/ co by fie kápice baľ/ áby go y śnią niewziął. *BielKron* 217v (4); Sed pater vult ut ad eum vel ipsum venias, Ociec chce ábyś ku niemu/ to yeľt ku komu ynlzewu [!] á nie ku oycu przilzedľ. *Mącz* 428a (2); *RejZwierc* 114v; co mu bogini forthuná ná gľowie nápiľze przy porodzeniu/ te⁸⁰ fie żaden nie vchroni. *BielSpr* 51; Ták iáko ondzie grzeľżyľ y ľáľkę BOżą tráciľ/ gdy nie biľ tám/ gdzie mu bić kazano *CzechRozm* 239; Gdy pocźciwie wychowáľ iego naprzod z mľodu/ Tákowy przed drugimi wygrawa zawodu. *PaprPan* P4v; Begirig fein zu hertľchen. Chce mu się pánowác. Et, Stoi o kroleľstwo. Induci cupiditate regni. *Calag* 64b; *PudľFr* 13; *SarnStat* 1288.

W przeciwstawieniach: »on ... ten (4), ow (2)« (6): iż yeľli ci dobrze rozumyeyą á wykľádáyą/ tedy oni bľádzą: á yeľli oni dobrze/ tedy ci źle. *KromRozm II* q3v; *Leop Is* 49/12; Huic licet impune facere huic illi non item. Temu fie to może przepiec/ ále yemu by káská. *Mącz* 332a; Uter alteri dixerit

nescio, Nie wiem który któremu powiedział yeśli ten yemu álbo ow temu. *Mqcz* 509d; Neuter utri invidet, Niezayzrzy yeden drugiemu/ áni ten temu áni ów yemu. *Mqcz* 509d.

Frazy: »skąd ją poczniesz (a. poczniemy, a. chcemy począć)« (2): Owa lkąd ią poczniemy nie po lzwu lę porze *RejWiz* 12v (2); *BielSat* Ev.

»gdzie ją tknie« (1): Wlżákże iednák/ obaczy to kázdy iż gdzie ią iedno tknie/ wśzędzie będzie w brew fundámentowi X.K. *CzechEp* 236.

»wie go (a. ją) diabeł« (2): *GórnDworz* P7; A wie go diabeł/ komuby lę piérwéy bronić *KochAp* 13.

a. W połączeniu z przysłówkami liczebnymi, liczebnikami i rzeczownikowymi nazwami ilości zaimek reprezentuje ogólnie przedmiot liczony (zebrano tu tylko te przykłady, w których zaimek nie ma funkcji anaforycznej) (696) : *BierEz* 14; *OpecŻyw* 50v (2); *TarDuch* D7 (2); *FalZioł* V 73v; *BielŻyw* 10 (3); *MiechGlab* 87; *WróbŻołt* O6v (2); *MetrKor* 61/224; *RejPs* 58 (4); *RejRozpr* E4v; *RejJóz* Dv (3); *RejRozm* 401; *RejKup* c2 (7); *HistAl* C8v (5); *KromRozm I* 12 (3); *MurzHist* A2 (11); *MurzNT* 29v marg (24); *KromRozm II* b (2); *KromRozm III* A5 (4); *Diar* 19; *DiarDop* 113; *GliczKsiqż* B6 (3); *LubPs* B3v (10); GDy ich wiele zá iednego ręczą łpolną ręką/ á iednego z nich pozową/ thedy pozwány muśi wśzytek dług plácić. *GroicPorz* r4 (6); *KrowObr* 12v (12); *RejWiz* A7v (20); Mnodzy lą łtworzeni/ ále máło ich będzie zbáwionych. *Leop* 4.Esdr 8/3; Człowiek niekthory łpráwił wieczerczą wielką/ y wezwał ich wiele. *Leop Luc* 14/16 (23); *RejFig* Cc6; *RejZwierz* 66 (2); *BibRadz Num* 33/54 (33); Vłtáwił teź áby káplán nie miał młzey/ gdzyeby ich przy namniey trzech nie było łłucháiąc. *BielKron* 150; ktorychełmy lę łtrzegli ieść dla niepokoynego żywotá/ bo ich wiele od nich łtékáło miedzy námi/ áż ieden vmárł. *BielKron* 451v (56); *KwiatKsiqż* Iv; Paucae quae circum illam essent, Máło ych zołtáło przy niey. *Mqcz* 54e; Unus ex multis, Ieden z wielu ich. *Mqcz* 236b; Vincita amicitia inter aliquos, Spoyone vgruntowáne prziyazni miedzi kilkiem ich. *Mqcz* [497]a (40); *Prot* B4v; *SarnUzn* E4v (4); *SienLek* 37v (2); *LeovPrzep* F3v; *RejAp* BB6 (7); *GórnDworz* M2v (2); *GrzepGeom* B2; *HistRzym* 6v (6); *RejPos* 9v (35); *RejPosWiecz*² 92 (3); *BiałKat* 113v (3); *GrzegŚm* A2v (3); *KuczbKat* 50 (4); Kogo lę ich wiele boi/ muśi lę theź on wielu bać/ bo iuż teź wśzyłcy nań czyháią. *RejZwierc* 145 (15); *BielSpr* 64v; *WujJud* 61 (4); *WujJudConf* 228 (2); *RejPosRozpr* b3 (5); *RejPosWstaw* [41²]v (4); Ku ktorym lę wiele ich z ludu zebráło/ á zwálzczá wśzyłcy przestępcy zakonu *BudBib* 1.Mach 1/55 (8); *HistHel* B4; *MycPrz* I C; *WierKróc* A3v (4); *BiałKaz* F4; *BudNT Act* 19/32; *CzechRozm* A6v (19); *PaprpPan* A4 (5); gdy ieden ábo kilka ich názybt bogáćieią/ á wiele ich vbożeie. *ModrzBaz* 34 (39); *SkarJedn* 23 (2); *KochOdpr* C2v; *Oczko* 23 (2); Mocny Boże/ iákóž ich wielé powłtáło/ iákóž łye ich przeciw mnie śilá zebráło *KochPs* 5 (3); *SkarŻyw* A4v (40); *MWilcHist* F; *StryjKron* 175 (3); *CzechEp* 16 (25); wiele ich miedzy onymi Oyey/ nie łzczyrze/ ále k woli Konłtántynufowi Cefárzowi [...] przyzwolić muśieli. *NiemObr* 127 (7); *KochBr* 151; *ReszHoz* 138; *WerGość* 205; *WisznTr* 33 (3); *BielSjem* 25; *PudłFr* 75; Pánłtwá świeckie opulzczáli/ wiele ich w vbołtwie trwáli *ArtKanc* O15 (6); bo do łądu gdy ieden ábo dwa z ruśnicáim prziydą/ łátwie im ruśnice Stárołtá bierze/ ále kiedy ich łześćdzieśiát ábo łto prziydzie zá kim z ruśnicámi trudno tám od tych ruśnice odbieráć *GórnRozm* 12v (3); Abowiém przeciw mocy potrzena iełt śilá/ A śilá co innégo/ ieno gdzie ich śilá? *KochProp* 15; Złé gdzie ich wiele rzádzi: ieden Król niechay będzie. *KochWr* 37 (2); *PaprpUp* B2v (2); *ActReg* 28 (4); Pauci – Máło ich niektorzi. *Calep* 763b; *Phil* H (7); *GórnTroas* 66; *GrabowSet* Y; *KochFrag*

42; *OrzJan* 23 (3); *LatHar* 192 (5); POnieważ wiele ich o to fię kuśiło/ żeby porządną ípifáli hiřtórią o tych íprawách *WujNT Luc* 1/1; Pánie/ íłyřzałem od wiela *ich* o tym męžu/ iáko wiele złęgo czynił *WujNT Act* 9/13 (64); *JanNKar* Bv (3); Ieřli ich wiele/ to ieřt dwa ábo trzý/ ábo cztárzey/ o Mężobóyřtwo będą obwinieni *SarnStat* 603 (8); *SiebRozmyřl* [M]v; *GrabPospR* M2; RZadko tám bywa gdzie ich wiele rządzí, Porządek, zgodá, y częřto fię błádzi. *KlonKr* A4; *PowodPr* 62; *SkarKaz* 157a (4); *VotSzl* B4 (3); *CiekPotr* 44 (2); *CzahTr* I4v; *GosřCast* 6 (4); *SkarKazSej* 669b; *KlonFlis* C2v (3); *PudřDydo* A3.

b. W przykładach słownikowych jako odpowiednik łac. „homo” (35), „aliquis” (11) albo w funkcji dopełnienia wymaganego przez czasownik polski lub w funkcji ogólnego wykładnika składni rzędu (56) : Undequaque percunctabar de homine, Wřzędziem fię o nim pytał *Mącz* 72b; Faveo [...] Życzę/ Yeřtem mu dobrze. *Mącz* 120a; Alii facem tradere, Proverbium, Ynřzemu rzecz álbo wrząd ípuřćić křórego ón yuř řit yeřt. *Mącz* 120b; Congredere actutum cum homine, Ysc co náprędzey do niego. *Mącz* 147d; Aliquem suspendere et animum alicuius suspendere, Zořtáwić go w niepewney rzeczy. *Mącz* 289c; Eripuit hominem ex magno periculo, Z wielkiey go niebeřpiecznořći wyrwał. *Mącz* 346c; Ego bene scio sententiam hominis, Wiem dobrze yáko ón o tym trzyma. *Mącz* 383a; Deserere in malis, W nędzy go opuřćić. *Mącz* 387d; Summę in aliquem officiosus. Barzo mu fię rad záchowawa. *Mącz* 432a; Dare viam alicui per fundum suum. Dopuřćić mu ciągnąć przez swą máyetnořć. *Mącz* 492a (56).

5. W funkcji emfaticznej (11) : y toby mogřo być bych miał pewne pořtánowanie domá rycerřtwá/ kthorzy oni niezwykli być ípokoiem/ áni chcá iáko báby proznować *BielKron* 253; A choć by teř řnadz řaden inřzy z ćwiczenia w piřmie pożytek nie był/ kthorych zaiřte wiele ich ieřt/ y wielkich *KwiatKsiąř* G3v; Ieřlibym fię ia chłubił iáką chwałą/ tedyby ni zacř byłá tá chwałą moiá. Ale ieřt Ocyec moy kthory on mnie vwielbi *RejPos* 84; A iuř beřpiecznie prořcie/ nie iáko Bogá řrogiego/ nie iáko bogá pogáńřkiego/ ále iáko BOgá á Oycá řwego miłóřćiwego/ kthory on lepiey wie co wam dáć ma ku pocieřze wářzey *RejPos* 133.

Pořczenie: »on sam« (7): Cžęgo áni řadny řwięty/ áni Anioř/ áni řtworzenie Bože niemože vtzynić/ okrom řámęgo Páná Iezu Kryřtá Syná Božęgo/ kthory on řam tylko ieřt/ řywoth *KrowObr* 214v (4); *RejPos* 334 (2); KROłowi nád wřzemi krolmi, á Pánu nád pány/ kthoryř on řam nieřmiertelnořć ma *ArtKanc* V13.

6. W funkcji zwrotnej (4) : *RejPs* 203v; A páni/ to ieřt duřzá/ rozniemaga fię gdyř weyřrzy ná tabliczki piřáne/ tho ieřth gdy wřpomni ná przeřtěpy včzynione przez nię. *HistRzym* 40v; *BudBib Sap* 13/18; Pořtánowił bijác fię w pierři á z niego złořći wyganiáiąc/ y w nie dobrą wołą ná řywot wieczny řzczępiác: áby iuř ináčzey řył. *SkarKaz* 349b.

7. W funkcji zaimka „ty” jako wyraz szczególnego szacunku (20) : Przeto ieřli fię podoba Máieřtatowi wářzemu daycie mi dzieřćić tiřác młodzieńcow zbroinych/ obiecuięc záprawdę Dáriuřa y wielką wielkořć rycerřtwá ięgo im wydác *HistAl* E5v; Zle być tobye Adámie řamemu/ Muřim řtworzyć towarřyřzá iemu *BielKom* G4; Odpowiedział Areuná Dawidowi: Pan moy Krol niech gi weřmie/ y ofiáruie iáko fię iemu podoba: mařz y woły ná offiáry zupęłne/ y woz/ y iármá ná woły/ ku potrzebie drew. *Leop* 2.Reg 24/22; Cęřarz im [Ksiąřętom luterskim] ná ty ářtykuły powiedział/ niemáią nic

przecżby byli nieprześpieczni/ dofyć im powiedziano/ pokoy od nas w tákich rozmowách dawnymi dekrety [...] Książęciu Brunzwickiemu iefli niewroćicie máiętności iego/ naydzie ten obyczay/ iáko wroćić muścić. *BielKron* 221v; Theraz iuż czas Cefarzu y wśzytcy pánowie przy nim będący/ ábyście fwemu wrzędowi dofyć czynili *BielKron* 223v (11); Plurima salute Parmenonem summum suum impartit Gnato, Wielmi mu czołem biyę yákośzto wiernemu/ towarzyszowi/ wielmi cie pozdrawiam yáko naywierneyźzego fwego towarzysza. *Mącz* 281d; Czemu fie przypátruiąc y ia sługá W.K.M. á rozumiejąc/ że tho wśzytko więdze iest W.K.M. miło/ czo kto dla narodu Polkiego dobrym vmyśłem czyni/ podiałem nieco pracy/ ábych mu fie też czymkolwiek popiśał. *GórnDworz* A2v (2); A znáć záprawdě/ iż P.Bog wedle obietnice fwey/ ferce W.K.M. w miłościwey ręce swoiey trzymáć raczy: ponieważ [...] ci nowey Wiáry budownicy/ dziwnych fortelow pod nim vzywáiąc/ pożycz go z láłki Bożey nie mogą. *WujJud* A8v (2); *WujNT Act* 26/26.

8. W dosłownym tłumaczeniu z hebrajskiego (2) : Słuchay mię Iákobie y wezwany moy Izráelu: ia iestem on/ ia pierwszy/ iam też ośtáteczny [*Is* 48/12] *CzechEp* 272 (2).

**** Bez wystarczającego kontekstu (27) :** A także niedobrze piśzą ktorzy piśzą gi miaśto j/ gdy mówią/ poiął gi s łobą/ miaśto póiął j *MurzOrt* Bv (6); *BielKron* 2 marg; *Mącz* 174b; gdzie fie Ekeinos on/ miaśto Hutos ten kładzie. *CzechRozm* 63; z tych dwu słówek Ten á On zmyflonych *CzechRozm* 63v; bo w greckim auton/ ipśum/ to iest iego łtoi/ á nie theon/ Deum/ Bogá *CzechRozm* 201v (11); *ZapMaz II G* 78/380v (2); iáko w tym słowie, wziął ji/ miaśto wziął go: álbo fkaśał ji/ miaśto, fkaśał go. *JanNKar* E4v (4); *SarnStat* 628.

II. Formy „jego”, „jej”, „ich” w funkcji zaimków dzierżawczych 3 osoby; eius Murm, HistAl Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; ipsius HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, JanStat; illius HistAl, Vulg, PolAnt; huius Vulg, Mącz; suus PolAnt, JanStat (50103) :

1. W funkcji wskazującej [w tym: w funkcji orzecznika 1 r.] (444) : Izem ya nyevylovyl rib pospolythych yego tho yesth szcvk karpy gy gynych wgego sadzawcze *ZapWar* 1516 nr 2195; yakom ya nyenaszla do domv (yego) {slachethnego roslana thamj ze Sgolasszewo} ynye zabrala rzeczy wdomv (yego) *ZapWar* 1529 nr 2357 (120); *BierEz* A3v (3); *OpecŻyw* 44v (9); *HistJóz* A2 (2); *TarDuch* D7 (2); Też gdy vzrzał iednego młodziencza na twarzy śzkaradego, ale obyczaiow dobrych y rzekł, dobrota duźe iego wiele krafi, iego twarzy przydawa. *BielŻyw* 74 (7); Nieprzjaciele moi zle mówili naprzeciwo mnie rzekąc/ y kiedyż vmrze y kiedyż zaginie imię iego. *WróbŻołt* 40/6 (3); *RejPs* 119; *ZapMaz V S* 2/332; *RejJóz* A8 (4); *RejKup* k8v (13); *HistAl* C8v; *MurzNT Matth* 26/13 (6); *LubPs* Q (10); *KrowObr* 76v; Y rzekł Dawid. Poprawdzie dármom przyśtrzeżał tego wśłytkiego co iego było ná puśćzey/ táko że nic niezginęło z thych rzeczy ktore kniemu náležály *Leop* 1.Reg 25/21 (20); Páni z muru vźrzawśzy páná foremneho/ Dam miaśto rzekłá/ iefli będę żoną iego. *RejZwierz* 24v (3); Abowiem oni wśzyfcy ftráľzyli nas mowiąc/ Niechać vśtáną ręce ich od roboty áby nie była dokończona *BibRadz* 2.Esdr 6/9 (42); mąż ieden przywiódł do mnie więźniá rzekąc/ ftrześ mi go/ ále iefliby mi go wypuścił/ twoiá duźá zá iego będzie *BielKron* 85v; A gdy mu powiedziano iż fie nań groźi brát Domicyanus o pánśtwo/ powiedział głósem: wśzytko to nic/ iuż Bog przeźrał śmierć moię y iego żywot *BielKron* 148 (23); *GórnDworz* O4; rofkazał fwemu włódarzowi áby vczyńił czeládzi wefołe godowanie/ á dał káždemu ktoż cze^{go} żáda/ y rzekł: Acż ia ich pan iestem fmutny/

ále wždy czeladź niebądź fmutna te^{go} dnia *HistRzym* 22 (7); *RejPos* 65v (10); *GrzegŚm* 27; *HistLan* Dv (3); *RejZwierc* 197v; *BielSpr* 46; *BudBib Gen* 32/20 (24); *BudNT przedm* a5 (5); *SkarJedn* 320 (2); áby miał fłyfzány Ten głos być miedzy pogány/ Gdzie teraz ich on bóg fławny/ Ich obróńcá/ y ftróż dawny? *KochPs* 120 (20); A do corki fię obrociwłzy rzecz: Boże któryś gory niewzrulfone vmocnił: rácz telz ferce iey w boiazni twej pośilić. *SkarŻyw* 224 (14); *MWilkHist* D2v (3); *StryjKron* 477; *BielSjem* 10; *KochPieś* 26; *ArtKanc* A5v; A mnie Czárt (práwi) po iego dułzy? Wolałbym te pieniądze co ze mnie złupił. *GórnRozm* G3; *GrabowSet* B3 (3); *LatHar* 359 (10); *WujNT Matth* 9/21 (19); *SkarKaz*)(3v (6); *CzahTr* Kv; *SkarKazSej* 673b; Kiedy przedawcá chytry/ á kupiec przygłupi. Więc mówią/ Miał dzień biały/ czemu nie oglądał? Tom zá iego pieniądze sprzedał/ czego żądał. *KlonWor* 66.

Wyrażenie: »jego własny« (1): Hoyda hoyda í nim polkokiem Za iego włafnim wiropkiem. *RejKup* h3.

a. Wskazuje na osobę lub rzecz wcześniej wskazaną zaimkiem „ten” lub „2.on” (33) : Iakom ya oney nyeubil wdomu v oicza yei *ZapWar* 1550 nr 2673 (4); *RejKup* bb3 (2); *HistAl* D8v; IDąc potym Iezus mimo/ vyżrzał człowieká flepego od národzenia/ y pytáli go zwolennicy iego: Miftrzu/ kto zgrzelzył/ ten/ czyli rodzicy iego/ áby fie flepym národził? *Leop Ioann* 9/2 (4); *RejZwierc* 30v; Ná ofthátek połłał do nich fyná fwego/ mówiąc/ Będą fię wftydác fyná mego Ale robotnicy vyzrawfzy fyná/ rzekli fami w łobie/ Tenći ieft dziedzic/ podźcie/ zábiymy go/ y podądzmy dziedzictwo iego. *BibRadz Matth* 21/38; nawyśzłfy Burgrábiá zopythał wftytkich okolicznie fthoiących/ po Czełku mówiąc: Chcećiefz wy fie themu iáko krolowi poddác/ á iego mu krolefthwá pomoc mocnić *BielKron* 329v (2); *GórnDworz* Dd3; *HistRzym* 4 (2); *BialKat* 184v; *RejZwierc* 174; *BudNT Ioann* 9/21; *KochOdpr* B4; *KochPs* 48; *ActReg* 139; *WujNT Matth* 13/56 (7); Otóż iuż puść owého/ á vkrzyżuy tego/ Vkrzyżuy/ vkrzyżuy: Nic to/ chociaż krew iego Będzie ná nas *SiebRozmyśl* H3; *ZbylPrzyg* A2.

2. W funkcji anaforycznej (49545) :

A. Nawiązuje do rzeczownika (przymiotnika lub zaimka w funkcji rzeczownika) (41065) :

a. W zdaniu pojedynczym [w tym w orzeczniku 2 r.] (7798) : *LibLeg* 3/33v (85); *ZapWar* 1507 nr 1900 (235); *MetrKor* 26/62v (24); *ListRzeż* w. 34; *BierRaj* 17v; *PowUrb* +3; Odpowieday głupiemu podług iego głupolći *March*¹ A4v; *BierEz kt* (3); *OpecŻyw* C2v (62); *OpecŻywSandR* 3v (3); *ForCnR kt* (5); *PatKaz I* 5 (3); *PatKaz II* 21 (33); *PatKaz III* 98v (19); *Murm* 130; *Mymer*¹ nlb 1 (7); *HistJóz* A2v (6); *KlerPow* 2 (2); *TarDuch* B5v (7); *FalZioł kt* (158); *BielŻyw* 75 (9); *GlabGad* B2v (15); *MiechGlab* *2v (19); *KłosAlg* F3v; *March*³ V5v; Też iako pan bog ieft miłofierny płacząc wfzelkiemu według wczynkow iego. *WróbŻołt* [T3] (36); *WróbŻołtGlab* A4; *RejŁas* w. 63; *RejPs* 22v (45); *ComCrac* 13 (11); *LibMal* 1543/67v (27); *RejRozpr* C3; *ConPiotr* 30v (2); *LudWieś* A2; *SeklWyzn ktv* (17); *RejJóz* A2v (5); *SeklKat* A3v (40); *RejKup* b2 (14); *RejKupSekl* a5 (6); *HistAl* A (18); *KromRozm I* A2 (26); *MurzHist* Bv (23); *MurzNT* A4 (30); *KromRozm II* a2 (26); *KromRozm III* A4v (55); *Diar* 43 (13); *DiarDop* 111 (3); *BielKom kt* (7); *GliczKsiąż* B3v (8); *LubPs* A2 (167); *GroicPorz* a (41); Tákże Lucyufá trzećiego/ Izali Rzymiánie dla iego złości nie wygnáli? *KrowObr* 39 (316); *RejWiz* A2 (36); A wczynił Bog bełtyie według ofob fwoich/ bydło y wfzelkye robáctwo ziemne w ofobách ich. *Leop Gen* 1/25 (367); *OrzList* e (6); *UstPraw* A4v (18); *LeszczRzecz* A6; *RejZwierc* 24v (15); *RejZwierc*

[Wirzb] A4v; WyprKr 3 (2); BibRadz *2 (376); OrzRozm C3v (22); Oto przyšedł Pan w mocy fwiętych iego/ ładzić wŷytki z niemilościowych vczyńkow ich. BielKron 3v (380); GrzegRóżn kt (54); KwiatKsiąż B4v (5); Fortunis omnibus aliquem evertere Wywnętrzić kogo z yego mayętności. Mącz 135a; Reddere alicui suum honorem, Przywrócić komu yego vrząd. Mącz 157c (41); OrzQuin B4 (46); Prot Bv (2); SarnUzn Cv (9); SienLek 1 (17); LeovPrzep av (2); RejAp AA7v (245); Górndworz F6v (17); HistRzym 3v (24); iż kęs chlebá podałz vbogiemu/ á z drugiegobyš rad wydárł y duŷę iego. RejPos 163; gdy Anyoł oycu tego to Ianá s. Zácháriałzowi opowiadał o poczęciu iego RejPos 320v (667); RejPosWiecz² 90v (22); RejPosWiecz³ 96 (6); BiałKat kt (43); BielSat B3 (2); KwiatOpis C4 (2); GrzegŚm A3 (10); HistLan B2v (4); KuczbKat 1 (29); nie wiedząc nic áni o Bogu/ áni o woley Bożey/ áni o zakonie iego RejZwierz A3; kto będąc miłofierdziem wzrůfzony/ vpádłemu/ vćińnionemu/ łtrapionemu/ z vpadku iego/ s krzywdy iego/ z vćińnienia iego pomoże/ á w tym go rátuie. RejZwierz 94 (177); BielSpr 28 (4); KochMon 29; WujJud B4 (65); WujJudConf 8 (29); RejPosRozpr b4 (3); RejPosWstaw 21v (18); A (ták) weyrzyž ná modlitwę słuęi twego y ná prošbę iego o Iehowo Boże moy BudBib 2.Par 6/19 (393); BudBibKaw A2 (2); HistHel [A2] (3); MycPrz I B2; BiałKaz A4v (10); BudNT przedm a5 (33); StryjWjaz B (2); CzechRozm A3 (231); PaprPan kt (19); KarnNap ktv (20); ModrzBaz 3v (70); ModrzBazBud π5 (5); SkarJedn A7v (81); KochOdpr D2; Oczko 2 (9); KochPs 10 (30); SkarŻyw A2v (297); mayá wŷytke pćzoly łzołtacz Criřtophowy dvrlyřzewy y łzyeny yego: y dzatkom ych ZapKościer 1583/37 (136); KochTr 11 (3); StryjKron A (61); Symbolum Athánázego nie iest iego. CzechEp 226 marg (173); CzechEpPORz *2 (3); KochJez A4v (2); ábych Papieźnikom ich niełtátek pokazał NiemObr 122 (62); KochEpit A3 (2); KochDz 105 (2); KochPhaen 5 (3); KochSz A4; KochMRot A2v (3); ReszPrz 6 (17); ReszHoz 114; ReszList 149 (6); WerGośc 219 (5); WerKaz 291 (3); BielSenJoach 1; KochTarn 73; PudłFr 33 (2); ArtKanc kt (56); BielRozm 11; przyiedzie wywołány do tešcia łwego w dom/ y corká iego/ á z żoná łwoiá Górnrzm I3 (17); KmitaPsal A5; KochWr 22 (3); PaprUp B3 (8); ZawJeft 10 (2); ActReg 3 (17); Calep 477b (2); GostGosp 24 (7); GostGospSieb +3; GrochKal 5 (4); Phil F2 (13); Zá tym łyn mátce/ á mátká łynowi/ Y łwóy/ y iego łłowy žal odnowi. GórnrTroas 68 (4); GrabowSet H (9); OrzJan 13 (11); WyprPl B4; LatHar +4 (178); KołakCath A4; KołakCathOkuń A2v; KołakSzczęł B2v (2); RybGęłi A4 (4); á tedy odda káždemu według vczyńkow iego. WujNT Matth 16/27 (375); WysKaz 2 (3); JanNKar A2v (6); SarnStat *8 (534); SiebRozmył [A2]v (14); GrabPospR K2 (3); KlonKr C2v (3); KmitaSpit A4v (3); PowodPr 4 (62); SkarKaz)(2 (144); VotSzl A2v (6); CiekPotr 1 (7); CzahTr A2v (5); GosłCast 12 (4); PaxLiz A4 (4); y krolá w połłách iego/ y P. Bogá w košciolách iego łżąc. SkarKazSej 681a (60); KlonFlis A3v; á nikomu Nie zayřrzy iego łzcześcia KlonWor 44 (6); ZbyłPrzyg A3v; SzarzRyt kt; SzarzRytJSzarz nlb 2.

Brak zgody gramatycznej (14): PatKaz II 81; WróbŻółt oo6v; áby rádžili o obronie przeciř Turkom y pomocnikom ie⁸⁰. BielKron 192v; potym przez kilká łet lat po Apořtolech łtał Košciół Powłřzechny w dołtátecznym porządku/ choćiaž ielczce tey Rzymłkiey głowy y przodkowánia iego nic łlychác nie było. WujJudConf 125v; A przedłię nigdy řadney ołoby ná zdrowiu ćiałá iego/ nie tylko nie zábijáiąc/ ále tež áni obrážíając CzechRozm 242; ábych ia tež (mowi P. Bog) oddał káždemu według

vczynkow iego/ y według owocow wymyŝłow ich *StryjKron* 6; *WujNT* 75 *marg*; *VStawiamy/ aby* żaden *Zyd* nie przysięgał ná *Rodał* ich/ iedno o wielkie íprawy *SarnStat* 255 (6); *PowodPr* 63.

Wyrażenia: »jego samego« [szyk 4:1] (5): *GliczKsiąż* Q2v; *Mącz* 432c; gdyż tego [pana] zdrowie zá cnotliwemi iego íprawami/ milŝze/ y droŝŝze záwdy v poddánych będzie/ niż włafne zdrowie ich lámych. *Górndworz* Gg7; *CzechEp* 118 *marg*; *SarnStat* 1204.

»jego własny« = *proprius Vulg*, *Modrz*; *suus JanStat* [szyk 50:24] (74): *LibMal* 1544/91 (3); *LibLeg* 11/171v; *MurzNT* 11; kthoryby teŝ *Prává Mieyŝkie* Polakom włafnym ich ięzykiem doŝtátecznie wydał *GroicPorz* A3v (2); *KrowObr* 19 (5); *RejWiz* 171; *Leop* 1.*Cor* 15/38; *RejZwierz* 46; *KwiatKsiąż* I3v; *Mącz* 375a; *SienLek* a4v; *Górndworz* Ee5v; *RejPos* 72v (10); *KuczbKat* 140; *RejZwierz* 10v; *RejPosRozpr* b4 (2); *BudBib* c *marg*, *CzechRozm* 124v (4); á poddánego żadnego rzeczy iego włafnych niebierze/ áni brać może. *ModrzBaz* 48 (2); *Oczko* [40]; *ZapKoŝcier* 1582/27v (3); ípokoyne wiary íwey y naboŝeńŝtwa pilnowáli/ y wŝywáli. A nikt nigdy gwałtem od iego włafney do ínfzey niewolon nie był *CzechEp* 13 (4); *ZawJeŝt* 11; *GostGosp* 2 (2); Inych tylko ich włafné dotknęły przygody/ Mnie wŝytkich: komu co źle/ móy to płác/ mé ízkody. *Górntroas* 69; *WujNT* 329 (2); dał mi teŝ *Orthogrąphią* *Polŝką* tegóŝ *Kochánowŝkiego*, ręką włafną iego piłaną. *JanNKar* D3v (2); *SarnStat* 27 (17); *GostCast* 71.

»właŝciwy jego« (1): iáko ku włafnému ciáu włafciwé iego członki przywróciłifmy. *SarnStat* 1027.

a. *Jako składnik zdania względnego nawiązuje do wprowadzającego to zdanie zaimka względnego* (14) : Taki był bogacz y takowych ieŝt doŝŝyc ktorych *Bog* ieŝt ich tłuŝty brzuch *SeklKat* R2v; Kto to íiedzi ná tym iálnym á wielkim máyeŝtacie/ niktci ínfzy iedno on o ktorym nam *Anyeli* powiedáli przy w niebo wŝtąpieniu iego *RejAp* 172; bo on godzien ieŝt odpufŝczenia/ komu nátychmiał vczynku iego žal. *ModrzBaz* 98v; *SkarŻyw* 250; *StryjKron* 532; *ActReg* 134 (2); kto będzie ná dáchu/ á naczynie iego w domu; niechayŝe nie íchodŝi brać ie *WujNT Luc* 17/31; A kogo z reieŝtru záwołaią do íprawy iego/ nie z żadnym tumultem do íprawy íwey przyŝtąpić y do gmáchu wchodŝić ma *SarnStat* 857 (3).

Wyrażenie: »jego własny« [szyk 2:1] (3): *RejPos* 200v; ŝe ci lácnó mogą być zwycięŝeni/ ktore iuŝ włafne ich bunty zwycięŝyły [!]. *ModrzBaz* 114; *ActReg* 134.

b. *W zdaniu złożonym [w tym: w orzeczniku 101 r.] (16667) : ZapWar 1502 nr 1906 (99); BierRaj* 19v (3); *PowUrb* +4 (2); Kiedy mocnieyŝŝy zwycięŝy mdleyŝŝego/ tedy bierze wŝŝyto ymienie iego. *March*¹ A4 (4); *MetrKor* 34/134v (19); Boć ten człowiek kędy poydzie/ O nas wŝędy mowić będzie: Y wwierzą iego mowie *BierEz* G4 (48); Inij robili/ a wyŝcie na ijch robotę weŝŝli. *OpecŻyw* 50v (247); *OpecŻywList* C (2); *OpecŻywPrzedm* C3v (6); *OpecŻywSandR* nlb 4v (2); *ForCnR* A2 (9); *PatKaz I* 1v (26); *PatKaz II* 20v (195); *PatKaz III* 87v (56); *HistJóz* A2 (24); *TarDuch* A4 (6); *FalZioł* +2 (216); *BielŻyw* nlb 6 (51); *BielŻywGlab* nlb 9 (3); *GlabGad* A5 (48); *March*² D3; *MiechGlab* 3 (20); *BierRozm* 6 (5); atak teras do przyaczielia v.k.m. do pana mego *Czeŝfarza Tvreczkiego*, przíŝŝedł y pokorę przędnym vdziałal pyotr woyewodą ktorą yego obacziwŝchi pan moy *Czeŝfarz Tvreczkii* a przyacziel v.K.m. wŝzitkie yego zle vczinky yemv odpvŝczył *LibLeg* 10/65v (151); *March*³ T7 (3); *WróbŻołt* B6v (37); *WróbŻołtGlab* A4; BY íe kto napilniey ítárał aby co narychley dom íwoy budował prozne to iego będzie ítáranie/ ieŝli komu bog tego niepomóŝe *RejPs* 194v (212); *ComCrac* 14 (12); *LibMal*

1543/68v (40); *RejRozpr* B3 (4); *ConPiotr* 34; *SeklWyzn ktv* (31); Czoć lie tknie flachetney paniey Nie myliłz lie na cznocie iey *RejJóz* G4v (19); Niepoządai zony/ flugi/ konia/ wołu/ fwego bliźnego/ ani żadnei rzeczi która iest iego *SeklKat* B3v (81); *RejKup* e8v (65); *RejKupSekl* a3v (7); *HistAl* Av (97); *HistAlHUNG* A3v; *KromRozm I* B4 (20); *MurzHist* C4 (40); *MurzNT* A2 (52); *KromRozm II* c (32); ktorzy opánowawłfy ludźye wolne/ nye ich/ ále tylko fwego pożytku pátrzą. *KromRozm III* M7 (65); *Diar* 21 (23); *DiarDop* 101 (3); *MrowPieś* A2 (4); *BielKom nlb* 3 (20); *GliczKsiąż* B (40); Iż po śmierci bogaczá wśzytko zořtawa/ tylkoż iego (iáko mówią) zyřku/ co zániořł w pyřku. *LubPs* N2v *marg* (382); Naprzod/ zábije kto kogo áby Imienie iego wydárl y pořyadł *GroicPorz* 112 (81); *GroicPorzRej* C4; *SeklPieś* 31 [2 r.]; *KrowObr* A (206); *RejWiz* 8v (146); Dawid rozgniewáł lie ná Nabálá prze niemilofierdzie iego/ ále Abigáil żoná iego vkrociłá gniew iego/ którą po śmierci Nabálá poięł Dawid *Leop* 1.Reg 25 *arg* (871); *OrzList* b4v (25); *UstPraw* A2v (43); *KochZuz ktv* (5); IEden z dziewką coř mowił/ v okná pilnego/ Przyřzlá mátká řwiádomá będąc cnoty iego. *RejFig* Aa6v (6); *RejZwierz* 1v (60); *RejZwierz* [Wirzb] A4v [2 r.]; Znac Pan ktorzy řá iego. *BibRadz* 2.Tim 2/19 (549); *BibRadzBaz ktv* [2 r.]; *Goski* A3v; *OrzRozm* D2 (50); y kłiążki nápiřáł háńbiąc Luteryany/ ktore tym záwiázáł/ yřbych wolał być pod Turkiem niż pod řpráwá ich *BielKron* 221 (1247); *GrzegRóżn* N2 (29); *KochSat* A3 (2); *KochZg* A3; *KwiatKsiąż* A4v (25); *Mącz* 6d (42); *OrzQuin* A2 (63); *Prot* A4v (9); *ProtStoj* E2; *SarnUzn* B6 (15); *SienLek* 1v (46); *SienLekAndr* a3; *LeovPrzep* b2 (8); *LeovPrzepSamb* b4; *RejAp* AA3v (555); kiedy z rzeczy tey/ którą do ciebie kto czyni/ to bierzefz czo twoiey/ nie iego/ flawie/ ábo pożytkowi řlůży. *GórńDworz* R4v (173); *GrzepGeom* A3v (8); *HistRzym kt* (144); Gdyż o krucżętoch ták powiedáią/ iż lie biało rodzá/ á odlećá ich ná niemáły čás rodziej ich/ mnimáiąc áby nie ich dzieci były *RejPos* 81v; tedy przedřię onemu řtrapyonemu od ciebie záwřdy muř wniřć to wśzytko ná pociechę iego: á tobie záwřdy ná mámmá pomřtę twoię á ná vpadek twoy. *RejPos* 192 (2732); *RejPosWiecz*² 91 (24); *RejPosWiecz*³ 96 (19); *BialKat* a2 (81); *BielSat* B3v (10); *KwiatOpis* B4; *Grzegřm* [A]v (28); *HistLan* A2 (25); *KuczbKat* 15 (63); A konik/ chártek/ ptařzek/ iefli lie co v páná Zięciá przyřtrefi to iuż nie iego/ páná řzwagrowo *RejZwierc* 31 (473); ále tho máią práwo/ ktory co pierwey pořtrzeli z řuku to iego *BielSpr* 68 (69); *KochMon* 22 (6); Obraz Krolewki/ á řam Krol/ iedno řá: kto tedy cżci obraz iego/ řámego Krolá w nim cżci *WujJud* 46v (138); *WujJudConf* 15v (39); *RejPosRozpr* b3 (15); *RejPosWstaw* 21 v (31); Porąbćie drzewo/ á obetnićie gáłęzie iego/ zrzucćie latorořli iego/ á rozprofćie owoce iego/ niech będą rozpędzone zwierzęta z pod niego/ á ptacy z gáłęzia iego. *BudBib Dan* 4/14[11] (622); *HistHel* [A2]v (5); *MycPrz I* [A3]v (19); *Strum* I4 (6); *WierKróc* A2v (5); *BialKaz* B3v (42); *BudNT przedm* a2 (60); *StryjWjaz* A2v (5); *CzechRozm* A4v (405); *PaprPan* A3 (66); *KarnNap ktv* (27); *ModrzBaz* 1v (187); *ModrzBazBud* π5 (3); *SkarJedn* A2v (157); *KochOdpr* A3v (3); *Oczko* 3v (25); Gdzie pan lud řwóy ták wielce rozmnożył/ że go řilnieyřzym nieprzijiációř wczynił iego. *KochPs* 158 (90); wrócił řię wdom Epiphániuřzá/ y tám go y řiořtrę iego/ wiary řwiętey náuczył *Skarřyw* 452 (716); *ZapKóścier* 1579/2 (52); *MWilKHist* A4 (5); *StryjKron* A6 (163); Złoto wářze y řrebro wářze pordzewiáło: á rdzá ich będącie wam ná řwiádestwo. *CzechEp* 50 (341); *CzechEpPORz* *4v; *KochJez* B4v; przypifuią niektore křięgi temu řuřtynowi/ ktore nigdy iego nie były *NiemObr* 124 (174); *KochEpit* A2v; *KochFr* 6 (7); *Klonřal* A2v (2); *KochDz* 108 (2); *KochEpitCat* 110; *KochPhaen* 7 (6); *KochSz* A3v (3); *KochWz* 136 (3); *KochMRot kt* (7);

ReszPrz 3 (36); *ReszHoz* 118 (13); *ReszList* 143 (28); *WerGośc* 203 (16); *WerKaz* 280 (16); *WisznTr* 3 (4); *BielSen* 15; *BielSjem* 7 (3); *KochPieś* 10 (4); *KochSob* 59 (3); *KochTarn* 74 (5); *PudłFr* 7 (8); *ArtKanc* A4v (95); *BielRozm* 1 (7); *GórnRozm* A (45); *KochProp* 8; *KochPropKKoch* 4; *KochWr* 24 (6); *Paprup* A2 (64); *ZawJeft* 5 (17); *ActReg* 19 (62); *GostGosp* 1 (15); *GostGospSieb* +2v [2 r.]; *GrochKal* 6 (4); *Phil* Bv (44); Ia zá kim iść mam/ powiedz/ y w czyy okręt wsięde? Kto mój pan/ á ia iego niewolnicą będę? *GórnTroas* 64 (20); *KochCn* B3v; *KochCz* A3v (4); *KochCzJan* A2 (4); *KochPij* C2; *GrabowSet* A2 (45); *KochAp* 7 (5); *KochFrag* 16 (12); *KochFragJan* 4; *OrzJan* 6 (39); *OstrEpit* A2; *WyprPl* A2v (3); *LatHar* +3 (215); *KołakCath* A4 (8); *KołakSzczęśl* Av (15); *RybGęśli* A2v (7); *WujNT* ktv (540); *WysKaz* 6 (15); *JanNKar* B (12); *JanNKarKoch* F4v; Ieſli kto będzie obwinión, iz ſługá iego dóm zgwałcił. *SarnStat* 647 (415); *SiebRozmyśl* [A3]v (51); *WitosłLut* A2 (5); *ZapMaz* II G 97/90v; *GrabPospR* K2v (8); *KlonKr* wstęp A2 (14); *KmitaSpit* A4 (5); *PowodPr* 2 (70); *SkarKaz* (2 (279); *VitSzl* A2 (14); *CiekPotr* 12 (9); *CiekPotrHerb* 4; *CzahTr* B2 (16); *GosłCast* 7 (18); *PaxLiz* A2 (6); *SkarKazSej* 657a (122); *KlonFlis* A2v (7); *SkorWinsz* ktv; *SapEpit* A4v (6); *KlonWor* 3 (17); *PudłDydo* A2v (2); *RybWit* B3v (2); *SzarcRyt* B4 (2); *SzarcRytJSzarc* nlb 2 [2 r.].

Brak zgody gramatycznej (62): Ofía albo pŕczóła gdy vkáſi, thedy bywa ſpuchnienie goráczé á czýrwone/ á žádló gich tam zoſtanie gdzie zapchną. *FalZioł* IV 28d (3); *BierRozm* 17; *ComCrac* 22; *RejRozm* 407; *HistAl* H7 (2); *MurzHist* Q3; *LibMal* 1554/190v; Nie broń dzyecióm náuki miernego karánia/ Wybáwifz iego dufzê/ s pyekielnego zdánia. *BielKom* C2v; *GroicPorz* e3; Vkażêc wnet káżdego w iego máieftacie/ Snádnie ich chytre ſpráwy s poſtáwy poznacie. *RejWiz* 165; *Leop Ez* 33 arg; *UstPraw* E2v (2); *BibRadz* Gen 1 arg; lecz niêwiáſty [!] v nich ſá bárho chćiwe/ ták iz męzóm dáwáią tákie trunki s ktorych iey wołá nápełni. *BielKron* 445 (3); *GórnDworz* Ev; *RejPos* 128 (2); *RejZwierc* 72v (2); *BielSpr* b3v (2); *BudBib* Gen 6/13 (4); A gdy mąż niedopuſzczá ábo niewie/ á iáko ſię ich zónám godzi/ do igry/ bieſiad álbo do táncow chodźić? *ModrzBaz* 55 (3); *SkarJedn* 272; *KochPs* 14 (2); Miał ku onym ſwoim ciężkoſcióm y tę niemniêyſzá/ iſz oney dziećiny pilnowáſ/ y ſtárác ſię o iego wychowánie musiał. *SkarŻyw* 184 (6); *WerKaz* 290; *GostGosp* 114; *GrabowSet* R2; A Rotmiſtrze máią tego doyźrzcê/ iákoby ſie káždy towarzysz iego opátrzył doſtátecznie do obozu żywnoſciá *SarnStat* 366 (9); poćiechê/ w którýs ſię kochálá/ Máſz záwždy przed oczymá/ pátrzyſz ná twarz iego *SiebRozmyśl* L; Do tego iákoſ káżdą rzecz zeſromoćilá/ Iákoſ w niwecz ieich piêkną bárwę obroćilá. *WitosłLut* A5v; *PowodPr* 63; *SkarKaz* 386b (3); *RybWit* C2v.

Fraza: »co jego (a. jej, a. ich) jeſt (a. byſto)« [w tym: co jego wláſne jeſt (3)] [szyk zmienny] (33): *GliczKſiąż* M6v; gdy by káżdemu wolno byſto przywłáſzczác ſobie co nie ieſt iego. *GroicPorz* kk2v (2); Wnidźcie do domu oney niêwiáſty wŕzetecznicé/ á wywiedzćie iá z támtąd ze wŕzytkim co ieſt iey *BibRadz* Ios 6/22 (4); *BielKron* 382; *SarnUzn* H3v; Abowiem byſcie chodzili wedle ſwiáthá/ pewnieby theż ſwiát muſiał to miłowác co iego wláſnego jeſt. *RejPos* 333 (2); *RejZwierc* 71; *WujJud* 122v (2); *CzechRozm* 110 (2); *ModrzBaz* 18 (3); A nikomu innemu iedno Piotrowi Chryſtus to co iego ieſt w zupelnoſci nie dáł. *SkarJedn* 70; Wŕzytko v Heretykow zárázliwe/ y nie ſię co ich ieſt dotykać niekazano. Num. 12. *SkarŻyw* 483 marg (2); *CzechEp* 22 (6); *KochCn* B3; *WujNT* 93 (2); *SarnStat* 138; *SkarKaz* 43b.

Wyrażenia: »jego samego« = *ipsius Vulg; eius solius PolAnt* (20); *PatKaz III* 109; *MetrKor* 59/77; *LibLeg* 11/163v; *MurzNT* 78v; *LubPs* ff4; Otho thá była nieprawość Sodomy fiołtry twoiey/ Pychá/ Sytość chlebá/ y obfitość/ y proznowanie/ iey fámey y corek iey *Leop Ez* 16/49; Magnesia, Kráýiná Mácedoniei pográniczna Teffaliey álbo fnádź yeft yey fámey część. *Mqcz* 204d; między ktoremi przyczynámi/ widzi mi fie/ iż Forthuná ma przodek/ á ledwo to/ nie iey fámey dzieło *GórnDworz D3*; *RejPos* 259; *BudBib Ps* 149/13; *CzechRozm* 110; *CzechEp* 295; *PapUp H* (2); *Phil B3*; *LatHar* 514; *WujNT przedm* 27; *SarnStat* 389; *PowodPr* 14; *SkarKaz* 579b.

»jego własny (a. włosny)« = *suus Modrz; proprius JanStat* [szyk 75:35] (108); *BielŻyw* 168; *RejPs* 111; *GroicPorz* a3v (2); *KrowObr C2* (6); *UstPraw B* (2); *RejFig Bb3*; *RejŻwierz* 42v; *BibRadz Act* 1/19; álbo nam po Kroloch nic/ álbo to ich właśny vrząd Krolewłki ieft: áby oni ták łzpátney fwey woley/ ludziom śwowolnym/ w Krolestwach śwych nie dopuśczałí *OrzRozm A3* (3); Kfiązę Sálfkie zebráło fie z ludem ná Maurycyulá/ pobrał mu w Turyngiey y w Myśzeńfkiey ziemi/ nie tylko śwokie/ ále y iego włafne miáftá *BielKron* 228v (6); *GrzegRóżn A4* (2); *KwiatKsiąż E4*; *OrzQuin L2v*; *RejAp AA6v* (2); á zá tym káždy ociec tákby był pewien potomsthwá że ieft iego włafne *GórnDworz Z7v* (4); drudzy márníe poginęli/ ták iż pśi włafni ich łeptáli krew ich *RejPos* 264v (15); *RejPosWiecz*² 92v; *HistLan B4* (2); y zásię/ iáko to że pátrzą oczy/ nie iedno śie do ich włafnego/ ále do wśzytłkich członkow pólpolitego póżytku ściągá *KuczbKat* 225; *RejŻwierz* 43v (4); *WujJudConf* 22v; *MycPrz I Cv*; *BudNT przedm* a3v; *CzechRozm* 150v (3); Ale Pan/ ktory to ná łercu śwem pilnie wważy/ że on nád ludem ieft przełożonym/ nie dla śiebie/ ále dla tegoż ludu/ ten ták będzie rozumiał/ że nic niemálfz iego włafnego/ ále wśzytko Rzeczypólpolitey *ModrzBaz* 22v (2); *SkarŻyw* 537; *StryjKron* 497 (2); *ZapKości* 1582/31v (3); *CzechEp* 29 (10); *NiemObr* 9 (2); *ReszPrz* 49; *ReszHoz* 127; *ReszList* 164; *GórnRozm H4v*; *ActReg* 26; *KochCz A4v*; *KochCzJan A2v*; *KochPij C2*; *WujNT* 526 (3); *JanNKar D* (2); *SarnStat* 522 (5); *SiebRozmyśl I2v*; *SkarKaz* 349a; *CzahTr A3v*; *KlonWor* 72. Cf *Fraza*.

»jego włafciwy« (4); *KwiatKsiąż E3*; że káždy naród w tym przechodził/ co było iego włafciwe *GórnDworz E3*; *WujJud* 175v; *KlonWor* 60.

c. W stosunku nawiązania [w tym: w orzeczniku 47 r.] (16600) : *ZapWar* 1508 nr 1991 (15); *MetrKor* 26/62 (13); bocyem co kolwiek fin twoy gdi tu nafwyecye bil dzýalál zamýá dzýalál [...] Przetofł prośfa yego pófluśfenstwo nyechay wimowy nyepofluśfnośc moyá yego pokora picha moyá yego cyrplywośc gnyew moy yego wfcyaglywośc fbitek moy yego łafkawośc złośc moyá/ yego dośkonalośc nyedofłatek moy. *BierRaj* 23 (10); *PowUrb* + (3); *March*¹ A2 (7); Drwołzczep ieden vbogi był [...] Siekierá mu fie wymknęłá/ A ták w rzece vtonełá. On ná brzegu śiedząc płákał/ Owa fie mu Bog vkazał: Złotá śiekierę trzymáiąc/ Iefli ieft iego pytáiąc. *BierEz* L2 (68); Iezufa milégo chćiano vcżynitz krolem. Ka: 48 Wldząc lud pólpolity ten dziw [...] a báczátz iego rośtropnośtz chcieli gij krolem wybratz. Miły iezus to widzátz/ vciékl ná gorę przed nimi *OpecŻyw* 53 (333); *OpecŻywList Cv* (7); *OpecŻywPrzedm C3*; *ForCnR A3v* (8); *PatKaz I* 3 (16); *PatKaz II* 19 (97); *PatKaz III* 87 (54); *HistJóz Av* (31); *KlerPow* 4 [2 r.]; *TarDuch A2* (24); á tak rzodkiew ieft dobra tym ludziom kthorzy puchną s łtrony flegmy zimney. Też gdy fok rzodkwiany albo woda iey będzie zmiefzana z mąką kákolowá, włofi rości *FalZioł I* 117a; (*nagł*) Michunki. Połacinie Alkakenge. (—) ICh wodka iefth dziwney

mocy wpędzeniu vriny *FalZioł* II 8a (279); *BielŻyw* 2 (85); *BielŻywGlab* nlb 8 (6); *GlabGad* A3 (32); *MiechGlab* ktv (39); *BierRozm* 5 (13); *KłosAlg* Av (2); *KlerWes* A (8); *March*³ T7; *WróbŻołt* B (133); *WróbŻołtGlab* A2v (11); *LibLeg* 6/78v (77); *RejŁas* w. 61; *RejPs* 16v (373); *ComCrac* 11v (4); *LibMal* 1543/70v (97); *RejRozpr* B3 (6); *ConPiotr* 30 (2); *SeklWyzn* 4 (10); *RejJóz* A3 (27); *SeklKat* A2 (57); *RejKup* c6v (60); *RejKupSekl* a7v [2 r.]; *HistAl* A (58); *HistAlHUNG* A4; *KromRozm I* Bv (24); *MurzHist* C4 (73); *MurzNT* A4 (83); *KromRozm II* b2 (36); *KromRozm III* A5 (59); *Diar* 32 (7); *DiarDop* 101 (4); *MrowPieś* A2 (4); *BielKom* nlb 7 (7); *GliczKsiąż* B5v (28); *Pyońk* pierwfza *Moizelża* męża *Bożego*/ [...] *Notá* iey iáko *Pfálm XXXII*. *LubPs* gg2v (444); *GroicPorz* bv (36); *KrowObr* A (88); *RejWiz* A5 (215); *Bo á co ná tym/ iż* niektorzy z nich nieuwierzyli? A więc niedowiárltwo ich wiarę *Bożą* wyniífczyło? *Leop Rom* 3/3 (616); *OrzList* e4v (9); *UstPraw* A4v (7); *KochZuz* A2 (8); *LeszczRzecz* A2v (8); *RejFig* Aa8; *RejZwierz* 5v (82); Oddam teraz fluby moje *Pánu* przed wŕzytkiem ludem iego. Śmierć miłofiernych iego iefth droga przed oczymá *Páńfkimi*. *BibRadz Ps* 115/14 (874); *BibRadzBaz* ktv; *OrzRozm* C2 (18); rzekli: Ono wykłádácž fnow przyŕzedł/ zábiymy go. *Ruben* chcąc go wybáwić/ rzekł: Nie wylewaymy krwi ie⁸⁰ *BielKron* 16; *Vżywał* rády *Wulpianá* *Ráyce* mężá *roftropnego*/ ná ktorego fie byli *Rycerze* rzúćili z *zawiści*/ chcieli go zábić. *Cefarz* rzucił fie padł ná nim/ záftáwił fwoie zdrowie zá iego *BielKron* 151; *Látá* 1381. *Semowit* fyn *Troydenow* *Mázowieckie* *kfiążę* vmárło [...] *Drugá* *żonę* miał *kfiążęciá* *Zámbieńskie* *corę* bárzo *cudną*/ *ktora* gdy mu *porodziła* fyná/ nie wierzył by iego/ zábił iá. *BielKron* 378 (1060); *GrzegRóżn* B (36); *KochSat* B (4); *KochZg* A3v; *KwiatKsiąż* B2 (14); *Mqcz* 316d (2); *OrzQuin* D3 (9); *Prot* A2 (11); *SarnUzn* B4 (22); *SienLek* a4 (9); *LeovPrzep* a2 (2); *RejAp* AA4 (428); *GórnDworz* B2 (99); *GrzepGeom* Dv (2); *HistRzym* 2v (186); *ták* iáko mię tu [...] *Pan* s thego *vpomináć* *raczy*. [...] *A* *což* *kiedy* *ia* *nie* *wiem* *áni* *rozumiem* *co* *fá* *fłowá* *iego* *á* *czo* *nie* *iego*. *RejPos* 190 (3091); *RejPosWiecz*² 91 (17); *RejPosWiecz*³ [97] (3); *BiałKat* a4 (57); *BielSat* Cv (12); *KwiatOpis* [C2] (2); *GrzegŚm* 7 (11); *HistLan* A2 (27); *KuczbKat* a2 (25); *RejZwierc* A3v (416); *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* 3v (26); *KochMon* 23 (3); *WujJud* kt (55); *WujJudConf* 8 (20); *RejPosRozpr* b3v (10); *RejPosWstaw* 41v (8); *BudBib* bv (718); *BudBibKaw* A2v [2 r.]; *HistHel* [A2]v (9); *MycPrz* I B (16); *Strum* K3v (5); *WierKróc* A2v (3); *BiałKaz* Bv (48); *BudNT* przedm bv (120); *StryjWjaz* A4 (9); *CzechRozm* A7v (326); *PaprPan* A2 (125); *KarnNap* A4v (14); *ModrzBaz* 6v (69); *ModrzBazStryj* π2v [2 r.]; *SkarJedn* 5 (75); *KochDryas* A3; *KochOdpr* C2 (2); *Oczko* 5v (10); *KochPs* 4 (155); *Była* ku *mowieniu* *leniwa*/ *ále* ku *fłuchániu* *ochotna*/ [...] *Y* *mnie* *przywiodła* *do* *tęgo*/ *iż* *nowy* *y* *ftáry* *Teftáment* *wykládeciem* *iey* *y* *corce* *iey* *muśiał*. *SkarŻyw* 142; *Przyzwał* *tędy* *one* *pielgrzymy* *y* *dał* *im* *one* *fzáty* [...] *Tędy* *oni* *poznawfzy* *iż* *ich* *fá* *fuknie*: *ze* *wftýdem* *wzięli* *fwe*/ *ći* *co* *prágnełi* *cudzych*. *SkarŻyw* 324 (1289); *ZapKóścier* 1579/1v (27); *KochTr* 6 (9); *MWilkHist* Bv (25); *StryjKron* 1 (73); *CzechEp* *2v (285); *CzechEpPORz* *3v (3); *KochJez* A2 (3); *NiemObr* 7 (56); *Ni*ewiem *podobnoli* *to* *co* *ku* *rozumowi*/ *Pofyłać* (*á* *źle* *y* *rzęc*) *fráfzki* *doktorowi*. [...] *Zá* *fráfzkę* *práwie* *ftánie* *móy* *rozum* *przy* *iego*. *KochFr* 50 (10); *KochEpitCat* 110; *KochMuza* 28; *KochPhaen* 1 (9); *KochSz* A2v (3); *KochWz* 136 (3); *KochMRot* A2v (5); *ReszPrz* 7 (20); *ReszHoz* 136 (3); *ReszList* 168 (7); *WerGośc* 207 (16); *WerGoścPapr* 202; *WerKaz* 290 (5); *WisznTr* 4 (9); *BielSen* 6 (4); *BielSjem* 1 (6); *KochPam* 81 (6); *KochPieś* 19 (6); *KochTarn* 74 (4); *PudłFr* 4 (17); *ArtKanc* A4 (111); *BielRozm* 7 (9); *GórnRozm* Av (12); *KmitaPsal*

ktv (6); *KochProp* 6 (3); *KochWr* 23 (2); *Paprup* A4 (53); *ZawJeft* 5 (17); *ActReg* 8 (79); *GostGosp* 36 (3); *GostGospPon* 170; *GostGospSieb* +3 (4); *GrochKal* 4 (10); Nád to niech będzie daná wolność przyštěpu káždemu do ciebie/ [...] Ieśli bowiem łowá y rádá iego tobie dołyć wczyniá/ niemáły zyłk łtád odniefiełz *Phil* S4 (29); *GórnTroas* 6 (7); *KochCzJan* A2v (3); *KochPij* Cv; *GrabowSet* A4 (36); *KochAp* 5 (2); *KochFrag* 21 (8); *OrzJan* 6 (36); *OstrEpit* A2 (2); *LatHar* +4 (199); *KołakCath* A3 (11); *KołakSzczęśl* A4 (4); *RybGęśli* A2v (4); Drudzy zásię kułżąc/ domagali się znáku od niego z niebá. A on widząc myśli ich/ rzekł im *WujNT Luc* 11/17 (831); *WysKaz* 11 (13); *JanNKar* C2v (4); *SarnStat* *5v (228); *SiebRozmyśl* [A3]v (62); *WitosłLut* A3 (7); *GrabPospR* L4; *KlonKr wstęp* A2v (12); *KmitaSpit* A3 (11); *PowodPr* 6 (53); *SkarKaz*)(2v (254); *CiekPotr* 2 (27); *CzahTr* D2v (17); *GosłCast* 3 (35); *PaxLiz* A2v (17); *SkarKazSej* 657b (44); *KlonFlis* B3v (6); *SapEpit* B (10); Ták (iáko piłżá łtárzy) właśnie Gżężeliciá Iełt v ptáłtwá leśnego iáwna włzeteczniciá. Sámá goni po leśie Sámczyki waśniwe/ Iurne ptáłtwo/ ná ten čás ku iey woley chćiwe. *KlonWor* 60 (13); *PudłDydo* A2v (8); *SzarzRyt* B2 (5).

Brak zgody gramatycznej (66): *FalZioł* IV 21a (5); *BierRozm* 16; *WróbŻołt* 139/4 (4); ábowiem má dobra nádzieiá o tobie łtogi mi zá namocnieyślá zbroię ná káždego łprzećwinká mego. A to moy pánie nieracz ich ćiełłyć tem/ ábyłie iem miáłá wedle ich woley náczem łtác poćiechá *RejPs* 208 (7); *RejJóz* F7; *GliczKsiqz* M6v; RZekł zły niemádry człowiek w nędznym łercu łwoim/ Iż niemáłz Páná kogofz łie wđdy boim/ Ach łkázonełz á łprofne to ich myłli były *LubPs* N5v (5); A ták iż łie w tym drudzy łprawuiá niedbále/ [...] Iuż ono łatum iego co s czálem przypádnie/ Ták iáko błędne żwirzę vgodzi go łnádnie. *RejWiz* 136 (2); *Leop Ier* 44/27; *UstPraw* D2; *BibRadz Eccli* 17/7 (5); *BielKron* 261; *BielSpr* 6v; *WujJud ktv*; Ółtrzegay łię ábyś nie łtánowił przymierza z obywołtem (tey) ziemie/ do ktorey ty idziełz/ [...] Przeto ółtarze ich rozwálicie/ á obrázy ich połamiećie/ y gáie ich wyrábiacie. *BudBib Ex* 34/13 (11); *MycPrz* II B4v; *CzechRozm* 68v (8); *ModrzBaz* 87v; *KochPs* 102; Nádętá pychę hámuie: Myśli tákich w niwecz płuie: Do łprawiedliwego brzegu/ Niedopuści iego biegu. *ZawJeft* 16; *OrzJan* 17; Iełliby łie kto kłániáł bełtyey [...] I on pić będzie z winá gniewu Bożego/ [...] y będzie męczon ogniem y šíarká przed ánioly łwiętymi/ á przed Báránkiem. A dym męki ich włtěpowáć będzie ná wieki wiekow *WujNT Apoc* 14/11 (3); *SarnStat* 435; *ZbyłPrzyg* A4v (2).

Fraza: »co jego (a. jej, a. ich) jest (a. było)« [*w tym: co jest jego własne* (1)] [*зык zmienny*] (8): Przyłtąpił też Eneás y Antenor do krolá prołżąc zá Andromáchá żoná Hektorowá/ iż oná záwždy prołłá o łpokoyne przymierze z Greki/ áby byłá wolná. Vczynili ták Grekowie iż iá wolná pułcili/ y wroćili włzytko co iey było *BielKron* 60 (3); ille repetit quod suum sive ipsius est, Tego łie vpomina co yego yełt. *Mqcz* 428a; *RejPos* 206v; *SkarŻyw* 483 (2); Przyłżlá nowina, żeby miáł vbogi łtárzec Tám kędyś w drodze vmrzeć, názad łię wracíáć. Ale iełłize żyw iełt, gdy łię wroći: tudziełz Wroćę mu co iełt iego *CiekPotr* 12.

Wyrażenia: »jego samego« [*зык 16:1*] (17): niechay chwálá páná włłyłcy obywołcze ná ziemi [...] Rozprołły on kiedy chce włłytki łpráwy y rády włłech łudzi á łpráwy iego łámego nigdy niebędá odmienne *RejPs* 48; *KromRozm* II d; *LubPs* Kv; *GroicPorz* ii2; *GrzegRóżn* O; *RejPos* 121 (4); *KuczbKat* 35; niechże wđdy łámych łłumacżow Brzełskich połłucháią. [...] Oto málz iych łámych wyznánie *BudBib* b3; *CzechRozm* 185v; *SkarŻyw* 484; *CzechEp* 82 (3); *SarnStat* 1026.

»jego własny (a. włosny)« = *ipsius Mącz; illi proprius Modrz; proprius ipsorum Vulg* [szyk 69.41] (110); *OpecŻyw* 138; Mięśo ieżowe barzo żołądek potwierdza/ żywot otwarza/ vrynę pobudza/ Właśna iego mocz ieśt rospuśczać/ á zalię wyfułzać *FalZioł* IV 10c; *LibMal* 1545/105v (4); *ZapWar* 1548 nr 2669 (2); *GroicPorz* ggv; á niewierzyłz temu áby tak Papież o łobie trzymał y piął. Czytay iego księgi włafne *Dift.* 40. *Si Papa.* *KrowObr* 8v (8); *RejFig* Ee3v; *RejZwierz* 26 (2); *BibRadz* I 273d; *BielKron* 105; Res quae ipsius erant privatae, Rzeczy które yego włafne były. *Mącz* 322d (3); *RejAp* 164; *Górndworz* K3v (2); *RejPos* A4v (20); á łam on okrutnik márníe vciekác muiał. Támże go potym zábili włafni łynowie iego *RejZwierz* 200v (3); *RejZwierzPodw* 183v; *WujJud* 7 (2); *WujJudConf* 41v (3); *BudNT przedm* b5v (2); *CzechRozm* 15v (13); *ModrzBaz* 48; *SkarJedn* 254; *Oczko* 23; Tá náuká nic nie včzy iedno miłości [...] Co ktemu służy/ iey to ieśt włafne: co nie do tego wiedzie/ podrzucone ieśt y fáłżywie iey przypifane. *SkarŻyw* 47; *CzechEp* 15 (11); *NiemObr* 42 (3); *ZapKościer* 1583/54; *WerGość* 252; *WisznTr* 19; *BielSen* 10; *ActReg* 166; *Bogá żaden nigdy nie widział.* [*Ioann* 1/18]. Rozumiey w iego náturze włafney/ iáko ieśt łam w łobie *WujNT* 307 (6); *JanNkar* E; *SarnStat* 868 (2); *PowodPr* 7 (3); *SkarKaz* 385a; *GosłCast* 50. Cf *Fraza*.

»właściwy jego« (1): Potym Pan BOg gdy obaczył ich záchowanie w tym/ [...] záváždy był przychylnym. Thymże kłztałtem y włafciwi jego łynaczkowie/ włtępowáli w ten Stan łwięty *ArtKanc* N11v.

B. *Nawiązuje do rzeczownika zbiorowego [w tym: w zdaniu pojedynczym (96), złożonym (325), w stosunku nawiązania (352)] (773) :* *OpecŻyw* 12v (4); *PatKaz* I 14 (3); *HistJóz* E; *BielŻyw* 2 (4); Lud on barzo ieśt łkłonny ku czarom y ku wrożeniu. Bog ich naznamienitłzy ogien kthory za nałwiętlżą rzec chwalili *MiechGlab* [89] (7); *KlerWes* A2 (2); żydowłtwo ktore przed tim było płodne dla ich złości vczynił niepłodnym. *WróbŻołt* kk8 (6); *RejPs* 108v (19); *SeklWyzn* a4v; *ZapWar* 1545 nr 2646; *LibLeg* 11/14v (2); *RejKup* o7; *HistAl* H4 (4); *MurzHist* T2v; *MurzNT Matth* 15/8 (6); *KromRozm* III Kv; *Diar* 31 (7); iż bracia naszymy nie wiedząc o tym nie posłali są tu nas, abyśmy ich potrzeby sprawowali, czegośmy się im podjęli. *DiarDop* 110 (4); *BielKom* F6; *LubPs* M (63); *KrowObr* 76v (4); Ano ieden fraucymer á na ich bryżyki/ Muśi záváždy pomylić bárzo w łkrzyncie łzyki. *RejWiz* 69 (4); *Leop Ex* 2/11 (47); *LeszczRzecz* A6 (2); *RejZwierz* A6 (2); á więtlżą część woylka Nikánorowego poránili/ zobćinawłzy członki ich *BibRadz* 2.Mach 8/24 (74); Niechcemy być pod Kśiężą/ zwierzchności ich niewyznawamy *OrzRozm* C3v; Potkali łie z Mołkwą/ y porázili Mołkwę na głowę/ gdzie Czeládyn Hetman ich poiman y wiele inych. *BielKron* 429 (82); Excutere feras cubiculis, Zwierz z łožisk á z gniasd ich wykołátác. *Mącz* 339b (5); *OrzQuin* Q3; *RejAp* 65v (19); *RejPos* A3 (61); *BiałKat* 13v (4); POdźmyż zalię do Sláhty/ iáka ich vtrátá *BielSat* C3v (3); *GrzegŚm* 3 (2); *KuczbKat* 25 (3); Abowiem nic nas nie vwodzi nałnádniey s tey poćciwey drogi iedno omyłne towarzyłtwo á ich obłudne przykłady y obyczáie. *RejZwierz* 137v (14); *BielSpr* 19 (14); *WujJudConf* 11v; *RejPosRozpr* b3v; *RejPosWstaw* 42; ábyście obięli niepráwość zboru ku oczýścieniu ich przed łehową? *BudBib Lev* 10/17 (68); *HistHel* Cv; *MycPrz* I B3v; *BudNT Luc* 23/51 (4); *CzechRozm* 116v marg (11); *PaprPan* Cc4 (2); *ModrzBaz* 36v (5); *SkarJedn* 63 (2); Pokóy nád ludem łwoim obiecuie: A ci przešťaná głupich (trzymam o ich Státku) łpraw łwoich *KochPs* 127 (8); Wolał vmrzeć niżli pogánłtwu ná budowanie kościołá ich złoty ieden dáć. *SkarŻyw* 274 marg (49); *StryjKron* 46 (21);

CzechEp 15 (8); *NiemObr* 83 (2); *KochEpit* A3v; *KlonŻal* Cv; *ReszHoz* 137 (3); *ZapKościer* 1585/62; *BielSen* 8; *BielSjem* 5 (5); *ArtKanc* B10 (2); *BielRozm* 21 (2); *Ták ieft/ iż plebs v nas nie záżywá Wolności/ ále iey też chłoptwu nie trzebá/ bo Wolność byłaby ku ich íkázie GórnRozm B; ZawJeft* 5 (3); *ActReg* 57 (2); *GórnTroas* 53; *GrabowSet* H2; *LatHar* 378 (2); *A wyłzedłzy wyźrzał wielką rzelzę/ y vlitował się nád nimi/ y vzdrowił niemocene ich. WujNT Matth* 14/14 (19); *Rycérftwo wedle ich łumienia przerzeczoné dziedzictwá niech ízácuia SarnStat* 635 (14); *SiebRozmyśl* H2 (2); *Ruś y ich woýsko z zebránemi Pány Poráził KlonKr* D2 (2); *KmitaSpit* A2 (2); *tá íektá/ swoim niedopuřcza woiovác: co náyduię y w pífmiech ich PowodPr* 36 (16); *SkarKaz* 120a (3); *VotSzl* B3 (2); *CzahTr* H; *Też vczynił Ieremiałz z onym swoim ludem. Wiedźiał iż zginác mieli/ y pokutowác nie mieli: y przeto im pewny dekret Bozki na zgubę ich przynosił. SkarKazSej* 707a (17); *KlonFlis* Ev.

Wyrażenie: »ich własny« (3); *KwiatKsiąż* N3; *Gdy obaczył gwałt wielki ludowi Rzymłkiemu/ Zebrawłzy poczet ludzi dał rátunek iemu. Íáko ich włafny oyczyc pomogł im życźliwie PaprPan* Hh3; *SarnStat* 1222.

C. *Nawiązuje do przymiotnika dzierżawczego [w tym: w zdaniu pojedynczym (828), złożonym (891), w stosunku nawiązania (550)] (2269) :* *Iakom yą nyewwrzuczył szya wrobotha andrzeyowa nadzyedzyczthwe yego ZapWar* 1511 nr 2091 (5); *BierRaj* 23v; *BierEz* A2 (7); *OpecŻyw* 4 (11); *OpecŻywPrzedm* C4; *MetrKor* 40/820 (3); *PatKaz II* 27 (5); *PatKaz III* 128v (6); *HistJóz* D4v; *TarDuch* A4 (2); *Gnoy wilczy takiefz y krew na kolikę barzo pomaga. Záb iego y paznokty dla chorych oczu dobrze nofić. FalZioł* IV 2c (66); *BielŻyw* 107 (2); *BielŻywGlab* n1b 13; *GlabGad* A2 (4); *March²* D4v; *MiechGlab* 21 (2); *KłosAlg* F4; *March²* T7 (3); *Tu dominaris potestati maris: motum autem fluctuum eius tu mitigas. Ty miły panie panuiefz moci morzkiey/ á thy vłmierzałz mocz wełny iego. WróbŻółt* 88/10 (20); *LibLeg* 7/100 (6); *RejPs* 27v (66); *RejRozpr* A4v; *ConPiotr* 31v; *SeklWyzn* a2 (5); *RejJóz* P6v; *SeklKat* E4v (18); *RejKup* h3 (5); *Rycerze też Alexandrowi płákáli idąc aż do Alexandriey. Potym vczynili pogrzeb známienity/ á pochowali ciało iego w grobie bárzo wyłokim HistAl* N4v (14); *LibMal* 1550/151; *KromRozm I* D3 (4); *MurzHist* Lv (2); *MurzHistSekl* ktv; *MurzNT* 103v (7); *KromRozm II* i4 (8); *KromRozm III* Av (11); *DiarDop* 104; *GliczKsiąż* D3v (2); *LubPs* Cv marg (78); *GroicPorz* f4 (4); *KrowObr* A3v (28); *RejWiz* A3v (26); *y dotknął się rogow ołtarzowych w koło: który oczyściwł y poświęciwł/ wylał ołáthek krwi ná fundáment iego. Leop Lev* 8/15 (92); *OrzList* cv (3); *RejZwierz* 104 (2); *A ták wřzytek lud ízli do domu Báálowego y poborzyli gi/ Ołtarze też y bálwany iego połamáli/ Mátháná też káplaná Báálowego zámordowali przed ołtarzmi. BibRadz* 2.Par 23/17 (165); *OrzRozm* A (11); *Nie warz koźlego mięła w mleku mátki iego BielKron* 36v; *áby náuká Luterłka thakiefz Kálwinowá/ niebyła przyjmowaná od żadnego/ áni kłięgi ich áby niebyły imprymowane. BielKron* 220 (119); *GrzegRóżn* D4v (8); *KwiatKsiąż* G3; *Mącz* 1d (4); *OrzQuin* B (6); *Prot* Bv; *SarnUzn* E3 (2); *LeovPrzep* C4v (2); *RejAp* AA2v (167); *GórnDworz* H (3); *HistRzym* 11 (5); *RejPos* Bv (263); *RejPosWiecz²* 93v (2); *że dla zátwárdzenia łerc licemierniczych gniewał się patrząc na nie będąc w Bóźnicy ich. BiałKat* 56 (16); *GrzegŚm* kt (6); *KuczbKat* I (17); *RejZwierc* 29v (64); *BielSpr* 28v (3); *WujJud* 22 (23); *WujJudConf* 8v (9); *RejPosRozpr* b3 (5); *RejPosWstaw* [14³]; *Tedy włzedłzy pánienci Ełterzyne y komornicy iey/ oznaymili iey to BudBib Esth* 4/4 (103); *BudBibKaw* A2v (4); *MycPrz* II Bv (3); *BiałKaz* Bv; *A to małz o Láćínłkich kłięg niezgodzie. Greckie*

lepak/ iákom rzekł/ iefzczę fię gorzey między łobą niezgadziáią. Popátrż (kto iych piľmo ććiefz/) do 10. Roz: Mattheufza *BudNT przedm* b3 (9); *StryjWjaz* C2v; *CzechRozm* 34v (89); *PapriPan* Iv; *KarnNap* A3v (13); *ModrzBaz* 26 (5); *SkarJedn* A2v (30); O słudzy páńłcy/ ze włzech naświęťłzemu Cześć imieniowi vczyniće páńłkiemu. Wy/ którym domu iego łtraż podaná/ Chwálćie godnego włzelkiéy chwały páná. *KochPs* 197 (39); Táka ielt moc Papiełka/ iłż Pátryárchy łkładáć y karáć/ y łamy Cefarze wyklináć może. Ktozey iego mocy od Bogá dáney/ żaden przygánić nie śmiał *SkarŻyw* 90 (81); *ZapKościar* 1579/2v (4); *MWilKHist* A3 (3); Náłzy porázili woylko Krola Węgierłkiego pod Bardiowem y wzaiem ziemię ich przyleglá Polłzच्ze zwoiowáli. *StryjKron* 537 *marg* (11); *CzechEp* *2 (47); *NiemObr* 5 (31); *ReszPrz* 5 (19); *ReszList* 153 (4); *WerGość* 207 (2); *WerKaz* 294 (4); *BielSjem* 16; *KochPieś* 42; *ArtKanc* A3v (25); *GórnRozm* F4v; *PapriUp* E2v; *ZawJeft* 11 (5); *ActReg* 3 (5); *GostGospSieb* +4v; *GrochKal* 7 (3); *Phil* N; *KochFrag* 16; którzy przymiérzem Tureckim będąć vwikłáni/ doznawłzy iego zdrády y chytrości/ wczás śideł fáłefłnéy wiáry iego włzli *OrzJan* 122 (6); *LatHar* +3 (37); *KołakSzczęśł* C (3); Szukayćie tedy naprzod krolełtwá Bożego/ y łpráwiedliwości iego (*marg*) Iego, to iest, Bożey. (–) *WujNT Matth* 6/33; áby fię vpámiętáli z śideł dyabelłkich/ od ktorego łá poimáni ku czynieniu woli iego. *WujNT 2.Tim* 2/26 (124); *WysKaz* 21 (3); *JanNKar* C2v; *SarnStat* 19 (26); *SiebRozmyśł* [A2]v; *GrabPospR* L3v (2); *KlonKr wstęp* A2v *marg* (2); *PowodPr* 5 (8); *SkarKaz* 2b (35); *VotSzl* B3 (2); *CiekPotr* 24; *CzahTr* A3 (3); *GosłCast* 30; *PaxLiz* Cv; *SkarKazSej* 659b (16); *KlonWor* 8 (3).

Wyrażenia: »jego samego« (1): *Iuvenes et virgines, senes cum iunioribus laudent nomen domini, quia exaltatum est nomen eius solius*, Młodzi y dziewice/ łtarzy y ż młodem i chwalcie imię boże, boć podwylłżono imię iego łamego *WróbŻołt* 148/13.

»jego własny« [*szyk* 6:6] (12): *RejPs* 144; *Mqcz* 481c; A ty łłowa gdy łłyłzyłż od tákiego połłá wiernego Páńłkiego/ nie ináच्ze im dufay/ iedno iákobyś ie łłyłżał z włáłnych włłł łwiętych iego. *RejPos* 120; *WujJud* 177; *CzechRozm* 160 (2); *CzechEp* 52 (2); A wyznánié Apołłłłkie v mnie nie inłze ielt/ iedno ktore fię w ich włáłnych piľmiech náyduie. *CzechEpPORz* **3; *ReszPrz* 45; *OrzJan* 23; Ze to włzyłłtko znáच्zyłł prace y drogi Piotrowe okołó nawracániá łwiátá do Pána Bogá/ y iego włáłne przywileie *WujNT* 212.

D. *Nawiązuje do rzeczownika implicite zawartego w poprzednim kontekście [w tym: w zdaniu pojedynczym (19), w złożonym (67), w stosunku nawiązania (76)] (162) :* *PatKaz II* 46 (3); *PatKaz III* 137 (2); Potym [*Alexander*] przeciw ziemi ktora rzeczona Thyrus ciągnął, to krol ich włłyłżawłzy, iemu fię pokorzył *BielŻyw* 160; *RejPs* 74 (5); *ConPiotr* 34v; *LibLeg* 11/167v; *ZapWar* 1548 nr 2668; *RejKup* bb7; *KromRozm III* C8v; *LubPs* X4 *marg*; *KrowObr* 194; Y odiácháli do Rzymá w drogę bárzo dáłeką: przyiáchwłzy/ wełłli do ich dworu/ y łpráwowáli legácią temi łłowy. *Leop 1.Mach* 8/19; Y wroćił fię záś Iezus w mocy duchá do Gálileiey/ á rozełłłá fię o nim łławá po włzyłłtkiey krainie. Y náuczał ich w bożnicach ich/ á był chwalon od włzyłłłłkich. *Leop Luc* 4/14 (19); Dom Aaronow niecháć vłá Pánu/ ábowiem on ielt ráłhunkiem y tarczą ich. *BibRadz Ps* 116/10 (12); Po tey poráłłce ięłi Longobárdowie moc we Włółzech bráć á połiáđáć zyemie ich *BielKron* 162v; Wiburg koniec trzyma Finłándiey ku Rułi y Mołłkwi/ thá ziemiá ielt murem ich przeciwo Mołłkwi. *BielKron* 294 (33); *RejAp* 166 (2); *RejPos* 32 (2); *KochMon* 30; Gdy Dyabel mowi kłámłtwo/ z łwego włáłnego

mowi/ bo iest kłamcą y oćiec iego. *WujJud* 64v (2); *BudBib Is* 3/4 (21); *MycPrz* II Bv; *BiałKaz* 12v; *BudNT Matth* 4/23; *PapPran* P3v; *ModrzBaz* 120; *Oczko* 11v; *KochPs* 139 (3); Y przyfzła do iednego Kłafztoru gdzie on był ftrzec/ który ią v Páná Bogá oycu iáko rozumieli vprosił/ żądaiąc aby w ich S. towárzyftwo przyięta była. *SkarŻyw* 13 (6); Abo y fám Pan Chriřtus/ zali też z zapále żywey [.] także miłości ku domu Bożemu/ w ktorym się kupiectwá toczyły/ vczyniwfzy łobie bicz z powrozow/ nie wykołatał/ y ftołow ich nie przewracał y pieniędzy nie rofypał? *CzechEp* 47 (4); *NiemObr* 48 (3); *WerKazPap* 274; *GrochKal* 13 (2); *ZapKościer* 1588/78v; A oto wfzytko miáfto wyfzło przeciwko Iefufowi: y vyřzawfzy go/ prořili aby z ich gránic odřzedł. *WujNT Matth* 8/34; lepiej iest tobie wniřć do żywota włomnym/ niż máiac obie ręce iřć do pieklá/ w ogień nieugáfzony: gdzie robak ich (*marg*) to iest, męká ich. (—) nie vmiera/ á ogień nie gálnie. *WujNT Mar* 9/44 (11); A takiěż Nurfkiěy źiemi Pifárzá ofobnégo dáiemy/ y Elektciěy wolnéy *poft mortem moderni possessoris* pozwalamy. Ponieważ iednák y to przed námi okazowáli/ iř go iuř y przedtym ich przodkowie miěwáli. *SarnStat* 1152 (12); *PowodPr* 21(2).

Wyrażenie: »ich własny« (1): Ten Powiáćik w mocy Iego K.M. Polřkiego etc. zá podánim ich włafnym był. *KwiatOpis* Bv.

E. *Nawiązuje do zdania względnego [w tym: w orzeczniku 14 r.] (1008)*: Dálekoć on więcey řzkodzi/ Kto niekomu ná złe rádzi: Godzien karánia więřszego/ Gdy kto złym iest z przyczyny iego. *BierEz* K2; Blogořlawienij ktorzy przeřladowaniě cirpiá [.] prze řprawiedliwořtz/ bo iych iest krolewfstwo niebiefkiě. *OpecŻyw* 42 (4); *PatKaz I* 13; *PatKaz III* 89v; *TarDuch* A4; *FalZioł* V 46 (2); *BielŻyw* 77 (2); *MiechGlab* 64; *BierRozm* 20 (2); *WróbŻołt* L8 (10); *LibLeg* 10/59v (7); Abowiem on kogo iuř raczy wziąć ná řwá opiekę iřćie iuř nigdy nád niem nie zápi á nie pořliznie się řzkodliwie nogá iego *RejPs* 190 (62); *ComCrac* 21 (2); *RejRozpr* K2v; *SeklWyzn* g2v; *SeklKat* A2 (19); *RejKup* Pv (5); *HistAl* D5 (2); *KromRozm I* Ev (2); *MurzHist* A3v (8); Przywiodą do Phariřeufów/ tegoto ktory niekiedy niewydomem był/ A wten czas łobbota była/ kiedy błoto vczynił Iefus/ i otworzył oczy iego *MurzNT Ioann* 9/14 (13); *KromRozm III* Kv; *Diar* 50; *BielKom* E5v; *GliczKsiąř* N3v (3); BŁogořławieni fą kthorych Pan odpuřzcza złořci/ A iř pokrywa grzechy ich s řwey Bořkyey miłości. *LubPs* H3v (27); *GroicPorz* o2v (12); *KrowObr* 94v (5); *RejWiz* 55 (16); y fám ktory to wymyřlił/ y wfzytek rod ie^{go}/ wfzłą ná řfubienicach *Leop Esth* 16/18; Ktho się boi Bogá/ przed niczym się nie będzie řtráćał ani lękał: ábowiem on iest nádzieią iego. *Leop Eccli* 34/16 (54); *UstPraw* Bv (11); Bo ktoć dzyurą dořtawa/ vrzędu iákiego/ Mniefy możemy rozumieć/ o godnořci iego. *RejZwierz* 88v; *BibRadz Ioann* 10/3 (54) *BielKron* 5v (37); *GrzegRóżn* I4v; *KwiatKsiąř* Dv (6); *Mqcz* 211a (4); *OrzQuin* F4v (2); *Prot* A4; *SarnUzn* B; A kto rozlewa krew niewinną/ iego krew pewno też rozlaná będzie. *RejAp* 109 (44); *GórnDworz* C4v (13); Sponki thę moc miály/ że [.] kthořkolwiek ie ná pierřfiách nořił/ cokolwiek řerce iego żadało (tho coř było podobno) odzierzał. *HistRzym* 61 (2); Iř ci ktorzy poznáią á vwierzą řwiátłości tey/ będą się rádowáć/ [...] Abowiem ty w ten czás Pánie/ iářzmo caięřzkości ich/ á rozgę rámienia ich/ y řceptrum á moc poborcę ich/ zwyciężyřz. A to iest przyczyná radořci ich. *RejPos* 15; iř nie potrzebá lekárzá zdrowemu/ iedno tym ktorzy się złe máią/ a ia ich lekarzem chcę być *RejPos* 326v (124); *RejPos Wiecz*³ [97]; *BiałKat* 13v (6); *BielSat* H2; *Grzegřm* 60 (2); *HistLan* Cv (2); *KuczbKat* 225 (6); Kářdemu kto nie dowierza/ Vbywa záfwdy przymierza/

Włzytko iákoby nie iego/ Trwoży go fwiát trwoży niebo. *RejZwierc* 231v (25); *KochMon* 26; *WujJud* 39 (4); *WujJudConf* 97v; *RejPosWstaw* [41³] (3); *BudBib Lev* 11/11 (20); *MycPrz* II A3 (3); *Strum* N3; *BialKaz* Dv; *BudNT Mar* 9/41 (4); *CzechRozm* 7 (18); Ale iż podobno ci ktorzi ták wotuia/ w nienawiści v niektorych bywiaia/ przeto y w wczciowości ich niemáia/ y wotami ich gardzą. *ModrzBaz* 28v (46); *SkarJedn* 111 (6); *Oczko* 19 (3); Niechay hánbę odnioła/ niech fye zápałáia/ Ktorzy vpadku mego łzukáia. Niech idą wlpák ich rády/ niech fye iáwnie wltýdzą/ Ktorzy nielzcześnie mé rádži widzą. *KochPs* 60; SZczęśliwy/ który ludzi vpádłych rátuie/ Pan téż w iego nielzcześciu nád nim fye łmiłue. *KochPs* 60 (22); Ikoro włzedł w kłafztor rzecze mu łtárfzy: A gdzież ielt ten cóś go niołł? odpowie. Bych był wiedział kto to był/ vpadł bych był do nog iego. *SkarŻyw* 101 (18); *ZapKości* 1582/33 (2); *CzechEp* 62 (7); *NiemObr* 7 (8); *KlonŻal* C3v; Ale kto má pieniądze/ ten ma włzytko w ręku. Iego władza/ iego łá práwá y vrzędy *KochMuza* 25; *KochWz* 142; *ReszPrz* 5; *ReszHoz* 130; *WerGość* 210 (2); *KochPieś* 2; *ArtKanc* A13v (7); *GórnRozm* A3 (6); *PaprUp* G4; *ZawJeft* 9; *ActReg* 2 (3); *GostGosp* 6 (2); *GostGospSieb* +2 (2); *Phil* O (7); *KochCn* B4; Nápełni nas rádością/ ktoeś vfrálował/ A rożnymi kłopoty/ ich wieki łpráwował. *GrabowSet* Ev (6); *KochFrag* 48 (7); *OrzJan* 4 (3); *LatHar* 3 (3); *KolakSzczęśl* C (3); Abowiem kto chce żywot miłować/ y oglądać dni dobre: Niechże pohámuie ięzyk łwoy od złego/ y vltá iego niech nie mowia zdrady. *WujNT* 1.*Petr* 3/10 (43); *WysKaz* 3 (2); *JanNKar* Cv (2); A ielliby on czyie bydło záiętę/ nie znał fie do łzkody/ mieniac że nie przez iego dobytek vczyniona była *SarnStat* 1160 (45); *SiebRozmyśl* F; *WitosłLut* A4v; Boże vchoway nagłego potężnego nieprzyjaciela/ ia com gotow wyiáde/ co nie gotow niemoże mi pomoc/ áz y on w łyká y ia z nim/ zá iego winá nie zá moia *GrabPospR* K3 (3); *PowodPr* 17 (4); *SkarKaz* 7b (17); *VotSzl* Ev (2); *CiekPotr* 15 (2); *GosłCast* 33 (2); *PaxLiz* E2; Kto oyczyźnie łwey łłuży/ łam łobie łłuży: bo w niey iego włzytko fie dobre/ iáko fie rzekło zámyka. *SkarKazSej* 670b (5); *KlonWor* 32 (2).

Brak zgody gramatycznej (21): *RejWiz* 95; *Leop Sap* 3/11 (5); *BibRadz Sap* 3/11 (5); *RejPos* 85 (2); Bo kto mądrość y kárność zá nic łobie ma nędzny ielt/ á prożna ielt nádzieia tákowych/ y praca ich niepożyteczna/ y łpráwy ich niczemne. Zony ich łzalone łá/ á dzieci ich niecnotliwe/ y potomstwo ich przekłete. *BudBib Sap* 3/12; Gdy kto máiętny łzátny átz mowi nie k rzetzy/ Tedy ná zieżdziech maće łłowá ich ná pietzy *WierKróc* A4v; *SarnStat* 173 (2).

Wyrażenia: »jego samego« (2): A ielliby téż kogo winá łkarano zá iáką niełpráwnościá/ tedy fye mu to łtánie wedle iego łámego ołádzienia/ gdyż łobie tego tylko žádał łprzyiać mowić coby łpráwnego było. *GroicPorz* i4; *RejZwierc* 138v.

»jego własny« = *proprius et suus, suus proprius* *Modrz*; *eius proprius* *JanStat* [szyk 5:1] (6): Kto łwe włafne wiezye zyemia łlbo wodá/ przyiáglży iż iego włafne á nieprzekupne/ tedy wolen od cłá. *UstPraw* E; *GórnDworz* L8; *CzechRozm* A5v; *ModrzBaz* 48 (2); *SarnStat* 1241.

a. *Nawiązuje do odpowiednika zdania względnego (w pozycji między odpowiednikiem a zdaniem)* (7) : Obiecuie pan Bog łrogo fie łmćzić nat timi y potomki ich do trzećiego y doczwartego pokolenia ktorzi tego przikazania niechczą pełnić *SeklKat* Ev; *GórnDworz* O3; A Bog Ociec niebiełki łrogi dekret vczynił ná takiego káždego/ iż chce być łrogim pomłćciielem nád nędznym vpadkiem ie⁸⁰/ ktoby niechciał łłuchác łwiętych łłow á napominania tego to łyná iego. *RejPos* 197v (3); *RejZwierc* 186v;

Trzebáby y tych opuścić w ich niebezpiecznościách/ ktorzi pod zasłoną wolności iákich/ niechcą fie ípolnie do obrony Rzeczyópolitey przyłożyć. *ModrzBaz* 125v.

F. W kontekstach niepełnych (340) :

a. W cytatach (216) : *OpecŻyw* 39v (5); *KromRozm I* N (2); *MurzHist* O2; *KromRozm II* cv (3); *KromRozm III* M2v (2); Tákże y Ian fwięty fwiattzy. Iz ípełności iego wízyfcyłmy wzięli. (*marg*) Wízyfcy bierzemy od Paná Iezu Kryftá fynd Bozego. (–) *KrowObr* 153 (14); *RejWiz* 113; *Leop* *2v (9); *BibRadz Act* 1/20 (2); á to náfládując rády kthorą nam Pan á Zbáwiciel nász zořtáwić raczył/ mówiąc. Z owocow ich poznać ie. *SarnUzn* G8 (2); *RejAp* 35v (3); A tedy ma wziąć miecz ięzyká/ y modlić fie nabożnie Pánu Bogu/ wedle S. Dawidá rzekącego: Ięzyk ich ieft miecz oftry. *HistRzym* 53v (4); *RejPos* 63v (12); *BiałKat* a4 (3); *GrzegŚm* 2 (6); *KuczbKat* 291 żp (2); *RejZwierc* 188v; Owca ma fluchác Pálterzá/ á o vczynkách iego nie ma fie bádac/ według rořkazánia Pánískiego: Cokolwiek wam rořkażá/ fluchayćie tego/ y czynćie/ ále według ich vczynkow nie ípráwuycie fie. *WujJud* 152 (7); *BudBib* c3; *BudNT Rom* 11/9 (3); *CzechRozm* 54 (6); *SkarJedn* 13 (2); *SkarŻyw* A5v (5); *CzechEp* 27 (17); *NiemObr* 12 (2); *ReszPrz* 104 (3); *WerGořc* 213 (2); *WerKaz* 301; *LatHar* 314 (6); iáko y niektorzy z wálznych Poetow powiedáli: Gdyżechmy też íą narodem iego. (*marg*) Słowá to Aratá, Graeckiego Poety. (–) *WujNT Act* 17/28 (44); *WysKaz* 44; *JanNKarGórń* G4 [2 r.]; gdy ták ítoi w Confederácii/ Iz pod wiarą/ pocżciwořciá/ y funnieniem/ wízyfcy powítániemy ná iego *destructionem*/ ábo wniwecz obrocenie. *PowodPr* 45 (3); *SkarKaz* 39b (15); *SkarKazSej* 659a (4).

α. Z dodanym do cytatu wyjaśnieniem (20) : *WróbŻořt* Z4 (3); *KromRozm I* Mv; *KromRozm III* H4; I záfię [*modlitwa ná*] dzień Ianá fwiętego. W iego obronie (Ianowey) pokládamy dufanie/ y wybáwienie *KrowObr* 168v; *BielKron* 386v; *SarnUzn* Ev; *RejAp* 152; *RejPosWstaw* [143²]; *BudBib I* 364b *marg*; *BudNT przedm* c2v; Ieřcże 5.Moy: 24.v 5. Wolny będzie dom iego (mowi o nowożeni) ná ieden rok. *CzechRozm* 139v; *SkarJedn* 8 (2); O iáko ich wiele teraz mowi/ radbym obaczył pořtáwę y vrodę iego (o Pánu Ieżuřie mowi) radbym ogládał řzáty fáme y boty iego *LatHar* 192 (2); Gdy mowi kłámřtwo/ z *řwego* włáfnego mowi: iz ieft kłámca/ y oycem kłámřtwá (*marg*) iego, to ieft kłámřtwá. (–) *WujNT Ioann* 8/44 (2); *WSzákże* ich Komornicy/ to ieft (Podkomorzów) przyřięgi ná Rocęch żiemřkich czynić/ y ořiadłęmi byđż máią. *SarnStat* 459.

b. W przykładach słownikowych (124) :

α. Jako odpowiednik łacińskiego „eius” (28), „illius” (15), „huius” (5); „ipsius” (4), „unius” (4); „alicuius” (2), „istius” (2), „suus” (4), „hominis” (5) (65) : *Murm* 17; Ad arbitrium suum scribere. Po/ álbo/ wedle woley yego pífać. *Mqcz* 3a; Anima illius foetet. Smierdzi dech yego. *Mqcz* 10b; At, videte hominis impudentiam, Ale prořę was obáczcie niefrumieřliwość yego. *Mqcz* [18]d; Qui harum mores cantabant mihi, Który mi vřtawicznie ych obyczaye wřřlawał. *Mqcz* 33d; Omnis eius oratio eo vergebat, Ná to fie wřziřtká yego rzecz řciágála. *Mqcz* [269]d; nihilo mea turba quam illius conspectior erit, Nie mnief moyá gromadá będzie okazała yáko y yego. *Mqcz* 405c; Stare consilio alicuius, Dierżeć fie yego rady. *Mqcz* 417b (64).

β. W nawiązaniu do rzeczownika łacińskiego (14) : Hortensius [...] Hortensia, Yego dziewczká *Mqcz* 158d; Facere aliquid Musis approbantibus, S ich podobaniem, s ich wolą. *Mqcz* 323d (14).

γ. W tekście łacińskim brak odpowiednika (45) : Succedo, Wchodzę na yego mieyfce/ zoftawam po kim. Bierzę po kim vrząd. *Mqcz* 44d; Damnatuſt eſt indicta cauſſa, Doftano nań roku y przekazano go w yego niebytnoſci. *Mqcz* 77c; Studet rebus bellicis, Ná walecznych rzeczách yego wſzifteſt vmysł yeft. *Mqcz* 423c; Ex provocatione interfecit eum, Zabił go zá yego powabieniem. *Mqcz* 505b (45).

G. W specjalnych konstrukcjach anaforycznych (99) :

a. W połączeniu z dopowiedzeniem (3) : (*nagł*) Ian Kochánowſki. (–) PRzypátrzzę ſie co vmie/ poczziwe ćwiczanie/ [...] Co rozeznałſ z przypadkow/ y ſ poſtępkow iego/ Tego Kochánowſkiego/ fláchćicá Polſkiego. *RejZwierz* 77v; Ieſt zá námi Rycerz mocny/ Ieżuſ Kryſtuſ [...] bądź chwalebne Imię iego/ Ieżuſá Páná náłzego. *ArtKanc* D3; *SarnStat* 1190.

b. W podwojonej przydawce dopełniaczowej (24) : *BierEz* Dv (3); roſpamyąthauay częfto łzwyąto panny maryey yey począczya *PatKaz* I 2; á pothem onego czołnku ktori vroſcie/ weźmi iego náſienie *FalZioł* I 5c; GOtow ſ Scitiei wygnanich częłć ich zoſthało na wyſpie Bykowym *MiechGlab* 38; *WróbŻołt* 145/5; *SeklKat* D3; *LubPs* eev; *RejWiz* 99v; Boiącego ſie Bogá błogoſłáwioná ieſt duſſá iego. *Leop Eccli* 34/16; Wymawiał ſie ſ tego Gigeſ/ mowiąc: iż mnie nie ſłuźno pániei ſwoiei nágoſci iey widzyeć. *BielKron* 100v; A ſpokoynego/ tu ſłyſzyſz/ iáka zapláta iego *RejPos* 266v (4); *ArtKanc* L4.

α. Anteponowany składnik podwojonej przydawki wyrażony w N (7) : *LubPs* gg5v; Day Boże áby ktorzy ludzie/ wzywáią pomocy Thomaſzá ſwiętego/ modlitwy ich były wyſlucháne. *KrowObr* 163; Bądzże iedno w ſwych myſłach ſtáły/ bo ćirpliwoſć/ To iey vrząd iż wytrwa káżdą ſwiecká chćiwoſć. *RejWiz* 34v (2); Ten ktorzyby wylał krew człowieczá/ od człowieka krew iego wylána będzie *BibRadz* *Gen* 9/6; *RejAp* 160; *SiebRozmyśl* E2v.

c. W połączeniach „co jego”, „co jej”, „co ich” w znaczeniu: którego, której, których (9) : *RejJóz* H3; *LubPs* Ev; Co chodzą by ſzaleni vbodzy nędznicy/ Co ich ono ſzaleńſtwo iáwnie wſzyſcy znáią *RejWiz* 78; *BielKron* 20; *BiałKat* 61; *Oczko* 15v (2); W życiu chćiałbym tákiego/ coby áni z woley człowieká/ áni z ręku fortuny iego vmysł dźierzał ſie *GostGospPon* 169; Oniſz to coſmy ie w poſmiechu mieli/ coſmy po nich deptáli/ coſmy ie zábijáli/ coſmy zdrowie ich zá kilá grzywien ſzácowali *SkarKaz* 84b.

d. Redundantne użycie zaimków anaforycznych (dzierżawczych) (63) : Muchá człowieká łyſego/ Káſálá w łyſinę iego *BierEz* N3; vderzył na Malkuſſa ſługę biſkupięgo/ ij vciał mu prawé vcho iego *OpecŻyw* 106v (2); *HistJóz* Av (3); y gdzie oney yey mąż oth vmarł *ZapWar* 1532 nr 2415 (3); *RejPs* 88; a ſkodi ym vczyniono za yedennaſczye y trziſtha áſpr wmayethnoſczach wych *LibLeg* 11/141; *MurzNT* Mar 9/41 (2); *GliczKsiąż* E; *KrowObr* 83v; *Leop Bar* 2/17 (3); *BibRadz* *Iev* 21/9; Kłiążęćiu Brunſzwickiemu ieſli niewroćcie máiętnoſci iego/ naydzie ten obyczay/ iáko wroćć muſićie. *BielKron* 221v (4); *Mqcz* 231a; *RejAp* 45 (5); O moy miły Pánie iákoż ieſt dziſ tych głuchow á tych niemych wiele pod kroleſtwem twoim/ ktorym ten niefláchetny robak grzech á ſproſny czárt zátkał ty vſzy ich á thy nędzne ięzyki ich *RejPos* 205; iż káždy táki ma być podan kátom w ręce ich ná wieczne męki iego. *RejPos* [249]; Iż to káždy błogoſłáwiony ieſt/ któremu Pan nie przczyta grzechu iego. *RejPos* 326 (24); *RejZwierc* 142 (6); ále oto idzie zá mną/ ktore^{go} nie ieſtem doſtoien botow nog (iego) rozwięzić. *BudNT* Act 13/25; GDy przed nim powiedziano ná iego Sędzyego/ Iż był nieſpráwiedliwie oſádził drugiego/ Kazał go wnet obłupić támże ſ ſkory iego *PaprpPan* Hh2v;

ModrzBaz 139v; tak fię rownię [!] z tym dzieie: ktoremu czárt v fercá iego bluzni y fprośnie mowi *SkarŻyw* 294.

H. Zestawienia (3829) :

»ich dostojność« (1) : Potym od Iána fwiętego ijdątz/ dróga ijch doftoynofci [tj. św. Rodziny] była przez podworzé Zachariálfa ij Elzbiety *OpecŻyw* 31.

»ich miłość (a. miłości)« (399) : ysz v Ce. m. przes pofzla fzwego ych miłościam ofznaymycz raczil czaíf vefzelya y radofczy szwoiey. *LibLeg* 7/31v (25); *OpecŻyw* 154v; *WróbŻoltGlab* A5; *ComCrac* 18; *HistAlHUng* A2v; *Diar* 27 (95); *DiarDop* 98 (65); *GroicPorz* g2v; *RejWiz* 175 (2); tak záfię milczenie moię/ mnimam iż będzie ich miłościam bárzo przyiemne. *GórnDworz* H3v (5); Wfzytki práwá zwikkáli fnádź żadne w cáłości/ Nie zoftáło/ zá fpráwá rządńá ich miłości. *RejZwierc* 248v (4); *WerGośc* 257; *ActReg* 30 (10); *OrzJan* 111 (2); *KołakCathOkuń* A2; *SarnStat* 15 (5); *VotSzl* A3 (10); *SapEpit kt*.

Zestawienia: »ich królewska miłość« (2): *MetrKor* 61/223v; yakobi panifthwa ych Krolyewfkyey Mczi trvdnofczy y nyebefpyeczenfthwa nyemyely *LibLeg* 11/135.

»ich miłość (a. miłości) panowie (a. krolowie, a. księża itp.)« [szyk zmienny] (166): *MetrKor* 31/620v (2); *ZapWar* 1522 nr 2285 (5); *LibLeg* 6/79v (14); *MurzHist* A4; Panowie IchM schyliwszy się miedzy sobą dali odpowiedź posłom *Diar* 31; Ten pokoj [...] złaman jest od IchM księży *Diar* 85 (78); *DiarDop* 98 (10); Prziczim telz bil JAn Konieczki Dworzanin Krolewien Ich Mczi *WyrpKr* 2 (3); *SarnUzn* A2; *KwiatOpis kt*; Przetoż fromotnie błądzá wfzyfcy/ y przeciwko bogu mowia/ á ná imię ich miłość pánowie Rzymfcy duchowni *WujJudConf* 80v (4); *PaprPan* V; *SkarJedn* 382; *CzechEp* 165; *KochEpit kt* (2); *KlonŻal* A2; *ActReg* 21 (12); *GostGospSieb* +4v; *OrzJan* 70 (4); *KołakCathOkuń* A2; Co my będziem y potomkowie nálfzy Ich Mści Królowie Polfcy/ y Wielcy Książętá Litewfcy/ będą powinni [...] trzymác *SarnStat* 1201 (17); *VotSzl* A2 (5); Do Ich Mści Pánów Rad cnotliwego Narodu Polfkiego. *CzahTr* G.

»(święte) bostwo Jego« [szyk 65:1] (66) : Szedłem ná Kármel gorę/ [...] Vpadłem ná koláná/ á do Boftwá iego/ Záwołałem vprzeymie s fercá záłoŃnego *RejWiz* 181v; *RejAp* 46v; Iáko Pan ty oczy błogoŃláfwić raczy/ ktore ne [!] tylko fpráwám iego/ ále wiárą moczną przypátruia fię fwięthemu Boftwu iego/ á inákŃze nizacz nie fá v niego. *RejPos* 207v *marg* (61); iáko maŃz wierzyć y rozumieć co ieŃt Bog/ y cóŃ powinien Pánu fwemu/ y iáko maŃz przeiednác fwięte Boftwo iego. *RejZwierc* 196 (3).

»jego dostojność« (3) : Wtym pán Iezus znikńál od nich nágle/ a onij zoŃtali w wielkim nábożeⁿftwie/ wzdychaiątz gorątzó żádali/ aby iego doftoynoŃtz za fię widzieli. *OpecŻyw* 169v (3).

»jego jasność« = *sua serenitas* *JanStat* [szyk 11:2] (13) : Nawiemoźnieyfzy/ Naiášnieyfzy/ MiłoŃciwy/ v KrzeŃcijánow wybrány Cefárzu Ferdynándzie. Nieprzewycięźny á Nawiemoźnieyfzy Turecki Cefarz/ moy námiłoŃciwfzy pan/ odeŃłáł mię z thákowym poŃelŃftwem/ ábym iáŃnoŃci wáfzey/ imieniem iáŃnoŃci iego/ winfzował wfzego dobrego/ fzczęŃliwego ná długie czáfy pánowánia/ fortunnego krolowania. *BielKron* 331v (2); *SarnStat* 1124 (9).

Zestawienie: »jego cesarska jasność« (2): Ofobliwie fię teź I.C.I. kocha z wáfzey C.I. długiego życia *BielKron* 332 (2).

»majestat jego« = *sua Maiestas JanStat* [szyk 11:6] (17) : Idźcie [książki] naprzód ku królowi/ Ku jego Máiestatowi *BielKom* A3; Czego ia W.K.M. fwemu miłościwemu Pánu/ świadcząc onym lámym/ gdyż ferce moje iemu wiadome iest/ wiernie życzę/ y zá to iego wyłokiego Máiestatu niegodnie iáko grzełzny człowiek á nędzny robak prośzę *BibRadz* *3; *WisznTr* 29; *SarnStat* 1092 (2).

Zestawienia: »jego królewski majestat« (1): dla iego Krolewkie⁸⁰ máiestatu z żadney fie prace wymáwiał nie będę. *ModrzBazBud* π6.

»święty (a. boski) majestat jego« [szyk 10:1] (11): *RejAp* 54v (2); *RejPos* 46v (5); A gdy obaczyłz vpadek fwoy/ vpadł przed Máyełtat fwięty iego/ á day fie na miłofierdzie iego *RejZwierc* 196v; *LatHar* 349 (2); *VotSzl* Bv.

»jego miłość« [szyk 3002:3] (3005) : *MetrKor* 34/265 (5); [*Jezus*] vkázál fie Marié Magdalénie [...] A ona nie znaiątz miłofci iego mnimaiątz go bytz ogrodnikiem odpowiedziała *OpecŻyw* 166 (13); *LibLeg* 6/55v (63); *LibMal* 1543/70v (5); *LudWieś* A4v (2); *ZapWar* 1546 nr 2582; *RejKup* c3v; *RejWiz* 44 (3); *RejZwierc* 116; *SarnUzn* A2v (2); *GórnDworz* C3v (12); idźi kniemu/ á prośiřz iego miłości áby raczył ku mnie wyniść. *HistRzym* 22v; *HistLan* A4v; TAtárzyn inřzym łtanom iuř ni w czym nie rowien/ Bo bárzo iego miłość ná wřzem płu podobien. *RejZwierc* 242v (9); *ZapKościer* 1579/I (15); *CzechEp* *3v (182); *CzechEpPORz* *3 (4); *ReszHoz* 136; *ReszList* 187; *ArtKanc* J5; *ActReg* 14 (33); *GrabowSet* A2 (13); *JanNKarGórn* D4 (2); *SarnStat* 834 (2); *SiebRozmyśl* [A4].

Zestawienia: »jego krolewska (a. książęca, a. cesarska itp.) miłość« = *illius a. sua Maiestas, (eius) Serenissima Regia Maiestas, Rex JanStat* (762): *MetrKor* 31/621 (55); *ListRzeř* w. 55; y powiaday ye⁸⁰ vyelkiey k.m. abi temv Turczinv nie wierził *LibLeg* 11/58v (456); *ZapWar* 1535 nr 2413 (14); *ConPiotr* 30 (16); *MurzNTSekl* A2 (2); *Diar* 22 (79); *DiarDop* 110 (7); *MrowPieř* kt; *GliczKsiąř* Lv (2); *GroicPorz* f4v (2); *KrowObr* A2 (2); *UstPraw* K2; *WyprKr* 1 (7); *BielKron* 332 (4); *KwiatKsiąř* Q3v; *OrzQuin* I4v (4); *GórnDworz* kt; *RejPos* ktv; Ten Powiáćik w mocy Iego K.M. Polřkiego etc. zá podáním ich włálnym był. *KwiatOpis* B (16); *RejZwierc* Bbb3v; *WujJud* 16v (2); *BudBibKaw* A2v (2); *BiałKaz* N; *StryjWjaz* kt; W Wilnie/ z Drukámi Ie⁸⁰ Książęcey Miłości Pá. Mikołáia Chryřtophá Rádziwiłá Márřzáłká W. Kxię Lit. etc. *SkarJedn* kt; *Oczko* A2; *KochPs* [217] (3); *ZapKościer* 1582/28v (4); *CzechEp* 12 (5); *KochJez* kt (2); *NiemObr* 6 (3); *KochFr* [135] (3); *ActReg* 47 (10); *GrochKal* 2; *GórnTroas* [3]; *OrzJan* 63; *KolakSzczęř* A2; *WysKaz* kt (2); *SarnStat* 10 (40); *ZapMaz II G* 97/90; *KlonKr* kt; *SkarKaz* 2v řp; *VotSzl* E2v; *CiekPotr* ktv.

»krol (a. cesarz, a. książę, a. pan itp.) jego m(ił)ość« = (*reverendissimus*) *dominus, Serenissimus (Rex) JanStat* [szyk zmienny] (1797): spravyedliwořcz bandą povynny czynycz [...] Thak poddanym Crolya ye⁸⁰ M. Iako theřz poddanym ye⁸⁰ m pana Voyevodzynom. *LibLeg* 6/119 (466); *MetrKor* 31/621 (79); *March*¹ *Wiet* Av (3); *FalZioł* +2; *ZapWar* 1534 nr 2371 (20); *KlerWes* A2v; *WróbŻółtGlab* A3 (3); *ComCrac* 14; *LibMal* 1543/72v (14); *ConPiotr* 33v; *LudWieś* A2 (3); *SeklKat* A3 (2); że W.M. raczyłz być małżonką ie⁸⁰ miłofci pana Staniłława Tęczyńřkiego *HistAlHUNG* A2v (2); *MurzHist* A4; *Diar* 19 (116); *DiarDop* 111 (31); *GliczKsiąř* L6v (2); *GroicPorz* e4v (5); *KrowObr* A2; *OrzList* i2; *UstPraw* I2 (4); *WyprKr* 1v (10); *OrzRozm* A2v řp; *OrzQuin* Yv (3); *SarnUzn* A2v; *SienLekAndr* a3; *GórnDworz* kt (56); *GrzepGeom* A4 řp (5); *BiałKat* kt (2); *KwiatOpis*

A3 (15); *RejZwierc* 268v; *WujJud* B4 (18); *KochList* nlb 3 (5); *BudBib* b; *BudBibKaw* A2; *Strum* A2v; *BudNT przedm* a2; *PaprpPan* Cc2 (4); *ZapMaz II G* 61/159 (2); *KarnNap* ktv (3); *ModrzBaz kt* (2); *ModrzBazBud* π6v; *ModrzBazStryj* π2v; *SkarJedn* ktv (5); *KochOdpr kt* (3); *Oczko* A2 (5); *KochPs* 2; *SkarŻyw* A2v (2); *ZapKościer* 1580/4 (71); *StryjKron* 288; *EPISTOMIVM* Ná Wędzidło Iego Miłości Xięzdá [!] Hieronimá Powodowłkiego/ Kánoniká Poznánłskiego *CzechEp kt* (151); *CzechEpPORz* *2 (9); *NiemObr* 67; *KochEpit kt* (2); *KochFr* 77; *KochSz* A2; *ReszPrz* 68 (4); *ReszHoz* 114; *ReszList* 144 (9); *PudłFr* 33 (3); *KmitaPsal* ktv; *KochPropKKoch* 3; *KochWrJan* 17; *PaprpUp* K2; *ZawJeft* 3; gdy tez woisko Arcyxiążęcia IM Maximiliana pod Krakowem się stawieło *ActReg* 13 (343); *GostGospSieb* +4v (2); *KochCzJan* A2 (2) *GrabowSet* A2 (9); *KochAp* 13; *KochFrag* 28 (2); *KochFragJan* 3 (2) *OrzJan* 51 (14); *OstrEpit kt* (4); *KołakCath* C2v (2); *KołakCathOkuń* A2 (2); *WysKaz*)?(3; *JanNKar* A (13); *JanNKarGórn* D4; *SarnStat* 17 (188); *WitosłLut kt*; *PowodPr* 47; *VotSzl* C (30); *CiekPotr*)?(2; *CzahTr* A2v (2); *GosłCast* 3 (2); *SkarKazSej* 694b; *KlonFlis* A2; *SkorWinsz* A2v; Wielmożnemu Pánu Iego Mości Pánu Andrzeiowi Krotosłkiemu Woiewodźicowi Inowłocławłkiemu/ Pánu á dziedźicowi w Lobzenicy rć. rć. memu zówłze Mościwemu Pánu. *RybWit* [A]v; *SzarzRytJSzarz* nlb 2 (2); *SzarzRytLeśn* ktv.

»jego najasniejsza miłość« (4); iuż fie ták przyiaźń iego naiálnieyfzey miłości przyięła y mnoży fie *BielKron* 332 (4).

»jego święta (a. boska, a. naświętsza) miłość« [szyk zmienny] (68); Tym czałem zwolenicy iego fwięteé miłosci profili rzekątz: Miłtrzu iedz. *OpecŻyw* 50; Iá niewiedzątz tzo mám vdziałatz/ iego miłosci bołkie ciebie polétzam. *OpecŻyw* 82 (24); *PatKaz II* 81; *RejPs* 125 marg; *LibLeg* 11/43; *MurzNT* A2; *LubPs* A6 (2); *BibRadz I* *2 (2); *SarnUzn* A3v; *LeovPrzep* b3 (2); *RejPos* 132 (3); *KwiatOpis* A2v; *RejZwierc* 89v; áby Pan Bog wielkie łzczęście y zwycięstwo nád włzytkiemi nieprzyaćioły dáć raczył/ vltáwicznie iego świętey miłości prośiemy. *SkarŻyw* A2v; *NiemObr* 6; *GrabowSet* A3v; O ráczyłz fię do iego naświętłzey miłości przyczynić zá mną *SiebRozmyśl* G2v (24); *VotSzl* Fv.

»możność jego« (2) : *RejZwierz* 107v; A ták moiá nádzieiá y moje kochánie/ Niwkim niechay nie będzie iedno w moim Pánie: Y włzyfcy vćisnieni ćisńcie fię do niego/ kładác niewinne fercá przed możnością iego. *ArtKanc* Q11v.

»jego świętość, świętobliwość« [1:1] (2) : *RejPs* 16v; Który to Przywiléy z łálki y z dobrotliwości iego świętości [*eius sanctitatis JanStat* 204] otrzymáliłmy/ zacnémi dowody y klauzulámi vtwiárdzony. *SarnStat* 193.

»urodżoność jego« (2) : *RejFig* Cc2; Bo miałci też pan Dudek/ zówždy przodka płtrego/ A wždy nadobnie śmierdzi/ vrodżoność iego. *RejZwierz* 85v.

»jego wielmożność« [szyk 8:6] (14) : *OpecŻyw* 174v; *PatKaz II* 42; Kiedy więc gębę nádme w oney obfitości/ Iuż włzyfcy pochlebiuá iego wielmożności. *RejWiz* 11v (4); *RejZwierz* 120; *KuczbKat* 10; *RejZwierc* 120v (5); *ArtKanc* A18v.

»jego zacność« (1) : Ná ten czás tedy Naiálnieyfłzego Páná Króla Polłkiego y iego zacności [*suae Serenitatis JanStat* 908] potomki Króle Polłkie [...] wyznawamy przez ninieyfzy liłt iż iefł Pánem y obrońcá kościolá náłżego *SarnStat* 1123.

»jej dostojność« (2) : Ale Nykodem mówił/ nie panie Iozefie/ lepiéy ci fie iéy doštoynofci fklonitz ku mnie w dom duchowny *OpecŻyw* 158v; *BielKom* B5.

»jej miłość« (300) : Sluśfalociém na taką pannę mietz tak fwiętą czeládz/ ij prowadzili iey miłofcz do Kafarnaum blifko Nazaret. *OpecŻyw* 41v (15); *PatKaz I* 2; a oth tey godziny yey przeczyfłtego począczya flufzyły yey myłofczyz yako matcze bozey y ych panyey *PatKaz II* 75 (13); O Bar y oyne ymyeny Crolovey yey miłofczy, kthore yey M. ma ve włofzech *LibLeg* 7/35v (97); *WróbŻółtGlab* A2v; *MetrKor* 61/223v; *BielKom* E5v; *RejWiz* 36; Szalona fprawá podobna ku złości/ Práwie rodzona fioftrá iey miłofci. *RejZwierc* 214v; *ZapKościar* 1588/82v (2); Bá y Páni/ day Iey Miłofcz zdrowá/ Wefelfáz iey twym przyázdem głowá. *RybWit* C2.

Zestawienia: »jej królewska (a. książęca) miłość« = *domina Regina JanStat* (13); *BialKaz* M3v; *ActReg* 45; *WysKaz*)(2; Opráwę Królowéy Iéy M. Małzonki náfzély/ ná Dobrách Kśięfłtwá Mázwofckięgo/ ná których téż miałá opráwę Królowa Boná/ Mátká Iéy Królewfiéy M. Confitucią tą [...] poftánawiamy *SarnStat* 1147 (8); Czego day Boże Iey K.M. doczekác z poćiechą nas wfzytkich. *SkarKaz*)(4v (2).

»jej miłość krolowa (a. księżna, a. pani itp.)« [szyk zmienny] (148): anym them vszkodzyl xyenyey yemylofczy *ZapWar* 1508 nr 2039; yz V.C.M. roskazal panom Vegierskym abi ony byly wierny krolowey y.m. Vegierskiey y sinowy yey m. *LibLeg* 11/[32²]v (54); *MetrKor* 57/116v (6); *WróbŻółtGlab* A2; ktorzi oth Crolyewy yey miłofczy fz Cracowa mieli fzpienyádzami do Wloch yachacz *LibMal* 1543/68 (3); *Diar* 72; Ku yey Miłofci Pániey Elźbiecie s Szydlowca/ na Olikach y Nieświżu Kfiężnie etc. *KochZuz ktv*; Wiprawa Krolewni Jei Mczi Catarzini Polskiei. a Ksiezni Phinlandzkiei etc. *WyprKr* 1 (29); *BielKron* 320v; *OrzQuin* Y2; *Górndworz* O5v (2); Kto ma fumnienie záwždy ná báczności/ Tám głádka głowá cnocie ieymiłofci. *RejZwierc* 223 (2); *SkarJedn* A6; *KochOdpr kt*; *KochEpit kt* (2); *KochFr* 122; *ReszPrz* 107; Na Herb Iey Mści Pániey Doroty Kádłubfkiey z Iedleńfká. etc. etc. *WisznTr* 2 (2); *BielSjem* 15; *ActReg* 160 (7); *GrabowSet* A2 (2); *OrzJan* 128; *OstrEpit kt*; *KolákCath* B4v (5); *SarnStat* 25 (16); *KlonKr kt*; *SkorWinsz kt* (3); *RybWit ktv*.

»jej fwięta miłość« (5): vcż że fie téż ij ty w ten dzień tak wefoły/ tzcitz ijmie Marié k iéy fwięté miłofci/ wolaiátz iǳby fie za tobá przyczynila *OpecŻyw* 186 (4); *PatKaz II* 21.

»jej szlachetność« (1) : Snádnie tą kofá zwalczy káżdego nędzniká. Więc nie pátrzy ná ftány áni ná młodości/ Wfzytko záwždy zá rowno v iey fláchetności. *RejWiz* 87.

»jej fwiętość« (1) : Ián fwięty profil iéy fwiętofci/ aby fobie nie tako ftyfkowala cieffyl iá *OpecŻyw* 159.

3. *W funkcji epiforycznej* (41) : Iakom ya nyeprzyszeth Szamowthor szobyw rownemy dogego Gospody do Slawathnego Marczyzna kyerszka *ZapWar* 1505 nr 2050 (3); *TarDuch* D8v; *RejPs* 158v; *LubPs* dd; *RejWiz* 140v; Bo iáko więc ciernie fpołecznie fie wiąże: tákci téż biefiádá ich poľpoľu piiących *Leop Nah* 1/10 (2); *OrzRozm* N3v; *BielKron* 224 (2); Consequi vestigiis W yego tropy zá kim yść. *Mącz* 490a (3); Sluchayże co zá pociechę dawa Pan zá thy ftałofci ich tym wiernym fwoim *RejAp* 61v (2); *RejPos* 49 (4); *BielSpr* 16; Téż po fprawach iego/ poznác młodego *BudBib Prov* 20/11 (4); Bo dla hárdey ofoby á fprofných flow iego/ Wzyác zá krolá niechcieli Tárkwiniufa złego. *PaprPan*

Ggv; *SkarŻyw* 542; Gdzie thefz ten zyn Maczy przet prawyem nałzym slubował y smalfzonką swoyą leną chowacz poczywyę do ye^{go} smyerczy Oycza swego. *ZapKościer* 1586/69; Vczynki bowiem ich idą zá vmárłymi. *WysKaz* 47; *SarnStat* 941; *KmitaSpit* B2; áby Pogánftwo [...] znáło/ iż gdy wola ie^{go}/ Bog wyftępny lud fwoy w ręce iego podawa. *PowodPr* 15 (2); A iákoż to ná złe poftępki iego nie zezwala: kto złego ná vrząd ták należyty ludzkiemu zbáwieniu ftáwi? *SkarKaz* 610a; *KlonFlis* D4v.

a. W funkcji odpowiednika zdania względnego (zaimek „jego” w antepozycji) (5) : Nieźcęlliwy fą y między vmarlemy nadzieia ych/ ktorzi łobie maią za bogy vczynięnie rąk fwoich *SeklKat* Ev; niechćieyćie nic gwałtownie ná przodku poczynác/ áż fie wywiemy pierwey vmyfłu ich ktorzy fie ná Budzyniu záwárli/ takież Tureckiego. *BielKron* 311; Iż krwie tych opuřczonych owieczek chcę páthrzyć z ręku ich/ ktorym fą poruczone. *RejPos* 23v; *BudBib Prov* 20/16; ile ich wřzyftkich co pod iednem przywileiem ťiedzą pożytki wyniofą *GrabPospR* M2.

4. W funkcji rzeczownika: »jego«, »jej«, »ich« = *jego, jej, ich własność, jego, jej, ich ludzie* (34) : Wyemy to dobrze yze kandy shedl pan czersky od granicze sokolowskyey tam yego ná prawo a mikolaya visnyewskyego ná lewo *ZapWar* 1515 nr 2176 (2); *BierEz* F4; abowyem Kroly ye^{go}m. dopvřczicz bi thego nyemogl abi nayego ktho łobycz łzye myal a bvdowacz *LibLeg* 11/175; kazał Kfiążętom fwoim/ áby pořel y wřzyfcy iego czeřtowáni byli *BielKron* 453v (3); Y trafili fye táki Staw coby go dawno nie łpuřczano pod ónym ftáwem łpuřczónym/ tym iego lepřza. *Strum* K4; áby oni y z Włodářzmi łobie Pánłkie żęli/ á Pan ich. *GostGosp* 66; *LatHar* 649.

Frazy: »(gdy a. już) ťię jego miele« (3): Bo dyabeł fwego pilen gdy fie iego miele *RejWiz* 139 (2); *RejAp* 171.

»żeby ná jego stanęło, ná ich ťie musiało ťać, aby ná jego ťie ťało« (1:1:1): przeto byli [*papiescy duchowni*] tey nádzieie/ iż fie ná ich wřzytko miało łtać *BielKron* 205v; *SkarJedn* 297; káždy chce żeby ná iego łtánęło/ káždy vfa rozumowi fwemu *GórnRozm* K3v.

»ťać zá jego (a. ich)« [*szyk zmienny*] (14): *RejPs* 157; *RejKup* z4v; *RejZwierz* 25; oni przyidą czyiá Sol ieřt/ widząc káždy v fwey gromády złoto/ ieřli łtoi zá iego/ weźmie Złoto/ a ieřli nie łtoi zá iego/ niecha ieřczę y Złotá y Soli á odeyďzie precz *BielKron* 450 (3); *RejAp* 37; Ná wři kto go má káráć/ Práwá fie nie boi/ Gdy fie łam nád kim pomřci/ to zá iego łtoi. *BielSat* D; Záplác im wedla ich vczynków/ pánie/ Vczyn nagrodę/ która zá ich łtanie. *KochPs* 39 (2); Po tey Krol żadnego pořágu nie wziął/ ále łtało zá iego/ gdy mu Włádiřláwá y Kázimirzá dwuch Synow porodziła. *StryjKron* 552 (2); *ZapKościer* 1585/55v; *BielRozm* 23.

Wyrażenie: »jego włafne« [*szyk 3:1*] (4): *ComCrac* 20; O wielkiegoż to przyiacielá tam łobie pozyřczęřz/ á wielką á łowitą odpłátę weźmieřz: á nie zá fwoie ále zá iego włafne á zá pořicżáne tobie od niego/ á zá do cżáfu zwierzzone tobie. *RejPos* 193v; *StryjKron* 597; Pan káždy łacwie fie vřtrzedz może cudzego nie pragnąc: bo dořyc prace bez grzechu łwe opářrzyć/ áby go dochodziło włafne iego łpełná. *GostGosp* 4.

5. W funkcji zaimka zwrotnego dzierżawczego: *swoj* (23) : Vřlyřláwřly žmolenicy [!] ten glos/ padli ná iřch obliczę *OpecŻyw* [57v]; nařzwyařłřzą panną ktorą bog oduyeku přeřřzřzał matką łyna yego *PatKaz I* 15; a przeto łřzwyařta anna y yoachym ueřele myely łpoczáczya ych czorky myley *PatKaz II* 77 (3); *LibMal* 1547/136v (2); *ZapWar* 1550 nr 2672; áby tam iádacy y wráćiacy krom żadnego

przenągabania przechodzili s skupiectwy [!] ich fwiebodnie. *HistAl* G4v; *MurzNT* *Matth* 21/41; *Diar* 70; *UstPraw* I; Oto przyzedł Pan w mocy świętych iego/ ładzić wżytki z niemiłościwych wczynkow ich. *BielKron* 3v; *RejAp* BB8v; Dawid gdy był wygnan od Abfáloná fyna fwego s kroleństwá iego *RejPos* 46; Y wprowadził go w dom fwoy/ y nákarcił osły y vmyli nogi fwoie (*marg*) Albo y vmyli nogi ich/ ále nie o oflech rozumiey/ vmyli to iest domownicj (–)/ potym iedli y pili. *BudBib* *Iudic* 19/21 (3); *PaprPan* Bb4v; *CzechEp* 328 (2); á vrząd rozdárłzy fzáty ich (*marg*) fzáty fwe (–) kazał ie siec rozgámi. *WujNT* *Act* 16/22 (2).

6. Prawdopodobnie: W funkcji zaimka dzierżawczego 2. osoby (jako wyraz uszanowania) (7) : czego luter niechciał wczynić/ ále tę drogę náleżli áby piśał Papieżowi omawiaiąc fwoię niewynność/ Tákże piśał Luter w ty fłowá myedzy ynymi rzeczámi/ áczem fie był odezwáł na Koⁿcilium od niego/ wżákże w tych czáfiech páná bogá zázwdy zań profżę zá iego zdrowie *BielKron* 195v (4); Czemu iżeś fíadź W.M. więcey folgował/ y dla tego/ to brzemię raczyłeś ná mię włożyć/ rzucić go s siebie/ áni mogę/ áni chcę/ ábych fie nie fprzećiwił woley W.M. áni vbliżył zdániu/ á rozfádkowi iego/ ktory wielá ftopni/ niż moy/ iest wylfłzy. *GórnDworz* C8; ále Plebeus ftoiąc v brony vftháwicznie wołał/ wynidź pielgrzymie ku bitwie/ bo dziś głowę ie^{go} mam krolowi przynieść. *HistRzym* 81v; *SkarŻyw* 582.

7. W dosłownym tłumaczeniu z hebrajskiego (3) : duřá káżdego krzyczeć będzie fobie (*marg*) wł. duřá iego krzyczeć będzie iemu (–). *BudBib* *Is* 15/4; obrok ná káždy dzień (*marg*) wł: rzecz dnia wdzień iego/ álbo iey. (–) *BudBib* *Dan* 1/5.

**** Bez wystarczającego kontekstu (6) :** *MurzOrt* Bv; Oni miařto tey nápiřali iego/ iakoby teř z męřa niewiařtę wczynili. *BudBib* c2v; ále nářzych Brześcian fłowko Eius bárzo omyřło. Bo eius znaczy y iego y iey *BudBib* c2v (5).

III. Forma „jen” w funkcji zaimka względnego (59) :

1. Wprowadza zdanie przydawkowe (44) :

a. Określające (36) : boc nye wyemi kady fya vcyec yedno do cyebye boře nář yen ziwyeřł ij krolyuyeřł na wyeky wyekow. Amen. *BierRaj* 16 (7); Z przygody fie kupiec trářł: Ien niewolniki kupował *BierEz* A4 (7); BOg wfłechmogáci/ ien od pocřátku fwiata milował rodzay człowieczy/ [...] ktoré na fwé fwięte oblicze ráczyl ftworzitz/ pocřał o iego zbawieniu myřlitz *OpecŻyw* 7; Ciebie fciřká powoynik/ ien rozdzierzgářł grzeřłné *OpecŻyw* 19; Gdzie iest ien fie narodził krol řydowłki *OpecŻyw* 23v (11); iedno ti Boře nář Ien ies błogořlawiony *TarDuch* A2; Iezu ktoris piotrowi ien za cię powieđał chceć vmrzeć throies ie^{go} zaprzeńie przyřłze opowiedział, řmi. fie nad na. *TarDuch* C (7); *SeklPieř* 32; *RejPos* 271.

Połączenia: »jenci« (1): ale wezrzy na oblicze pomazańtza twęgo/ Iezuřa milęgo/ ienci dzis prze nás nieczyřtęmi řlinami vplwán *OpecŻyw* 129.

»on ... jen« (1): owá on nie ochotny/ a wřzetoczny [!]/ ij tuřawy: ien wřzędy muř być/ zowá gij Dokonaniř *ForCnR* E2.

b. Rozwijające (8) : Y iuřby to był wczynił/ Aře się Pořł fprzećiwił: Ien Krolowi táko radził/ Aby się prořno nie trudził. *BierEz* Fv; Niemářci nic řzaleńřzego/ Náđ człowieká łákomęgo: Ien zbiera dziećiom imienie/ Sobie y im potępieńie. *BierEz* S3 (4); zeřłán z nieba řyn od oytřza człowieku na

zbawienie ien wftąpił w trzewa dziewicze/ wziął na się ciało człowiecze. *OpecŻyw* 161 (3); Iako nas tego Niceńskie Concilium nauczyło: z ktorego te wierzyki mamy: Obraz Bogá fkázuie/ lecz łam nie ieft Bogie^m/ Na ieⁿ pátrząc/ chwał Bogá fercem nieubogiem. *WujJud* 46v.

2. *Wprowadza zdanie podmiotowe* (11) : Oto yen grzechu nyeuczynił grechi moye podył ij nyemoci moye fwoyą fynofcyą vldrowyl. *BierRaj* 23v; W polnocy sie narodził/ ien flońce oświecił *OpecŻyw* 17; Wtym ieft flowo prawdziwe iże ijny ieft tzo fieie/ a ijny ien żnie. *OpecŻyw* 50v (4); iż nieieft iny ien by walczył za nami iedno ti Boże nałz *TarDuch* A.

Połączenia: »ten (...) jen« (2): aby sie oba wefelili/ ij ten tzo fieie/ ij ten ien żnie. *OpecŻyw* 50v (2).

»wszelki jen« (3): bo wfelki ien ieft s prawdy/ fluchá glofu moiégo ij nauki moié. *OpecŻyw* 120 (3).

3. *Wprowadza zdanie dopełnieniowe* (2) :

Połączenia: »on jen« (1): Oczekawałem onego ien mie wybawił *TarDuch* A4v.

»ten ... jen« (1): iedno tego buog wyflucháwá/ ien ieft fluga boży *OpecŻyw* 64.

4. *Wprowadza zdanie orzecznikowe* (2) : Sfledwłfy on ij powiedział iże Iezus był ien gij vzdrowił. *OpecŻyw* 59.

W objaśnieniu słownikowym (1): Cetarius, eyner der grofz vífch verkaufft Yen wyełkye ryby przedáye. *Murm* 186.

IV. Forma „go” w funkcji partykuły (10) : Mieyże go dziek flugo dobry [*Euge, bone serve*] *Leop Luc* 19/17; Vos ift dos/ mayn herr Piláxie Czemu go wy tak wołacie? Abo go Kryftus zmartwychwstał *MWilkHist* D (5); Názáiutrz fye iednáią: przedsię go náléway: A kto z nieżádnym głósem przed pány záspiéway *KochPieś* 21.

Fraza: »(ba) wej(że) go« (3): Hem interiectio corripientis, admirantis et indignantis, Ey/ bá wey go/ bá weyże go. *Mqcz* 154c; profzę żebyś [...] łam ziednał. (–) Weyże go. (–) rychley to łam ty fprawíłz *CiekPotr* 27.

*** *Dubia* (4) : *BielKron* 205; Ancile, Máła tárčyczká/ o którey powiedayá/ iżby s nią z nieba miała fpaść. *Mqcz* 9c; vradowány wielce/ obłápiáiąc go/ począł y mowić *SkarŻyw* 593; *ActReg* 93.

Cf 1. **ONZE**

MB, JB, MF, TG, AK, MŚ, AW, EW